

قانون رسیدگی به تخلفات اداری و آئین نامه اجرایی آن

فصل اول - تشکیلات و حدود و وظایف

ماده ۱ - به منظور رسیدگی به تخلفات اداری در هر یک از دستگاه های مشمول این قانون هیاتهای تحت عنوان "هیات رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان" تشکیل خواهد شد. هیاتهای مزبور شامل هیاتهای بدوی و تجدید نظر می باشد .

تبصره ۱ - هیات تجدید نظر در مرکز وزارتخانه یا سازمان مستقل دولتی و نیز تعدادی از دستگاه های مشمول این قانون که فهرست آنها به تصویب هیات وزیران خواهد رسید، تشکیل می شود و در صورت دارای شعبه هایی خواهد بود .

تبصره ۲ - در صورت تشخیص هیات عالی نظارت یک هیات تجدید نظر در مرکز برخی از استانها که ضرورت ایجاب نماید تشکیل می گردد .

ماده ۲ - هر یک از هیاتهای بدوی و تجدید نظر دارای سه عضو اصلی و یک یا دو عضو علی البدل می باشد که با حکم وزیر یا بالاترین مقام سازمان مستقل دولتی مربوط و سایر دستگاه های موضوع تبصره ماده یک برای مدت سه سال منصوب میشوند و انتصاب مجدد آنان بلامانع است .

تبصره ۱ - در غیاب اعضای اصلی اعضای علیالبدل به جای آنان انجام وظیفه خواهند نمود .

تبصره ۲ - هیچ یک از اعضای اصلی و علی البدل هیاتهای بدوی یک دستگاه نمی توانند همزمان عضو هیات تجدید نظر همان دستگاه باشند، همچنین اعضای مذکور نمی توانند در تجدید نظر پرونده هایی که در هنگام رسیدگی بدوی به آن رای داده اند شرکت نمایند .

ماده ۳ - برکناری اعضای هیاتهای بدوی و تجدید نظر با پیشنهاد وزیر یا بالاترین مقام سازمان مستقل دولتی و سایر دستگاه های موضوع تبصره ۱ ماده ۱ و تصویب هیات عالی نظارت صورت می گیرد .

ماده ۴ - صلاحیت رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان با هیات بدوی است و آرا صادره در صورتیکه قابل تجدید نظر نباشد از تاریخ ابلاغ ، قطعی و لازم الاجرا است . در مورد آراییکه قابل تجدید نظر باشد هر گاه کارمند ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ رای درخواست تجدیدنظر نماید، هیات تجدید نظر مکلف به رسیدگی است . آرای هیات تجدید نظر از تاریخ ابلاغ قطعی و لازم الاجرا است .

تبصره ۱ - هر گاه رای هیات بدوی قابل تجدید نظر باشد و متهم ظرف مهلت مقرر درخواست تجدید نظر ننماید رای صادر شده قطعی می یابد و از تاریخ انقضای مهلت یاد شده لازم الاجرا است .

تبصره ۲ - ابلاغ رای طبق قانونآیین دادرسی مدنی به عمل می آید و در هر صورت فاصله بین صدور رای و ابلاغ آن از ۳۰ روز نباید تجاوز کند .

ماده ۵ - به منظور تسریع در جمع آوری دلایل و تهیه و تکمیل اطلاعات و مدارک هیاتها می توانند از یک یا چند گروه تحقیق استفاده نمایند. شرح وظایف، تعداد اعضا و شرایط عضویت در گروه های تحقیق، در آیین نامه اجرایی اینقانون مشخص می شود.

تبصره - گروه های تحقیق هر یک از هیاتهای بدوی و تجدید نظر مستقل از یکدیگر بوده و یک گروه تحقیق نمی تواند در تحقیقات مربوط به مراحل بدوی و تجدید نظر یک پرونده اقدام به تحقیق نماید.

ماده ۶ - اعضای هیاتهای بدوی و تجدید نظر علاوه بر تدین به دین مبین اسلام و عمل به احکام آن و اعتقاد و تعهد بهنظام جمهوری اسلامی ایران و اصل ولایت فقیه، باید دارای شرایط زیر باشند:

۱- تاهل.

۲- حداقل ۳۰ سال سن.

۳- حداقل مدرک تحصیلی فوق دیپلم یا معادل آن.

تبصره ۱ - در موارد استثنایی داشتن مدرک دیپلم حسب مورد با تایید هیات عالینظارت بلامانع است.

تبصره ۲ - در هر هیات باید یک نفر آشنا به مسائل حقوقیعضویت داشته باشد و حداقل دو نفر از اعضای اصلی هیاتهای بدوی و تجدید نظر باید ازبین کارکنان همان سازمان یا وزارتخانه که حداقل پنج سال سابقه کار دولتی دارند، بهاین سمت منصوب شوند.

ماده ۷ - اعضای هیاتهای بدوی یا تجدید نظر در موارد زیر در رسیدگی و صدور رای شرکت نخواهند کرد:

الف - عضو هیات با متهم قرابت نسبی یا سببی تا درجه دوم از طبقه سوم داشته باشد.

ب - عضو هیات با متهم دعوای حقوقی یا جزایی داشته یا در دعوای طرح شده ذینفع باشد.

فصل دوم - تخلفات اداری

ماده ۸ - تخلفات اداری به قرار زیر است:

(۱) اعمال و رفتار خلاف شئون شغلی یا اداری.

(۲) نقض قوانین و مقررات مربوط.

(۳) ایجاد ناراضی در ارباب رجوع یا انجام ندادن یا تاخیر در انجام امور قانونی آنها بدون دلیل.

(۴) ایراد تهمت و افترا، هتک حیثیت.

(۵) اخاذی.

(۶) اختلاس.

(۷) تبعیض یا اعمال غرض یا روابط غیر اداری در اجرای قوانین و مقررات نسبت به اشخاص.

(۸) ترک خدمت در خلال ساعات موظف اداری.

(۹) تکرار در تاخیر ورود به محل خدمت یا تکرار خروج از آن بدون کسب مجوز.

(۱۰) تسامح در حفظ اموال و اسناد و وجوه دولتی، ایراد خسارات به اموال دولتی.

(۱۱) افشای اسرار و اسناد محرمانه اداری.

۱۲) ارتباط و تماس غیر مجاز با اتباع بیگانه .

۱۳) سرپیچی از اجرای دستورهای مقامهای بالاتر در حدود وظایف اداری .

۱۴) کم کاری یا سهل انگاری در انجام وظایف محول شده .

۱۵) سهل انگاری روسا و مدیران در ندادن گزارش تخلفات کارمندان تحت امر .

۱۶) ارائه گواهی یا گزارش خلاف واقع در امور اداری .

۱۷) گرفتن وجوهی غیر از آن چه در قوانین و مقررات تعیین شده یا اخذ هر گونه مالی که در عرف رشوه خواری تلقی می شود .

۱۸) تسلیم مدارک بهاشخاصی که حق دریافت آن را ندارند یا خودداری از تسلیم مدارک به اشخاص که حق دریافت آن را دارند .

۱۹) تعطیل خدمت در اوقات مقرر اداری .

۲۰) رعایت نکردن حجاباسلامی .

۲۱) رعایت نکردن شئون و شعایر اسلامی .

۲۲) اختفاء، نگهداری، حمل، توزیع و خرید و فروش مواد مخدر .

۲۳) استعمال یا اعتیاد به مواد مخدر .

۲۴) داشتن شغل دولتی دیگر به استثنای سمتهای آموزشی و تحقیقاتی .

۲۵) هر نوع استفاده غیر مجاز از شئون یا موقعیت شغلی و امکانات و اموال دولتی .

۲۶) جعل یا مخدوش نمودن و دست بردن در اسناد و اوراق رسمی یا دولتی .

۲۷) دست بردن در سولات، اوراق، مدارک و دفاتر امتحانی، افشای سولات امتحانی یا تعویض آن ها .

۲۸) دادن نمره یا امتیاز، بر خلاف ضوابط .

۲۹) غیبت غیر موجه به صورتمناوب یا متوالی .

۳۰) سو استفاده از مقام و موقعیت اداری .

۳۱) توقیف، اختفاء، بازرسی یا باز کردن پاکتها و محمولات پستی یا معدوم کردن آنها و استراق سمعبدون مجوز قانونی .

۳۲) کارشکنی و شایعه پراکنی، وادار ساختن یا تحریک دیگران به کارشکنی یا کم کاری و ایراد خسارت به اموال دولتی و اعمال

فشارهای فردی برایتحصیل مقاصد غیر قانونی .

۳۳) شرکت در تحصن، اعتصاب و تظاهرات غیر قانونی، یا تحریک به برپایی تحصن، اعتصاب و تظاهرات غیر قانونی و اعمال

فشارهای گروهی برایتحصیل مقاصد غیر قانونی .

۳۴) عضویت در یکی از فرقه های ضاله که از نظر اسلاممردود شناخته شده اند .

۳۵) همکاری با ساواک منحل به عنوان مامور یا منبع خبریو داشتن فعالیت یا دادن گزارش ضد مردمی .

۳۶) عضویت در سازمانهایی که مرامنامهی اساسنامه آنها مبتنی بر نفی ادیان الهی است یا طرفداری و فعالیت به نفع آنها .

۳۷) عضویت در گروه های محارب یا طرفداری و فعالیت به نفع آنها .

۳۸) عضویتدر تشکیلات فراماسونری .

فصل سوم - مجازاتها

ماده ۹ - تنبیهات اداری به ترتیب زیر عبارتند از :

الف - اخطار کتبی بدون درج در پرونده استخدامی .

ب - توبیخ کتبی با درج در پرونده‌های استخدامی .

ج - کسر حقوق و فوق العاده شغل یا عناوین مشابه حداکثر تا یک سوم از یک ماه تا یک سال .

د - انفصال موقت از یک ماه تا یک سال .

ه - تغییر محل جغرافیایی خدمت به مدت یک تا پنج سال .

و - تنزل مقام و یا محرومیت از انتصاب به پستهای حساس و مدیریتی در دستگاه‌های دولتی و دستگاه‌های مشمول این قانون .

ز - تنزل یک یا دو گروه و یا تعویق در اعطای یک یا دو گروه به مدت یک یا دو سال .

ح - بازخرید خدمت در صورت داشتن کمتر از ۲۰ سال سابقه خدمت دولتی در مورد مستخدمین زن و کمتر از ۲۵ سال سابقه خدمت دولتی در مورد مستخدمین مرد با پرداخت ۳۰ تا ۴۵ روز حقوق مبنای مربوط در قبال هر سال خدمت به تشخیص هیأت صادرکننده رای .

ط - بازنشستگی در صورت داشتن بیش از بیست سال سابقه خدمت دولتی برای مستخدمین زن و بیش از ۲۵ سال سابقه خدمت دولتی برای مستخدمین مرد بر اساس سنوات خدمت دولتی با تقلیل یک یا دو گروه .

ی - اخراج از دستگاه متبوع .

ک - انفصال دائم از خدمات دولتی و دستگاه‌های مشمول این قانون .

تبصره ۱ - در احتساب معدل خالص حقوق ، تفاوت تطبیق و فوق العاده شغل مستخدمان موضوع بند ط در سه سال آخر خدمت در هنگام بازنشستگی ، حقوق گروه جدید (پس از تنزل یک تا دو گروه) ملاک محاسبه قرار میگیرد .

تبصره ۲ - کسور بازنشستگی یا حق بیمه (سهم کارمند) کارمندی که در اجرای این قانون به انفصال دایم ، اخراج یا بازخریدی محکوم شده یا می شوند و نیز حقوق مزایای مرخصی استحقاقی استفاده نشده آنان و در مورد محکومان به بازنشستگی ، حقوق و مزایای مرخصی استحقاقی استفاده نشده ، همچنین کسور بازنشستگی یا حق بیمه کارمندانیکه در گذشته در اجرای مقررات قانونی از دستگاه دولتی متبوع خود اخراج گردیده اند، قابل پرداخت است .

تبصره ۳ - هیاتهای بدوی یا تجدید نظر، نماینده دولت در هر یک از دستگاه‌های مشمول این قانون هستند و رای آنان به تخلف اداری کارمند تنها در محدوده مجازاتهای اداری معتبر است و به معنی اثبات جرمهایی که موضوع قانون مجازاتهای اسلامی است ، نیست .

تبصره ۴ - هیاتها پس از رسیدگی به اتهام یا اتهامات منتسب به کارمند، در صورت احراز تخلف یا تخلفات ، در مورد هر پرونده صرفا یکی از مجازاتهای موضوع این قانون را اعمال خواهند نمود .

ماده ۱۰ - فقط مجازاتهای بندهای د، ه، ح، ط، ی، ک ماده ۹ این قانون قابل تجدید نظر در هیاتهای تجدید نظر هستند .

ماده ۱۱ - برای کارمندانی که با حکم مراجع قضایی یا با رایهای رسیدگی به تخلفات اداری یا هیاتهای بازسازی و پاکسازی سابق محکوم به اخراج یا انفصال دائم از خدمات دولتی شده یا می شوند، در صورت داشتن بیش از ۱۵ سال سابقه خدمت و ۵۰ سال سن، به تشخیص هیاتهای تجدید نظر رسیدگی به تخلفات اداری مربوط، برای معیشت خانواده آنان مقرری ماهانه که مبلغ آن از حداقل حقوق کارمندان دولت تجاوز نکند برقرار می گردد. این مقرری از محل اعتبار وزارتخانه یا موسسه مربوط پرداخت می شود و در صورت رفع ضرورت به تشخیص هیات مزبور، قطع می شود. چگونگی اجرا و مدت آن طبق آیین نامه اجرایی این قانون است .

ماده ۱۲ - رئیس مجلس شورای اسلامی، وزراء، بالاترین مقام اجرایی سازمانهای مستقل دولتی و سایر دستگاه های موضوع تبصره ۱ ماده ۱ این قانون و شهردار تهران می توانند مجازاتهای بندهای الف - ب - ج - د ماده ۹ این قانون را راسا و بدون مراجعه به هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری در مورد کارمندان متخلف اعمال نمایند و اختیارات اعمال مجازاتهای بندهای الف، ب و ج را به معاونان خود و بندهای الف و ب را به استانداران، روسای دانشگاه ها و مدیران کلتفویض کنند. در صورت اعمال مجازات توسط مقامات و اشخاص مزبور هیاتهای تجدید نظر حقر رسیدگی و صدور رای مجدد در مورد همان تخلف را ندارند مگر با تشخیص و موافقت کتبی خود آن مقامات و اشخاص .

ماده ۱۳ - وزراء یا معاونان آنان در صورت تفویض وزیر، رئیس مجلس شورای اسلامی، بالاترین مقام سازمانهای مستقل دولتی و سایر دستگاه های موضوع تبصره ۱ ماده ۱ این قانون، شهردار تهران، استانداران و روسای دانشگاه ها و مراکز مستقل آموزش عالی و تحقیقاتی و معاونان آنان می توانند کارمندانی را که پرونده آنان به هیاتهای رسیدگی ارجاع شده یا می شود را حداکثر به مدت سه ماه آماده خدمت نمایند .

تبصره ۱ - در مورد موسساتی که آمادگی به خدمت در مقررات استخدامی آنها پیش بینی نشده است، بر اساس مفاد قانون استخدام کشوری رفتار خواهد شد .

تبصره ۲ - چنانچه کارمند پس از رسیدگی در هیاتها براءت حاصل نماید فوقالعاده شغل یا مزایای شغل یا عناوین مشابه دوران آمادگی به خدمت بر اساس آخرین حقوقو مزایای قبل از این دوران پرداخت می شود .

تبصره ۳ - هیاتهای بدوی رسیدگی به تخلفات اداری مکلفند در مدت آمادگی به خدمت، به پرونده اتهامی کارمندان رسیدگی کنند و تصمیم لازم را اتخاذ نمایند، و در صورتی که در مدت مذکور پرونده جهت رسیدگی پژوهشی به هیات تجدید نظر ارجاع شود مدت آمادگی به خدمت برای سه ماه دیگر قابل تمدید خواهد بود و هیات تجدید نظر موظف است حداکثر تا پایان مدت مزبور به پرونده رسیدگی کرده رای لازم را صادر نماید. در هر حال با صدور حکم قطعی هیاتهای رسیدگی حکم آمادگی به خدمت لغو می گردد .

ماده ۱۴ - هر گاه رسیدگی به اتهام کارمند به تشخیص هیاتهای بدوی و تجدید نظر مستلزم استفاده از نظر کارشناسی باشد، مورد به کارشناسی ارجاع می شود .

ماده ۱۵ - پرونده آن دسته از مستخدمان بازنشسته که قبلیا پس از بازنشستگی در هیاتهای پاکسازی یا بازسازی مطرح بوده ولی منجر به صدور رای نگریده است یا آرای صادر شده قطعیت نیافته یا آرائی که در دیوان عدالت اداری نقض شده است، همچنین پرونده بازنشستگان متهم به موارد مندرج در بندهای ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷ و ۳۸ ماده ۸ در صورت وجود مدارک مثبت، برای رسیدگی و صدور رای در هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری مطرح و مجازاتهای مصرح در این قانون حسب مورد اعمال خواهد شد .

تبصره - افراد موضوع بند ۳۴ ماده ۸ این قانون که بر اساس قانون پاکسازی از نهادهای فاساد شده اند در صورت باقی بودن در عضویت ، پرونده آنان در هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری مطرح و بر اساس این قانون رای لازم صادر می شود .

ماده ۱۶ - وزرا و نمایندگان مجلسین رژیم سابق ، دبیران حزب رستاخیز در مراکز استانها ، مدیرانکل حفاظت ، روسای دواير حفاظت و رمز و محرمانه بعد از خرداد ۱۳۴۲ و اعضای تشکیلاتفراماسونری که توسط هیاتهای پاکسازی یا بازسازی نیروی انسانی محکومیت قطعی نیافتهاند یا پرونده آنان تاکنون مورد رسیدگی قرار نگرفته است از خدمت در دستگاه هایدولتی و وابسته به دولت و شهرداریها به صورت دائم منفصل می شوند و حقوق بازنشستگیآنان قطع می شود .

معاونان نخست وزیر، رئیس کل بانک مرکزی ، مدیران عامل و روسایشرکتهای و سازمانهای مستقل دولتی ، مستشاران و روسای دیوان محاسبات بعد از خرداد ۱۳۴۲ در صوتی که در هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری ثابت شود که در تحکیم رژیمگذشته موثر بوده اند به انفصال دائم محکوم خواهند شد. سفرا و استانداران و معاونانوزرای رژیم سابق بعد از خرداد ۱۳۴۲ حسب مورد طبق این قانون محکوم به بازخرید یا بازنشستگی خواهند شد و در صورت ارتکاب یکی از جرایم مصرح در این قانون در صورتی که مجازات آن جرم بیش از بازنشستگی باشد، به آن مجازات طبق این قانون محکوم خواهند شد .

تبصره - در خصوص آن دسته از کارمندانی که به تحکیم رژیم گذشته متهم بوده و تاکنون رای قطعی در مورد آنان صادر نشده یا رای صادر شده در دیوان عدالت اداری نقضشده است ، هیاتها می توانند پس از رسیدگی حسب مورد یکی از مجازاتهای مقرر در اینقانون را در مورد آنان اعمال نمایند .

ماده ۱۷ - رئیس مجلس شورای اسلامی ، وزرایا بالاترین مقام سازمانهای مستقل دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و سازمانهای موضوعتبصره ۱ ماده ۱ این قانون ، شهردار تهران ، شهرداران مراکز استانها، استانداران وروسای دانشگاه های می توانند کارمندانی را که بیش از دو ماه متوالی یا چهار ماهمتناوب در سال بدون عذر موجه در محل خدمت خود حاضر نشده اند، از خدمت وزارتخانه یادستگاه متبوع اخراج نمایند .

تبصره ۱ - هر گاه کارمند یاد شده حداکثر تا سه ماهپس از ابلاغ حکم دستگاه متبوع خود مدعی شود که عذر او موجه بوده است ، وزیر یا بالاترین مقام دستگاه متبوع کارمند موظف است پرونده وی را جهت تجدید نظر به هیاتتجدید نظر مربوط ارجاع نماید .

هیات تجدید نظر مکلف به رسیدگی بوده و رای آنقطعی است و در صورت تایید حکم اخراج یا براءت از تاریخ اخراج ، در غیر این صورت ازتاریخ ابلاغ ، لازم الاجرا است .

تبصره ۲ - در مورد آن دسته از مستخدمان موضوعاین ماده که به هر دلیل به کار بازگشت داده می شوند، مدت غیبت و عدم اشتغال آنانحسب مورد جزو مرخصی استحقاقی ، استعلاجی یا بدون حقوق آنان منظور خواهد شد .

تبصره ۳ - در مواردی که حکم اخراج یا انفصال کارمند یا کارمندان توسط مقاماتصلاحیتدار دستگاه های اجرایی قبل از قانون بازسازی نیروی انسانی صادر گردیده است ، این احکام قطعی محسوب می شوند .

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۱۸ - کلیه وزارتخانه ها، سازمانها، موسسات و شرکتهای دولتی، شرکتهای ملی نفت و گاز و پتروشیمی و شهرداریها و بانکها و موسسات و شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و موسساتی که تمام یا قسمتی از بودجه آنها از بودجه عمومی تامین می شود و نیز کارکنان مجلس شورای اسلامی و نهادهای انقلاب اسلامی مشمول مقررات این قانون هستند، مشمولان قانون استخدام نیروهای مسلح و غیر نظامیان ارتش و نیروهای انتظامی، قضات، اعضای هیاتهای علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی و مشمولان قانون کار از شمول این قانون خارج بوده و تابع مقررات مربوط به خود خواهند بود.

ماده ۱۹ - هر گاه تخلف کارمند عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین جزایی را نیز داشته باشد هیات رسیدگی به تخلفات اداری مکلف است مطابق این قانون به تخلف رسیدگی و رای قانونی صادر نماید و مراتب را برای رسیدگی بهاصل جرم به مرجع قضایی صالح ارسال دارد. هر گونه تصمیم مراجع قضایی مانع اجرای مجازاتهای اداری نخواهد بود. چنانچه تصمیم مراجع قضایی مبنی بر براءت باشد هیات رسیدگی به تخلفات اداری طبق ماده ۲۴ این قانون اقدام می نماید.

ماده ۲۰ - به آندسته از کارمندانی که پرونده آنان در هیاتهای پاکسازی و بازسازی سابق و هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری مطرح و به دلیل عدم صدور رای یا قطعیت نیافتن رای یا نقض رای صادر شده در دیوان عدالت اداری، در هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری مورد رسیدگی قرار گرفته و منجر به براءت آنان گردیده حقوق مبنای عنوان مشابه دوران عدم اشتغال به مآخذ آخرین پست سازمانی که قبل از این دوران، تصدی آن را به عهده داشته اند پرداخت خواهد گردید. و در صورت عدم براءت دوران عدم اشتغال شاغلان جزو سابقه خدمت آنان محسوب نمی شود، و طبق بند "د" ماده ۱۲۴ قانون استخدام کشوری عمل می شود.

تبصره ۱ - در مورد بازنشستگان در صورت براءت حقوق بازنشستگی پرداخت می شود و در صورت عدم براءت نسبت به مدت گذشته حقوق پرداخت نمی شود.

تبصره ۲ - کلیه احکام آمادگی به خدمت و برکناری از خدمت در مورد متهمانی که بعد از انقضای مهلت قانونی پاکسازی و قبل از اجرای قانون بازسازی نیروی انسانی توسط مقامات اجرایی صادر گردیده اعتبار قانونی داشته و در صورت محکومیت، غیر از آن چه به عنوان حقوق آمادگی به خدمت دریافت داشته اند، حقوق دیگری به آنان تعلق نخواهد گرفت. در صورت براءت مابها لتفاوت حقوق آمادگی به خدمت و حقوق مبنای متعلق به آنان پرداخت خواهد شد.

ماده - 21 در صورتی که متهم به آرا قطعی صادره توسط هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری اعتراض داشته باشد، می تواند حداکثر تا یک ماه پس از ابلاغ رای به دیوان عدالت اداری شکایت نماید در غیر این صورت رای قابل رسیدگی در دیوان نخواهد بود.

تبصره 1 - رسیدگی دیوان عدالت اداری به آرا هیاتها به صورت شکلی خواهد بود.

تبصره ۲ - آن دسته از کارمندانی که بر اساس آرای هیاتهای بازسازی یا پاکسازی نیروی انسانی به محکومیت قطعی رسیده و تا تاریخ ۱۳۶۵/۷/۲ به دیوان عدالت اداری شکایت تسلیم نکرده اند، دیگر حق شکایت ندارند.

ماده ۲۲ - به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون در دستگاه های مشمول و برای ایجاد هماهنگی در کادر هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری "هیات عالی نظارت" به ریاست دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و عضویت یک نفر نماینده رئیس قوه قضاییه و سه نفر از بین نمایندگان وزرا و یا بالاترین مقام سازمانهای مستقل دولتی تشکیل می شود. هیات مزبور در صورت

مشاهده موارد زیر از سویهر یک از هیاتهای بدوی یا تجدید نظر دستگاه های مزبور، تمام یا بعضی از تصمیمات آنها را ابطال و در صورت تشخیص سهل انگاری در کار هر یک از هیاتها، هیات مربوط رامنحل می نماید. هیات عالی نظارت می تواند در مورد کلیه احکامی که در اجرای اینقانون و مقررات مشابه صادرشده یا می شود بررسی و اتخاذ تصمیم نماید .

الف - عدم رعایت قانون رسیدگی به تخلفات اداری و مقررات مشابه .

ب - اعمال تبعیض دراجرای قانون رسیدگی به تخلفات اداری و مقررات مشابه .

ج - کم کاری در امررسیدگی به تخلفات اداری .

د - موارد دیگر که هیات بنا به مصالحی ضروری تشخیص میدهد .

تبصره ۱ - تخلفات اداری اعضا هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری توسط هیاتیکه از طرف هیات عالی نظارت تعیین می شود رسیدگی خواهد شد .

تبصره ۲ - هیچ یک ازاعضا هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری را نمی توان در رابطه با آرا صادره از سویهیاتهای مذکور تحت تعقیب قضایی قرار داد مگر در صورت اثبات غرض محرمانه .

تبصره ۳ - هیات عالی نظارت می تواند بازرسانی را که دستگاه های مشمول اعزام نموده و درصورت مشاهده موارد تخلف ، کارکنان متخلف را جهت رسیدگی به پرونده آنان به هیاتهایرسیدگی به تخلفات اداری معرفی نماید .
تبصره ۴ - در مورد معتادان به مواد مخدرکه بر اساس آرای قطعی هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری به مجازاتهای بازخریدی خدمت ،بازنشستگی با تقلیل گروه اخراج و انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم شده یا می شونددر صورت ترک اعتیاد در مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ رای ، به تشخیص هیات تجدید نظر،موضوع بر اساس ماده ۲۴ این قانون به هیات عالی نظارت ارجاع می شود .

ماده ۲۳ - اعمال مجازات شدیدتر نسبت به آرای غیر قطعی هیاتهای بدوی یا آرا نقض شده توسط دیوانعدالت اداری با توجه به مستندات جدید پس از رسیدگی مجدد با توجه به کلیه جوانب امربلامانع است .
ماده ۲۴ - اصلاح یا تغییر آرای قطعی هیاتهای رسیدگی به تخلفاتاداری صرفا در مواردی که هیات به اکثریت آرا تشخیص دهد که مفاد حکم صادر شده ازلحاظ موازین قانونی (به لحاظ شکلی یا ماهوی) مخدوش می باشد، پس از تایید هیات عالینظارت در خصوص مورد امکان پذیر است .

ماده ۲۵ - هر گاه برای عضویت در هیاتهایرسیدگی به تخلفات اداری پست سازمانی پیش بینی نشده باشد، انجام وظیفه به هر عنواندر هیاتها، تصدی دو پست سازمانی محسوب نمی شود .

ماده ۲۶ - از تاریخ تصویب آییننامه اجرایی این قانون ، کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو می گردد و پرونده هایی کهدر هیاتهای پاکسازی ، بازسازی و رسیدگی به تخلفات اداری گذشته منجر به صدور رایقطعی نگردیده یا توسط دیوان عدالت اداری نقض شده است ، حسب مورد برای رسیدگی و صدوررای قطعی به هیاتهای بدوی و تجدید نظر موضوع این قانون ارسال می شود .

ماده ۲۷ - آیین نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف یک ماه پس از ابلاغ این قانون به وسیله سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد .

قانون فوق مشتمل بر بیست و هفت ماده و بیست و نه تبصره در جلسه روز یکشنبه هفتم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۲/۹/۱۷ به تایید شورای نگهبان رسیده است .

آیین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری

26222 - 1373.07.27 ت ۳۰۴ - ۵ - ۱۳۷۳,۰۸,۰۲ - ۱۰۳

استخدام قضات و تشکیلات دادگستری - استخدام کشوری - استخدام نیروهای مسلح - سازمانهای دولتی - مراجع اختصاصی - نهادهای انقلاب اسلامی سازمان امور اداری و استخدامی کشور هیأتوزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۳,۷,۲۷، بنا به پیشنهاد شماره ۲۳۳۱۰ د مورخ ۱۳۷۲,۴,۱۸ سازمان امور اداری و استخدامی کشور، به استناد ماده (۲۷) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - مصوب ۱۳۷۲ - آیین نامه قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد

آیین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری

فصل اول - تشکیلات، وظایف و صلاحیت

ماده ۱ - هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان - که در این آیین نامه هیأت بدوی نامیده می شود - در هر یک از دستگاه های موضوع ماده (۱۸) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - که از این پس قانون نامیده می شود - با رعایت مفاد قانون یاد شده و این آیین نامه تشکیل می شود.

تبصره - منظور از کارمندان کلیه کارکنان رسمی، ثابت، دایم، پیمانی و قراردادی است.

ماده ۲ - هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان - که از این پس هیأت تجدید نظر نامیده می شود - در مرکز وزارتخانه ها یا سازمان های مستقل دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، مراکز بعضی از استان ها به تشخیص هیأت عالی نظارت، همچنین در مرکز هر یک از دستگاه ها زیر تشکیل می شود :

شرکت مخابرات ایران، سازمان ثبت احوال کشور، و بعضی از دانشگاه های کشور به تشخیص وزیران ذیربط - حسب مورد .

تبصره ۱ - سازمان های مستقل دولتی موضوع این آیین نامه و سایر دستگاه های مشمول تبصره (۱) ماده (۱) قانون به شرح زیر هستند :

سازمان امور اداری و استخدامی کشور، سازمان برنامه و بودجه، سازمان تربیت بدنی، سازمان انرژی اتمی، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، دیوان محاسبات، سازمان بازرسی کل کشور، سازمان زندان ها و اقدامات

تأمینی و تربیت کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان قضایین نیروهای مسلح، مجلس شورای اسلامی، نهاد ریاست جمهوری، شهرداری تهران، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، جمعیت هلال احمر، کمیته امداد امام خمینی، جهاد دانشگاهی، نهضت سوادآموزی، کتابخانه ملی ایران، سازمان پزشکی قانونی کشور، و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران. اصلاحی بموجب اصلاحیه ماده ۲ آئین نامه اجرائی قانون رسیدگی به تخلفات اداری و اصلاح تبصره ۱ ماده ۲ آئین نامه اجرائی قانون رسیدگی به تخلفات اداری و تصویب نامه راجع به الحاق سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی به سازمانهای موضوع تبصره (۱) ماده (۲) آئین نامه اجرائی قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوبه شماره ۲۸۶۲۴ ت ۳۳۴۶۶ هـ مورخ ۱۰/۵/۱۳۸۴ و اصلاح جدید

اصلاحیه جدید

تبصره ۲ - دستگاههای موضوع این ماده و تبصره یک آن، در صورت لزوم می توانند در مرکز خود هیأت های متعدد تجدید نظر داشته باشند.

ماده ۳ - انتصاب هر یک از اعضای اصلی و علی البدل هیأت های بدوی و تجدید نظر، به امضای شخص وزیر یا بالاترین مقام دستگاه های موضوع تبصره (۱) ماده (۲) این آیین نامه و با رعایت شرایط مقرر در ماده (۶) قانون صورت می گیرد. ماده ۴ - هر یک از دستگاه های یاد شده در تبصره (۱) ماده (۲) این آیین نامه در صورت داشتن واحد سازمانی در مراکز استان ها، می توانند نسبت به تشکیل هیأت های بدوی در این مراکز اقدام کنند.

ماده ۵ - رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان حوزه هر استان تا زمانی که دستگاه متبوع آنان در مرکز آن استان هیأت بدوی تشکیل نداده است پس از کسب نظروزریریا بالاترین مقام اجرایی دستگاه متبوع، با هیأت بدوی متشکل در استان دیگر است.

تبصره - رسیدگی بدوی به تخلفات اداری کارمندان شهرداری ها در هر شهرستان در صورت عدم تشکیل هیأت بدوی با هیأت بدوی متشکل در استانداری مربوط است.

ماده ۶ - هر یک از هیأت های بدوی و تجدید نظر پس از تشکیل، از بین خود یک نفر رییس، یک نفر نایب رییس و یک نفر دبیر جهت تنظیم صورت جلسه ها و مکاتبات های خود انتخاب و تعیین می کنند.

تبصره - مکاتبات های هیأت با امضای رییس و در غیاب وی با امضای نایب رییس معتبر است.

ماده ۷ - هیأت های بدوی و تجدید نظر موظفند بلافاصله پس از تشکیل، آغاز کار خود را به نحو مقتضی با ذکر نشانیا از طریق واحد مربوط به اطلاع کرانندگان خود برسانند.

ماده ۸ - رسیدگی به تخلفات قبلی کارمندان مأمور توسط هیأت های بدوی و تجدید نظر دستگاه متبوع کارمند صورت می گیرد و دستگاه محل مأموریت مکلف به اجرای آن است. در صورتی که دستگاه محله مأموریت از اجرای رأی امتناع ورزد یا امکان اجرای رأی با توجه به شرایط خاص دستگاه یاد شده موجود نباشد، دستگاه متبوع مستخدم می تواند رأساً نسبت به لغو حکم مأموریت اقدام کند و رأی صادر شده را به اجرا درآورد.

تبصره ۱ - رسیدگی به تخلفاتی که در محل مأموریت مستخدم واقع شده بر عهده هیأت‌های محل مأموریت است، ولی در صورتی که رأی صادر شده با اشکال اجرایی در دستگاه محل مأموریت کارمند مواجه شود (مانند اخراج) نظر هیأت عالی نظارت در خصوص اجرا یا عدم اجرای آن برای هر دو دستگاه لازم‌الاتباع است.

تبصره ۲ - هیأت‌های بدوی و تجدید نظر در صورت لزوم، از هیأت‌های وزارتخانه یا سازمان متبوع کارمند برای تکمیل مدارک و تحقیقات لازم کمکی گیرند. وزارتخانه یا سازمان متبوع کارمند نیز مکلف است در صورت اطلاع از تخلف قبلی کارمند و لزوم تعقیب وی، مدارک اتهام و نتیجه بررسی‌ها خود را به وزارتخانه یا سازمان محل مأموریت اعلام کند.

تبصره ۳ - رسیدگی به تخلفات کارمندان دولت، مأمور در شرکت‌های تعاونی دستگاه‌های اجرایی یا دستگاه‌هایی که مشمول قانون نیستند بر عهده هیأت‌های بدوی و تجدید نظر دستگاه متبوع آنان است.

ماده ۹ - در موارد تعدد تخلفات کارمند در دستگاه‌های مختلفی که در آنها اشتغال داشته است، آخرین دستگاهی که کارمند به آن منتقل شده است (دستگاه متبوع وی)، صالح برای رسیدگی به اتهامات انتسابی و اجرای آرای قطعی صادر شده در خصوص وی است و می‌تواند به نحو مقتضی برای تکمیل مدارک و تحقیقات لازم از دستگاه‌های قبلی کمک بگیرد.

تبصره - دستگاه‌های قبلی و هیأت‌های آنها مکلفند همکاری‌های لازم را در اجرای مفاد این ماده معمول دارند.

ماده ۱۰ - انجام وظیفه در هیأت‌ها با حفظ سمت و پست سازمانی صورت می‌گیرد و در صورت ضرورت با توجه به حجم کار، در دستگاه‌ها مشمول قانون تعداد کاپست سازمانی با تغییر عنوان پست‌های بلا تصدی موجود برای اعضای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری با رعایت مقررات مربوط پیش‌بینی می‌شود.

ماده ۱۱ - هیأت‌ها موظفند دفت‌هایی برای انجام امور مربوط تشکیل دهند و در صورت نیاز می‌توانند انجام امور دفتری خود را به کارگزینی دستگاه مربوط ارجاع کنند. نامه‌های محرمانه هیأت‌ها باید بدون دخل و تصرف و بازبینی در اختیار آنان گذاشته شود.

تبصره - مسئولین دستگاه‌ها مکلفند امکانات و نیروی انسانی مورد نیاز دفت‌های یاد شده را تأمین کنند.

فصل دوم - شروع به رسیدگی

ماده ۱۲ - گروه تحقیق موضوع ماده (۵) قانون، متشکل از سه عضو است که از بین افراد متأهل، متعهد، عامل به احکام اسلام، معتقد به نظام جمهوری اسلامی واصل ولایت فقیه و دارای حداقل ۲۵ سال سن با تصویب هیأت مربوط و حکم رییس هیأت انتخاب می‌شوند. کارمند بوده دعو عضو از سه عضو یاد شده - الزامی است.

ماده ۱۳ - هیأت‌های بدوی و تجدید نظر یک دستگاه می‌توانند از یک گروه تحقیق استفاده کنند، مشروط بر اینکه برای تحقیق در مرحله تجدید نظر در خصوص یک پرونده از همان گروه تحقیق که در رسیدگی بدوی همکاری داشته است استفاده نشود.

ماده ۱۴ - گروه‌های تحقیق فقط درباره کارمندی می‌توانند تحقیق کنند که از طرف هیأت‌های بدوی یا تجدید نظر، بررسی وضع آنها به این گروه ارجاع شده باشد، همچنین تحقیق تنها در حدودی انجام می‌گیرد که هیأت‌ها معین می‌کنند.

تبصره ۱ - هر گاه عضو گروه تحقیق، قرابت نسبی سببی تا درجه دوم از طبقه سوم با متهم داشته باشد یا در دعوای طرح شده ذینفع باشد، یا با متهم دعوای حقوقی و جزایی داشته باشد حق تحقیق در مورد همان پرونده را ندارد.

تبصره ۲ - استفاده نکردن از گروه تحقیق، مانع رسیدگی هیأت به پرونده‌های کارمند و صدور رأی نیست.

ماده ۱۵ - هیأت‌های بدوی و تجدید نظر در صورت شکایات یا اعلام اشخاص، مدیران، سرپرستان اداری یا بازرس‌های هیأت عالی نظارت، شروعه رسیدگی می‌کنند.

ماده ۱۶ - کلیه کارمندان، مسئولان مربوط و رؤسای کارمند متهم به ارتکاب تخلف، مکلفند همکاری‌های لازم را با هیأت‌ها به عمل آورده و مدارک، اسناد و اطلاعات مورد نیاز را در مهلت تعیین شده از طرف هیأت‌ها در اختیار آنها قرار دهند. در مورد اسناد طبقه‌بندی شده، رعایت مقررات و قوانین مربوط الزامیاست.

تبصره - در مواردی که پرونده متهم در هیأت‌ها تحت رسیدگی است، هر گونه تصمیم‌گیری نسبت به حالت استعلامی وی، منوط به کسب نظر از بالاترین مقام دستگاه یا نماینده وی است.

ماده ۱۷ - هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری موظفند پس از انجام بررسی‌های لازم، موارد اتهام را به طور کتبی به کارمند ابلاغ و پس از آن ده روز مهلت برای دفاع کارمند منظور کنند. این هیأت‌ها در صورت تقاضای کارمند، مدارک لازم را در اختیار وی قرار می‌دهند.

ماده ۱۸ - متهم می‌تواند پس از اطلاع از موارد اتهام و در مهلت تعیین شده از سوی هیأت جواب کتبی و مدارکی را که در دفاع از خود دارد به هیأت تسلیم کند، در غیر این صورت هیأت می‌تواند به موارد اتهام رسیدگی، ورأی لازم را صادر کند.

تبصره - کارمند متهم می‌تواند به منظور ارایه مدارک دفاعی خود از هیأت مربوط، تقاضای تمدید مهلت کند. در این مورد، اتخاذ تصمیم با هیأت مربوط است و در هر حال مدت تمدید از (۵) روز نباید تجاوز کند.

فصل سوم - چگونگی رسیدگی به تخلفات

ماده ۱۹ - رسیدگی به تخلفات اداری کارمندانی پس از تکمیل پرونده صورت می‌گیرد و چنانچه هیأت حضور متهم را ضروری تشخیص دهد، در جلسه حضور می‌یابد.

تبصره - در صورت درخواست کتبی متهم برای دفاع حضوری، هیأت موظف است یکبار وی را برای حضور در جلسه دعوت کند.

ماده ۲۰ - تشخیص تخلف و انطباق آن با یکی از موارد تخلفات مندرج در قانون، بر عهده هیأت‌های رسیدگی کننده‌هاست.

ماده ۲۱ - هیأت پس از اتمام رسیدگی و ملاحظه اسناد و مدارک موجود در پرونده، و توجه کامل به مدافعات متهم و مواردی از جمله میزان زیان وارد شده (اعم از مادی و معنوی) به دولت یا اشخاص حقیقی یا حقوقی، آثار سوء اجتماعی و اداری، موقعیت و سابق کارمند، و وجود یا فقدان سوء نیت و، اقدام به صدور رأی و اتخاذ تصمیم می‌کند. رأی هیأت‌ها باید مستدل و مستند به قانون و مقررات مربوط بوده و حاوی تخلفات منتسب به متهم، نام و نام خانوادگی و امضای اعضای رأی‌دهنده در زیر رأی صادر شده باشد.

ماده ۲۲ - جلسه‌های هیأت‌ها با شرکت سه نفر از اعضا رسمیتی باید و آرای آنها با نظر موافق حداقل دو نفر از اعضا، معتبر است.

ماده ۲۳ - آرای صادر شده توسط هیأت‌های بدوی و تجدید نظر و احکام اخراج موضوع ماده (۱۷) قانون، به طور مستقیم و بلافاصله به اداره‌های کارگزینی یادوایر مشابه دستگاه‌های ذی‌ربط ارسال می‌شود. واحدهای یاد شده موظفند حداکثر ظرف (۳۰) روز از تاریخ صدور رأی، آرا و احکام صادر شده را به کارمندان مربوط ابلاغ کرده و مدارک آن را جهت درج در پرونده‌های به هیأت مربوط تحویل دهند. در صورت سهل‌انگاری مسئولان کارگزینی یا اموراداری مربوط در ابلاغ آرا و احکام صادر شده به متهم، با آنان طبق قانون رفتار می‌شود، همچنین هر گونه خودداری یا جلوگیری از اجرای آرای هیأت‌ها ممنوع است و بامتخلفان طبق قانون رفتار می‌شود.

ماده ۲۴ - هیأت‌های بدوی مکلفند قطعی یا قابل‌پژوهش بودن آرا، همچنین نشانی محل دریافت درخواست تجدید نظر را زیر آرای خود درج‌کنند.

ماده ۲۵ - درخواست تجدید نظر نسبت به آرای هیأت‌های بدوی باید به وسیله محکوم‌علیه یا نماینده قانونی وی ظرف (۳۰) روز از تاریخ ابلاغ رأی، با زبان فارسی و ذکر دلایل به طور کتبی به اداره کارگزینی مربوط تسلیم و رسید اخذ شود. ملاک دریافت به موضوع درخواست، تاریخ ثبت دفترهای کارگزینی مربوط است.

تبصره - درخواست تجدید نظر نسبت به احکام اخراج موضوع ماده (۱۷) قانون مطابق تبصره (۱) ماده‌یاد شده انجام می‌شود. ماده ۲۶ - اداره‌های کارگزینی دستگاه‌ها مکلفند درخواست‌اعتراض کارمند یا نماینده وی را در سریع‌ترین زمان ممکن، برای رسیدگی به هیأت تجدیدنظر باشد، ولی متهم ظرف مهلت مقرر نسبت به آن درخواست تجدید نظر نکند رأی صادر شده را از تاریخ پایان یافتن مهلت یاد شده اجرا کنند.

ماده ۲۷ - کلیه هیأت‌ها مکلفند در متن آرای قطعی صادر شده، مهلت یک ماهه شکایت به دیوان عدالت اداری را تصریح کنند.

ماده ۲۸ - در صورتی که کارمند متخلف در حالتی از حالت‌های استخدامی باشد که اجرای فوری رأی قطعی هیأت درباره وی ممکن نباشد، مراتب به هیأت‌عالی گزارش شده و رأی صادر شده نیز به محض حصول امکان اجرا می‌شود. ماده ۲۹ - هیأت‌ها در موارد لزوم می‌توانند در ارتباط با اتهام‌های وارد شده به کارمندان از مراجع قضایی مربوط استعلام نظر کند و مراجع یاد شده مکلفند حداکثر ظرف (۳۰) روز به استعلام‌هیأت‌ها پاسخ دهند. تبصره - هیأت‌ها مکلفند در موارد لزوم از وزارت اطلاعات استعلام نظر کنند و وزارت یاد شده موظف است ظرف (۱۰) روز به استعلام هیأت‌ها پاسخ دهد.

ماده ۳۰ - بلا تکلیف گذاردن مستخدمان دولت در موارد طرح پرونده اتهامی آنان در هیأت‌ها یا صدور آرای غیر قطعی (قابل تجدید نظر) از سوی هیأت‌های بدوی و نیز در موارد نقض آرای قطعی هیأت‌ها از سوی دیوان عدالت اداری یا هیأت عالی نظارت به هر عنوان مجوزی ندارد.

ماده ۳۱ - فوت متهم موجب توقف رسیدگی و صدور رأی می‌شود و در صورتی که کارمند در طول تحمل مجازات‌های بند "ج"، "د" و "ز" ماده (۹) قانون فوت شود اعمال مجازات‌های یاد شده متوقف شده و حالت استخدامی کارمند از زمان فوت به حالت قبل از تعیین مجازات اعاده می‌شود. حکم این ماده مانع از ارسال پرونده به مراجع قضایی در سایر موارد نیست.

تبصره - در صورتی که مستخدمی به استناد ماده (17) قانون اخراج شده باشد و بعد از اعتراض به حکم مزبور و قبل از رسیدگی توسط هیأت تجدید نظر فوت کند، آثار حکم اخراج زایل و حالت کارمند به قبل از تعیین مجازات اعاده می شود. ماده ۳۲ - هیأت های بدوی و تجدید نظر مکلفند در سریعترین زمان ممکن به پرونده هایی که در هیأت های پاکسازی و بازسازی گذشته و هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری منجر به صدور رأی قطعی نشده یا آرای قطعی توسط دیوان عدالت اداریا هیأت عالی نظارت نقض شده رسیدگی کنند.

رسیدگی به این پرونده ها در مواردی که توسط هیأت ها سابق پاکسازی یا بازسازی مورد رسیدگی قرار گرفته ولی آرای صادر شده به جهاتی قطعی نیافته یا توسط دیوان عدالت اداری یا هیأت عالی نظارت نقض شده اند به عهده هیأت تجدید نظر است. در مواردی که توسط هیأت سابق رأی لازم صادر نشده باشد، این رسیدگی بر عهده هیأت بدوی است چنانچه در خصوص تشخیص صلاحیت رسیدگی به پرونده های موضوع این ماده بین هیأت های بدوی و تجدید نظر اختلاف نظر باشد، خلافت با نماینده موضوع ماده (۳۴) این آیین نامه است.

ماده ۳۳ - هیأت های بدوی مکلفند در خصوص تعیین مرجع رسیدگی به اتهام های مدیران، قبلاً مراتب را به اطلاع نماینده موضوع ماده (۳۴) این آیین نامه برسانند، مرجع رسیدگی به این قبیل پرونده ها به پیشنهاد نماینده موضوع ماده (۳۴) این آیین نامه و تأیید بالاترین مقام دستگاه های یاد شده در تبصره (۱) ماده (۲) این آیین نامه، هیأت بدوی استان مربوط یا هیأت های متشکل در مرکز دستگاه است.

فصل چهارم - هماهنگی و نظارت

ماده ۳۴ - برای ایجاد هماهنگی و نظارت بر کار هیأت ها، هر کی از وزیران و بالاترین مقام های دستگاه های یاد شده در تبصره (۱) ماده (۲) این آیین نامه یک نفر را به عنوان نماینده خود که به طور مستقیم زیر نظر آنان فعالیت می کند برای هماهنگی هیأت های آن دستگاه تعیین و به سازمان امور اداری و استخدامی کشور معرفی می کنند

ماده ۳۵ - وظایف، اختیارات و مسئولیت های هر یک از نمایندگان موضوع ماده (۳۴) این آیین نامه به شرح زیر است: (۱) برگزاری جلسه های هماهنگی بین هیأت های وزارتخانه یا سازمان متبوع در فاصله های زمانی مناسب.

(۲) بازرس از چگونگی کار هیأت های مربوط در تهران و شهرستان ها و تهیه گزارش لازم برای وزیر یا بالاترین مقام دستگاه متبوع، به ویژه در مواردی که گزارش از کم کاری و غرض ورزی آنها دریافت می کنند و ارسال یک نسخه از آن به هیأت عالی نظارت.

(۳) نظارت بر فعالیت هیأت ها در تهران و شهرستان ها و راهنمایی و هدایت و آموزش آنها به منظور اجرای هر چه صحیح تر قانون.

(۴) بررسی صلاحیت اعضای هیأت ها و گروه های تحقیق و ارسال گزارش از موارد احتمالی عدم صلاحیت به وزیر یا بالاترین مقام دستگاه متبوع و نیز هیأت عالی نظارت.

(۵) ارائه نقطه نظر ها و پیشنهادهای هیأت ها به مراجع ذی ربط برای رفع اشکال ها و بهبود فعالیت های آنها.

(۶) تهیه گزارش های ماهانه از کار هیأت ها مربوط و ارسال آنها به هیأت عالی نظارت، همراه با یک نسخه از کلیه آرای صادر شده به منظور:

الف - جمع‌بندی و تهیه گزارش‌ها دوره‌ای لازم برای اطلاع مسئولان ذیربط.

ب - تجزیه و تحلیل کارهیأت‌ها از نظر کیفی و کمی در خصوص آثار نشای از اجرای صحیح و دقیق قانون بر اصلاحات نیروی انسانی دستگاه‌های اجرایی.

ج - بررسی آرای صادر شده و راهنمایی‌های آنها در موارد لزوم.

۷) انجام پیگیری لازم برای رفع مشکلات و نیازهای مربوط به تأمین نیروی انسانی و تدارکاتی هیأت‌ها برای تسهیل در کار آنها.

۸) بررسی و تجزیه و تحلیل نتیجه کار هیأت‌ها در وزارتخانه یا سازمان متبوع در تهران و شهرستان‌ها و آثار این فعالیت‌ها در سالم‌سازی محیط اداره‌های تابع و ارسال آن برای وزیر یا بالاترین مقام دستگاه متبوع و هیأت عالی نظارت در فاصله‌های شش ماهه و یکساله.

۹) دادن پیشنهاد به وزیر یا بالاترین مقام دستگاه متبوع جهت ایجاد شعبه‌هایی از هیأت‌ها در مرکز یا استان‌ها یا تعطیل کار بعضی از شعبه‌ها با توجه به حجم نیروی انسانی واحدهای مربوط به منظور پوشش مناسب در کلیه واحدهای تابع و وابسته.

۱۰) حضور مستقیم در جلسه‌های نمایندگان موضوع ماده (۳۴) این آیین‌نامه، جهت اطلاع از آخرین نقطه نظرها و تأمین هماهنگی هر چه بیشتر در کارهیأت‌های مربوط.

۱۱) ارتباط با دیوان عدالت داری و تمرکز این تماس‌ها در مرکز، به منظور ایجاد هماهنگی لازم با دیوان مزبور. تبصره - برای انجام وظایف یاد شده در این‌نامه، دفتری با عنوان "دفتر هماهنگی هیأت‌ها" در هر یک از دستگاه‌ها مندرج در تبصره (۱) ماده (۲) این آیین‌نامه زیر نظر نماینده موضوع ماده (۳۴) این آیین‌نامه ایجاد می‌شود.

ماده ۳۶ - کلیه هیأت‌های بدوی و تجدید نظر، همچنین واحدهای وابسته به دستگاه‌های مربوط مکلفند با نماینده موضوع ماده (۳۴) دستگاه‌ها متبوع، همکاری‌های لازم را معمول دارند.

* ماده ۳۷ - هیئت عالی نظارت موضوع ماده (۲۲) قانون، مرکب از سه نفر از نمایندگان موضوع ماده (۳۴) این آیین‌نامه به پیشنهاد معاون توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی رییس جمهور و تصویب هیئت وزیران و یک نماینده از قوه قضاییه به ریاست معاون یاد شده یا معاون یا نماینده وی تشکیل می‌شود. «اصلاح به موجب اصلاح ماده (۳۷) اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری

تبصره - آیین‌نامه مربوط به چگونگی کار هیأت عالی نظارت به تصویب هیأت یاد شده می‌رسد. ماده ۳۸ - هیأت‌های موضوع قانون و کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور مکلفند با هیأت عالی نظارت، هماهنگی و همکاری‌های لازم را معمول دارند و مدارک لازم را در اختیار هیأت یاد شده قرار دهند.

ماده ۳۹ - کلیه هیأت‌ها رسیدگی‌کننده مکلفند جهت صدور آرا از فرم‌ها مخصوصی که از طرف دفتر هماهنگی و نظارت بر امر رسیدگی به تخلفات اداری (دبیرخانه هیأت عالی نظارت) تهیه و ابلاغ می‌شود استفاده کنند.

ماده ۴۰ - در صورت انحلال هیأت توسط هیأت عالی نظارت، مراتب بهاطلاع بالاترین مقام دستگاه مربوط می‌رسد و مقام مزبور موظف است حداکثر ظرف (۳۰) رونسبت به تشکیل هیأت جدید اقدام و پرونده‌ها مربوط را جهت رسیدگی به آن هیأت ارجاع‌کند.

ماده ۴۱ - برای رسیدگی به پرونده اتهامی اعضای هیأت‌های موضوع تبصره ۱۱ (ماده ۲۲) قانون، هیأت عالی نظارت حسب مورد یکی از هیأت‌ها موجود را تعیین کرده و پرونده مورد نظر را به آن هیأت ارجاع می‌کند و هیأت تعیین شده مکلف به رسیدگی‌است.

فصل پنجم - سایر مقررات

ماده ۴۲ - هیأت‌های بدوی و تجدید نظر مکلفند هر ماه یک بار، گزارشی از فعالیت‌های خود را که دارای تعداد آرای صادر شده و پرونده‌ها تحت رسیدگی و موضوع‌های طرح شده است، همراه با یک نسخه از آرای صادر شده به نماینده موضوع ماده ۳۴ این آیین‌نامه در دستگاه متبوع ارائه دهند. هیأت‌ها بدوی و تجدید نظر مستقر در هر استان موظفند یک نسخه از گزارش یاد شده را رایاطلاع استاندار به استانداری مربوط ارسال کنند

ماده ۴۳ - برقراری مقرری یادشده در ماده (۱۱) قانون، مستلزم تقاضای کارمند و در غیاب یا فوت او، مستلزم تقاضایوارث قانونی وی است که پس از بررسی و با تشخیص و تأیید هیأت تجدید نظر مربوط انجام می‌پذیرد. ملاک (۵) سال سابقه و (۵۰) سال سن مربوط به زمان صدور رأی است.

تبصره ۱ - هیأت تجدید نظر هر سال یک بار، وضع معیشت خانواده این قبل افراد را بررسی کرده و با توجه به نتایج بررسی، نسبت به قطع یا کاهش یا افزایش مقرری یاد شده، با رعایت حداکثر مقرر تصمیم مقتضی را اتخاذ کرده و گزارشی آن را به هیأت عالی نظارت ارسال می‌کند.

تبصره ۲ - مقررات مربوط به برقراری حقوق وظیفه در مورد وراثت، در مورد افراد خانواده کارمند منفصل نیز باید رعایت شود. ماده ۴۴ - اعضای هیئت عالی نظارت، هیئت‌های رسیدگی به تخلفاتاداری، نمایندگان موضوع ماده (۳۴) این آیین‌نامه و کارکنان دفترهای آنها، اعضایگروه‌های تحقیق و بازرس‌های هیئت عالی نظارت، در مدتی که در مشاغل یاد شده انجاموظیفه می‌کنند از فوق‌العاده جذب اضافی، علاوه بر فوق‌العاده جذب استحقاقی موضوعماده (۶) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تا (۲۰٪) برخوردار می‌شوند.

تبصره - میزان فوق‌العاده مزبور با توجه به حجم وظایف و مسئولیتهای محول شدهبشرح زیر پرداخت می‌شود :
-اعضاء و دبیر هیئت عالی نظارت، معاونان دفاترهماهنگی و نظارت، نمایندگان وزراء و اعضای اصلی هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداریحداکثر ۲۰٪

-اعضای علی‌البدل هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری، گروه‌های تحقیق، بازرسان و کارشناسان دفاتر هماهنگی حداکثر ۱۵٪

-سایر کارکنان دفاتر هماهنگی و هیئت‌ها حداکثر ۱۰٪
اصلاحی بموجباصلاح آیین‌نامه اجرائی قانون رسیدگی به تخلفات اداری و تصویبنامه اصلاح تبصره ماده ۴۴ اصلاحی آیین‌نامه‌اجرائی قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۸۲/۶/۴
ماده ۴۵ - هیأت‌هاموظفند اسامی و مشخصات اعضای اصلی و علی‌البدل و تغییرات آنها را همواره از طریقنمایندگان موضوع ماده (۳۴) این آیین‌نامه به هیأت‌عالی نظارت اعلام کنند.

ماده - 46 اداره‌های کارگزینی مکلفند یک نسخه از احکام کارگزینی مربوط به کارمندانی را که محکوم به بازنشستگی، بازخرید، اخراج یا انفصال دایم از خدمات دولتی می‌شوند، به‌سازمان امور اداری و استخدامی کشور ارسال کنند.

ماده ۴۷ - این تصویب‌نامه جایگزین تصویب‌نامه شماره ۲۵۲۲۷۰ ت ۲۷۵ هـ مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۶ می‌شود.

حسن حبیبی - معاون اول رئیس جمهور

* هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۹ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۸۷/۱/۱۷ مورخ ۱۳۸۵/۲/۲ وزارت کشور و به استناد ماده (۲۲) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲- و در اجرای ماده (۳۷) آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری، موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۰۴/ت ۲۶۲۲۲ هـ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲ تصویب نمود :

آقایان علیرضا محفوطی، سید یحیی ضیائی و سید رحمت اله اکرمی به عنوان اعضای هیئت عالی نظارت مذکور در ماده (۳۷) آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری، موضوع تصویب‌نامه شماره ۳۰۴/ت ۲۶۲۲۲ هـ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲ تعیین می‌شوند .

پرویز داودی معاون اول رئیس جمهور

دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اداری (بخشنامه شماره ۱۱/۴۷۷۸۴ مورخ ۱۳۷۸/۸/۲۹ سازمان امور اداری و استخدامی کشور)

باعنایت به تجربیات حاصله از اجرای قانون رسیدگی به تخلفات اداری و آئین نامه اجرائی آن، به منظور بهبود امر رسیدگی به تخلفات اداری و دستیابی به نتایج بهتر در چارچوب قانون و آئین نامه فعلی به نحوی که رسیدگی به اتهامات بارعایت حقوق متهمین ، بادقت و شفافیت بیشتر و در حداقل زمان ممکن صورت پذیرد و نهایتاً عادلانه تر شدن نظام رسیدگی به تخلفات اداری رابه دنبال داشته باشد، هیأت عالی نظارت در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۸/۴ دستورالعمل پیوست را تصویب نموده است که مراتب جهت اجرای مفاد آن ابلاغ می گردد.

دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اداری

ماده ۱- دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اداری مشتمل بر مجموعه ضوابط و مقرراتی است که در مقام رسیدگی به تخلفات اداری کارمند و چگونگی رسیدگی و صدور رأی به کارگرفته می شود.

ماده ۲- تخلف اداری عبارت است از ارتکاب اعمال و انضباط اداری که منحصر به موارد مذکور در قانون رسیدگی به تخلفات اداری می باشد و به دودسته قصور و تقصیر تقسیم می شود:

الف) قصور عبارت است از کوتاهی غیر عمدی در انجام وظایف اداری محوله.

ب) تقصیر عبارت است از نقض عمدی قوانین و مقررات مربوط.

ماده ۳- وظایف اداری از لحاظ این دستورالعمل اموری است که مستخدم ملزم به انجام یا رعایت آنها به موجب قوانین و مقررات و دستورات و الزامات شغلی یا شرح وظایف می باشد.

ماده ۴- این دستورالعمل قانون رسیدگی به تخلفات اداری «قانون» آئین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری «آئین نامه اجرایی» و هیأت رسیدگی به تخلفات اداری «هیأت» نامیده می شود.

ماده ۵- متهم، کارمندی است که ارتکاب یک یا چند تخلف اداری از جانب اشخاص حقیقی یا حقوقی به او نسبت داده شده و پرونده وی در هیأت مطرح و در جریان بررسی و رسیدگی باشد.

ماده ۶- متخلف، کارمندی است که پرونده وی به لحاظ ارتکاب یک یا چند تخلف در هیأت مورد رسیدگی قرار گرفته و تخلف یا تخلفات او توسط هیأت رسیدگی کننده احراز می گردد.

ماده ۷- شاکی، شخص حقیقی یا حقوقی است که ارتکاب تخلف یا تخلفاتی را به کارمند نسبت داده و موضوع را کتباً به هیأت یا دستگاه متبوع کارمند اعلام نموده باشد.

ماده ۸- دلیل، عبارت از امری است که متهم یا اعلام کننده اتهام برای دفاع از خود یا اثبات تخلف به طور کتبی به آن استناد می نماید.

ماده ۹- شاهد، شخص حقیقی است که اظهارات یا کواهی وی برای اثبات یا رد اتهام یا کمک در رد یا اثبات آن ضرورت داشته باشد.

ماده ۱۰- دفاعیه، عبارت است از دلایل و مدارکی که کارمند یا نماینده او در مقام دفاع از خود یا رد اتهام یا اتهامات انتسابی کتباً به هیأت رسیدگی کننده ارائه می نماید.

فصل دوم- در صلاحیت هیأتها

ماده ۱۱- رسیدگی اولیه به پرونده کارمند متهم با هیأت بدوی مربوط می باشد. مگر در مواردی که مقامات مندرج در ماده ۱۲ قانون رأساً "مجازات های مقرر در ماده مزبور را اعمال می نمایند و یا مقامات موضوع ماده ۱۷ قانون کارمندی را که مرتکب غیبت به میزان مقرر در ماده مذکور شده اند اخراج نمایند.

ماده ۱۲- تعیین هیأت رسیدگی کننده به تخلفات اداری اعضاء هیأت ها با هیأت عالی نظارت و مرجع رسیدگی به اتهام های مدیران با رعایت مفاد ماده ۳۳ آئین نامه از بین هیأت های بدوی موجود در دستگاه مربوط خواهد بود.

ماده ۱۳- هیأت تجدیدنظر در موارد زیر شروع به رسیدگی می نماید:

الف: در مواردی که رأی هیأت بدوی قابل تجدیدنظر باشد و کارمند ظرف مهلت مقرر قانونی نسبت به آن درخواست تجدیدنظر نماید.

ب: موارد موضوع قسمت اخیر ماده ۱۲ قانون باتشخیص وموافقت کتبی مقامات واشخاص مذکور.

ج: ادعای کارمند مبنی برموجه بودن غیبت وی، موضوع تبصره ۱ ماده ۱۷ قانون.

د: نقض آراء هیأت های تجدیدنظر توسط دیوان عدالت اداری یا هیأت عالی نظارت.

ماده ۱۴- هیأت ها صرفاً می توانند به تخلفات مندرج در قانون رسیدگی ونسبت به اصدار رأی براءت یا اعمال یکی از مجازات های مقرر در قانون اقدام نمایند وحق صدور رأی غیر از موارد مذکور یا اظهار نظر نسبت به حالات استخدامی کارمند یا نحوه اجرای مقررات استخدامی وجبران ضرروزیان به جای انشاء و صدور رأی راندارند.

ماده ۱۵- تشخیص وانطباق اتهامات انتسابی به کارمندان باتخلفات مندرج در قانون با هیأتی است که موضوع به آن ارجاع شده است و چنانچه علیرغم ارجاع پرونده، به تشخیص هیأت مربوط اتهام از مصادیق تخلفات مندرج در قانون نباشد، نیازی به رسیدگی نبوده و پرونده رامختومه ومراتب رابه اطلاع نماینده موضوع ماده ۳۴ آئین نامه می رساند.

ماده ۱۶- در مواردی که رسیدگی به پرونده ارجاعی به هیأت ها در صلاحیت آنها نبوده واتهام انتسابی به کارمند صرفاً از مصادیق جرائم عمومی بوده باشد هیأت مربوط مراتب رابه امور اداری دستگاه اعلام می نماید تا از آن طریق به مراجع ذیصلاح قضائی جهت رسیدگی ارسال شود.

ماده ۱۷- هیأت تجدیدنظر صرفاً" به تخلف یا تخلفاتی که در مرحله رسیدگی بدوی مورد حکم قرار گرفته است، رسیدگی می نماید.

تبصره- چنانچه کارمند پس از صدور رأی هیأت بدوی تازمان رسیدگی به اعتراض مرتکب تخلف جدیدی بشود، رسیدگی به تخلف یا تخلفات جدید کارمند، در صلاحیت هیأت بدوی ذیربط می باشد ولی در صورتی که در مرحله رسیدگی هیأت بدوی وقبل از صدور رأی هیأت مذکور، تخلف جدیدی ازمتهم گزارش گردد هیأت بدوی می تواند به تخلف جدید همزمان باتخلف یا تخلفات قبلی بارعایت سیر مراحل رسیدگی دریک پرونده رسیدگی نماید.

فصل سوم- شروع به رسیدگی

ماده ۱۸- هیأت های بدوی یاتجدیدنظر در صورت شکایت یا اعلام اشخاص اعم از ارباب رجوع، مردم یا کارمندان، مدیران، سرپرستان اداری، بازرسان هیأت عالی نظارت، مقامات واشخاص مندرج در مواد ۱۲ و ۱۷ قانون، دفاتر بازرسی و پاسخگوئی به شکایات، سازمان بازرسی کل کشور وهمچنین در موارد نقض رأی توسط دیوان عدالت اداری یا هیأت عالی نظارت حسب مورد شروع به رسیدگی می نمایند.

تبصره ۱- رعایت سلسله مراتب اداری در اعلام تخلف به هیأت لازم نیست.

تبصره ۲- انصراف شاکی یا اعلام کننده، مانع رسیدگی هیأت نخواهد بود.

فصل چهارم- نحوه رسیدگی

ماده ۱۹- هیأت ها موظفند موارد اتهام رامشخصاً و به صورت کتبی به کارمند ابلاغ و از تاریخ ابلاغ ۱۰ روز مهلت برای دفاع آنها منظور نمایند. این امر باید صراحتاً " در فرم ابلاغ قید گردد.

تبصره ۱- هیأت رسیدگی کننده در صورت تقاضای کارمند یا نماینده او (با در دست داشتن وکالتنامه از دفاتر اسناد رسمی) باید مدارک لازم را در اختیار وی قرار دهد. در خصوص اسناد طبقه بندی شده تشخیص هیأت مناط عمل خواهد بود.

تبصره ۲- کارمند متهم یا نماینده وی می تواند به منظور ارائه دفاعیه خود از هیأت مربوط تقاضای تمدید مهلت نماید. در این مورد اتخاذ تصمیم با هیأت است و در هر حال مدت تمدید از ۵ روز تجاوز نخواهد کرد.

ماده ۲۰- دفاعیه باید بازبان فارسی نوشته شده و حاوی نکات زیر باشد:

الف) نام و نام خانوادگی

ب) آخرین اقامتگاه شخص

ج) ذکر ادله و مواردی که متهم برای رد اتهام یا اتهامات انتسابی لازم دارد

د) تصاویر مدارک مورد استناد

ه) امضاء.

تبصره- در موارد یاد شده در این ماده چنانچه نقایصی وجود داشته باشد ، هیأت به طور کتبی حداکثر ظرف ده روز از تاریخ وصول ، به متهم ابلاغ و از تاریخ ابلاغ به مدت پنج روز دیگر به او مهلت می دهد تا نقایص را رفع نماید. عدم رفع نقایص توسط متهم در مدت یاد شده یا عدم تقدیم دفاعیه در مهلت مقرر مانع رسیدگی و صدور رأی نخواهد بود.

ماده ۲۱- در صورت تقاضای مستخدم برای دفاع حضوری و یا تشخیص هیأت برای حضور وی ، هیأت موظف است تاریخ و محل رسیدگی را به طور کتبی به اطلاع متهم یا نماینده وی برساند.

تبصره - وقت جلسه باید طوری معین شود که فاصله بین ابلاغ وقت حضور در جلسه به متهم و روز جلسه کمتر از سه روز نباشد.

ماده ۲۲- در مواردی که در هیأت جهت اخذ توضیحات ، حضور اعلام کننده اتهام را لازم بداند بدون حضور متهم از وی دعوت به عمل خواهد آورد و هیأت در صورت لزوم می تواند مدارک مورد نیاز را از اعلام کننده درخواست نماید.

فصل پنجم- رسیدگی به دلایل

ماده ۲۳ - اصل بر برائت است . بنابراین چنانچه پرونده کارمند در هیأت تحت رسیدگی باشد باید از طریق اقامه دلایل مستند و رسیدگی به آنها و رعایت مقررات مربوط متخلف بودن وی احراز گردد . در غیر این صورت حکم به برائت کارمند صادر خواهد شد.

ماده ۲۴- هرگاه کارمندی اقرار به وقوع تخلف یا تخلفات مقرر در قانون نماید، دلیل دیگر برای ثبوت آن لازم نیست. اقرار موضوع این ماده اعم از شفاهی و کتبی است . اقرار شفاهی است وقتی که در جریان رسیدگی در جلسه هیأت به عمل آید و کتبی است در صورتی

که در یکی از اسناد یادفاعیه کارمند به هیأت اظهار شده باشد . به هرترتیب اقراراعم از کتبی و شفاهی باید به امضاء اقرارکننده رسیده باشد.

تبصره ۱- اقرار باید صریح و روشن باشد.

تبصره ۲- اجبار و اکراه به اقرار ممنوع و مرتکبین به عنوان متهم به هیأت معرفی خواهند شد.

ماده ۲۵- هرگاه اسناد یا اطلاعاتی که مربوط به مورد تخلف انتسابی است در واحدهای دستگاه دولتی متبوع کارمند یا سایر دستگاه های دولتی یا بانک های شهر داریها یا نهادهای انقلاب اسلامی یا مؤسساتی که با سرمایه دولت تأسیس و اداره می شوند موجود باشد هیأت می تواند آنها را مطالبه و ملاحظه و مطالعه نماید و واحدها و دستگاه های مربوط مکلفند در اسرع وقت مدارک و اسناد مورد نیاز را به هیأت درخواست کننده ارسال کنند.

تبصره- تحویل اسناد و مدارک محرمانه و طبقه بندی شده، تابع مقررات و ضوابط مربوط خواهد بود.

ماده ۲۶- عدم اعلام پاسخ مراجع مذکور در ماده ۲۵ این دستورالعمل ظرف مدت ۲ ماه موجبی برای توقف رسیدگی و عدم صدور رأی نخواهد بود.

ماده ۲۷- هرگاه متهم در حین رسیدگی یادفاعیه خود برای رد یا ایضاح اتهام با چگونگی وقوع تخلف تقاضا نماید یا هیأت لازم بداند که شهود اطلاعات خود را در اختیار هیأت قرار دهند . آنان به هیأت دعوت و اظهارات شان استماع خواهد شد. در صورت عدم حضور برای بار دوم برای ادای شهادت دعوت می گردند.

تبصره ۱- هیأت از هر یک از شهود و مطلعین به طور جداگانه و بدون حضور متهم تحقیق می نماید و اظهارات آنها در همان جلسه عیناً در صورت جلسه قید و به امضاء اظهار کنندگان می رسد.

تبصره ۲- هیأت نمی تواند به زور شاهد را وادار به ادای شهادت نماید و چنانچه شاهد یا مطلع از حضور بعد از احضار دوم یا اظهار در صورت حضور امتناع نماید، این مرحله از رسیدگی حذف می شود.

ماده ۲۸ - هیأت علاوه بر رسیدگی به دلایل مورد استناد متهم یا شاکی ، هرگونه تحقیق یا اقدامی که برای دستیابی به حقیقت در زمینه اتهام لازم باشد به عمل خواهد آورد.

ماده ۲۹- به منظور جمع آوری دلایل ، انجام بررسی های لازم ، تکمیل پرونده اتهامی و آماده سازی آن جهت طرح در هیأت، هیأت ها می توانند از گروه یا گروه های تحقیق استفاده نمایند. نحوه انتخاب، شرایط اعضای گروه و حدود و حیطه صلاحیت گروه های تحقیق به ترتیب مقرر در قانون و آئین نامه اجرائی آن است. عدم استفاده هیأت از گروه تحقیق مانع رسیدگی به پرونده ارجاعی و اصدار رأی نخواهد بود.

ماده ۳۰- هرگاه رسیدگی به اتهام کارمند به تشخیص هیأت رسیدگی کننده مستلزم استفاده از نظر کارشناسی باشد ، مورد به کارشناسی ارجاع می شود و هیأت در این قبیل موارد نظر کارشناسی را مورد توجه و مدنظر برای صدور رأی قرار خواهد داد.

تبصره ۱- هیأت باید کارشناس را از بین کسانی که دارای صلاحیت در رشته مربوط به موضع است انتخاب نماید.

تبصره ۲- کارشناس موظف است در مدت مقرر که هیأت تعیین می کند نظر خود را به طور کتبی به هیأت تقدیم دارد مگر اینکه موضع ازاموری باشد که اظهار نظر در آن مدت میسر نباشد. در این صورت به تقاضای کارشناس، هیأت مهلت مناسب دیگری راتعیین وبه کارشناس اعلام می کند. در هر حال اظهار نظر کارشناس باید صریح باشد.

ماده ۳۱- در صورتی که شکایت شاکی واقعی نبوده و در جریان رسیدگی متهم در هیأت تبرئه گردد، شاکی به عنوان متخلف در اجرای بند ۴ ماده ۸ قانون مورد تعقیب قرار خواهد گرفت.

فصل ششم- مدت رسیدگی

ماده ۳۲- تحقیقات مقدماتی و تکمیل پرونده جهت طرح در هیأت باید سریع و در کوتاه ترین مدت ممکنه انجام شود.

ماده ۳۳- حداکثر مدت رسیدگی هر هیأت به پرونده متهم از تاریخ ارجاع یا وصول پرونده یا اعلام اتهام تا زمان صدور رأی سه ماه می باشد و هیأت ها موظفند ترتیبات لازم را در این زمینه اتخاذ نمایند.

تبصره ۱- در موارد خاص که رسیدگی نیازمند مدت بیشتری باشد حداکثر یک ماه به مهلت مقرر در این ماده افزوده می گردد لکن در این قبیل موارد مراتب و ادله لازم باید حسب مورد به اطلاع نماینده موضوع ماده ۳۴ آئین نامه اجرائی برسد.

تبصره ۲- عدم رسیدگی هیأت ها در مهلت مقرر سهل انگاری محسوب شده و موضوع بر اساس ماده ۲۲ قانون قابل پیگیری خواهد بود.

تبصره ۳- تاریخ شروع رسیدگی به تخلفاتی که از طریق صندوق موضوع ماده ۴۹ این آئین نامه واصل می گردد از زمان ثبت در دفاتر هیأت ها خواهد بود

ماده ۳۴- در مورد پرونده هایی که فوریت داشته باشد همچنین رسیدگی هایی که به دنبال گزارش های سازمان بازرسی کل کشور یا دفاتر بازرسی و پاسخگوئی به شکایات صورت می گیرد هیأت موظف است خارج از نوبت به آنها رسیدگی نموده و رأی لازم را صادر نماید.

تبصره- تشخیص فوریت امر در غیر از اطلاعات سازمان بازرسی کل کشور با بالاترین مقام دستگاه ذیربط با نماینده موضوع ماده ۳۴ آئین نامه اجرائی می باشد.

ماده ۳۵- مواعیدی را که قانون رسیدگی به تخلفات اداری یا آئین نامه اجرائی آن یا این دستورالعمل تعیین نموده است چنانچه روز آخر موعد مصادف با روز تعطیل ادارات باشد روز آخر موعد، اولین روز کاری اداری بعد از تعطیل خواهد بود.

ماده ۳۶- در احتساب مهلت های مقرر، روز ابلاغ و اعلام جزء مدت محسوب نمی شود.

فصل هفتم- توقف رسیدگی یا اجرای رأی قطعی صادره

ماده ۳۷- فوت متهم موجب توقف رسیدگی و صدور رأی می گردد.

ماده ۳۸- هرگاه کارمند قبل از انقضای مهلت تجدیدنظر فوت نماید پرونده مختومه و حالت استخدامی وی از تاریخ فوت به حالت قبل از صدور رأی برمی گردد و رأی هیأت بدوی هیچگونه تأثیری در وضعیت وی نخواهد داشت.

ماده ۳۹- در صورتی که کارمند متخلف درحالتی از حالت های استخدامی باشد که اجرای فوری رأی قطعی درباره وی ممکن نباشد، مراتب به هیأت عالی نظارت گزارش شده و رأی صادر شده نیز به محض حصول امکان اجرا خواهد شد.

ماده ۴۰- در صورتی که کارمند درطول تحمل مجازات های بندهای "ج"، "د"، "و"، "ز" ماده ۹ قانون فوت شود اعمال مجازات های یاد شده متوقف شده و حالت استخدامی کارمند از زمان فوت به حالت قبل از تعیین مجازات اعاده می شود.

تبصره- در احتساب حقوق وظیفه وراثت کارمندان موضوع این ماده، مجازات های اعمال شده منظور نخواهد شد.

فصل هشتم- صدور رأی

ماده ۴۱- انشاء و صدور رأی هیأت پس از رسیدگی در آخرین جلسه و در غیاب متهم صورت می گیرد و باید به امضاء اعضاء هیأت برسد.

ماده ۴۲- رأی صادره باید حاوی دلایل، مستندات و مواد قانونی که براساس آنها رأی صادر شده است، باشد. همچنین هیأت ها موظفند قطعی یا قابل پژوهش بودن رأی و محل دریافت درخواست تجدیدنظر را در ورقه رأی درج نمایند.

ماده ۴۳- موارد قصور از کیفیات مخففه مجازات محسوب خواهد شد.

ماده ۴۴- اعمال مجازات شدیدتر نسبت به آرای غیر قطعی هیأت های بدوی یا آرای نقض شده توسط دیوان عدالت اداری یا هیأت عالی نظارت مجاز نمی باشد مگر آنکه مستندات یا مدارک جدید غیر از موارد بررسی شده قبلی در رسیدگی های مجدد به دست آید.

ماده ۴۵- اصلاح یا تغییر آرای قطعی هیأت ها صرفاً در موارد زیر امکان پذیر می باشد:

الف) در مواردی که هیأت صادر کننده رأی به اکثریت آراء تشخیص دهد که مفاد حکم صادر شده از نظر موازین قانونی (به لحاظ شکلی یا ماهوی) مخدوش می باشد.

ب) هرگاه تخلف کارمند عنوان یکی از جرایم مندرج در قانون مجازات اسلامی رانیز داشته باشد و مرجع قضائی حکم برائت وی را صادر نماید و هیأت با اکثریت آراء نظر بر اصلاح یا تغییر رأی خود داشته باشد.

تبصره - در هر صورت در موارد مندرج در بندهای الف و ب این ماده باید به تأیید هیأت عالی نظارت رسیده باشد.

فصل نهم- نقض یا ابطال رأی

ماده ۴۶- نقض یا ابطال آراء قطعی هیأت ها در موارد زیر متصور است:

الف) مواردی که هیأت یا یکی از اعضای آن به دلایل مندرج در ماده ۷ قانون، صلاحیت رسیدگی و صدور رأی نداشته باشد.

ب) اعضای هیأت ها واجد شرایط مقرر در ماده ۶ قانون نبوده باشند.

ج) رأی هیأت مستند به اسناد و مدارکی باشد که پس از صدور جعلی بودن آنها ثابت شده باشد.

د) پس از صدور رأی، اسناد و مدارکی به دست آید که دلیل حقانیت درخواست کننده یا بیگناهی متهم باشد و ثابت شود اسناد و مدارک یاد شده در جریان رسیدگی مکتوم یا مغفول مانده و یا در اختیار متهم یا هیأت رسیدگی کننده نبوده است.

ه) دیوان عدالت اداری در اجرای ماده ۲۱ قانون، آراء قطعی صادره توسط هیأت ها رانقض نماید.

و) مواردی که هیأت عالی نظارت به لحاظ عدم رعایت قانون یا اعمال تبعیض در اجرای قانون یا ثبوت غرض مجرمانه از طریق مرجع قضائی صالحه در مورد آراء صادره (موضوع تبصره ۲ ماده ۲۲ قانون) یا موارد دیگری که بنابه مصالحی ضروری تشخیص دهد.

ز) رأی هیأت در خارج از مواعد و مهلت مقرر صادر شده باشد.

تبصره ۱- در کلیه مواردی که آراء قطعی نقض یا بطلان می گردد پرونده متهم در هیأتی که حسب مقررات تعیین می شود مجدداً مورد رسیدگی و صدور رأی قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲- هیأت عالی نظارت می تواند در خصوص پرونده های مطروحه رأساً رسیدگی و موضوع را مختومه اعلام نماید.

فصل دهم- سایر مقررات

ماده ۴۷- آثار و تاریخ اجرای رأی از تاریخ ابلاغ رأی قطعی به کارمند می باشد و تا آن زمان وضعیت استخدامی وی حسب قوانین و مقررات مربوط خواهد بود مگر آنکه در اجرای ماده ۱۳ قانون و تبصره ۳ آن آماده به خدمت شده یا مرتکب تخلف غیبت شده باشد.

ماده ۴۸- هیأت های تجدیدنظر موظفند پرونده و وضعیت معیشتی افرادی را که در اجرای ماده ۱۱ قانون تقاضای برقراری مستمری می کنند، بررسی نموده و در صورت واجد شرایط بودن نسبت به برقراری مقرری مذکور اقدام نمایند.

ماده ۴۹- هریک از وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی و دستگاه های مشمول قانون مکلفند در کلیه ساختمان های موجود خود که محل مراجعه مردم و ارباب رجوع می باشد، صندوق خاصی جهت اعلام تخلف آنان نصب نمایند و اطلاعیه های لازم را در خصوص محل مراجعه و افراد پاسخگو و چگونگی دریافت و رسیدگی به تخلفات ارباب رجوع و مردم در معرض دید آنان قرار دهند. این صندوق ها هفته ای یکبار توسط هیأت باز و شکوائیه ها مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

تبصره - شکایات فاقد نام و نشانی و امضای شاکی قابل رسیدگی نخواهد بود.

ماده ۵۰- رسیدگی به پرونده هایی که قبل از اجرای این دستورالعمل به هیأت ها ارجاع و به آنها رسیدگی نشده یا در دست رسیدگی است به ترتیب مقرر در این دستورالعمل صورت خواهد گرفت.

این دستورالعمل مشتمل بر ۵۰ ماده و ۲۳ تبصره در دویست و چهلمین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۸/۴ هیأت عالی نظارت تصویب شده است، و برای کلیه هیأت ها لازم الاجرا می باشد.

دستورالعمل نحوه اعمال تنبیهات اداری با توجه به قانون مدیریت خدمات کشوری (بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۷/۳۴۰۸۸ مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۱۰ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور)

کلیه مسئولین هماهنگی هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان

پیرو مباحث مطروحه در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۹ مسئولین محترم هماهنگی هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان در مورد تعیین وضعیت و نحوه اجرای برخی تنبیهات اداری موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری با عنایت به اجرای فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری، مراتب زیر را برای آگاهی و اقدام لازم اعلام می دارد:

الف) با عنایت به اینکه ماده (۹۷) قانون مدیریت خدمات کشوری، امر رسیدگی به تخلفات کارمندان و تعیین مجازات آنان را در چارچوب قانون رسیدگی به تخلفات اداری - مصوب سال ۱۳۷۲ - مورد تأیید و تأکید قرار داده است، بنابراین صرفنظر از نحوه اجرا، اعمال تنبیهات اداری کما کان معتبر و قانونی است.

ب) از آن جا که بر اساس فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری، حقوق و مزایای کارمندان دولت بر روش امتیازی و بر اساس ارزشیابی عوامل شغل و شاغل و سایر ویژگی های مذکور در آن مبتنی است، و این امر بر چگونگی اجرای هر یک از تنبیهات اداری ذیل از تنبیهات موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری تأثیر دارد، لذا تا تعیین دقیق جزئیات امر و اتخاذ تصمیم توسط شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی، مقتضی است به ترتیب ذیل عمل شود:

۱. تنبیه اداری موضوع بند "ج":

در موارد محکومیت کارمندان به این مجازات، به میزان محکومیت آنان و بر اساس حقوق و فوق العاده شغل مندرج در آخرین حکم کارگزینی قبل از تطبیق با قانون مدیریت خدمات کشوری، محاسبه و به مدت مذکور در رأی از حکم بعد از تطبیق ایشان کسر شود.

۲. تنبیه اداری مندرج در بند "ح":

در موارد محکومیت افراد به این مجازات، حسب مورد برابر با (۳۰) تا (۴۵) (روز حقوق مبنای مربوط در قبال هر سال سابقه خدمت به تشخیص هیأت صادرکننده رأی، بر طبق آخرین حکم کارگزینی قبل از تطبیق با قانون مدیریت خدمات کشوری به آنان پرداخت گردد.

((این بند به موجب رأی از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری ابطال گردیده است. برای دیدن متن کامل رأی کلیک نمایید))

۳. تنبیه اداری موضوع بند "ز":

با عنایت به اینکه در مرحله تطبیق گروه های بیست گانه موضوع ماده یک قانون نظام هماهنگ کارکنان دولت با قانون مدیریت خدمات کشوری، کارمندان مشمول به شرح بند (۲) از فصل دوم بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۴۵۹۳ مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۱ معاونت توسعه

مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور، از معادل امتیازات طبقات جدول شماره (۱) برخوردار می‌شوند، لذا در صورت محکومیت کارمندان به تنبیه اداری موضوع قسمت اول بند (ز) به میزان محکومیت از گروه مذکور در آخرین حکم کارگزینی کسر و سپس از معادل امتیازات جدول فوق برخوردار گردند.

با عنایت به این که حسب مفاد ماده (۶۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، کلیه مشاغل مشمول این قانون بر اساس عوامل مقرر به یکی از طبقات جدول یا جداول حق شغل اختصاص می‌یابند و بر این اساس در صورت تغییر شغل مورد تصدی کارمند در آینده، طبقات حق شغل وی بر حسب ویژگی‌های شغل مورد تصدی تعیین و الزاماً متضمن ارتقاء طبقات شغلی ایشان که در این قانون نظیر گروه در قانون نظام هماهنگ است، نخواهد بود، لذا در حال حاضر اعمال مجازات مندرج در قسمت اخیر بند (ز) موضوعاً منتفی است.

۴. تنبیه اداری بند (ط):

در صورت محکومیت کارمندان به این مجازات، از آخرین حکم کارگزینی قبل از تطبیق با قانون مدیریت خدمات کشوری، حسب مورد یک یا دو گروه کسر و در احتساب حقوق بازنشستگی پس از تنزل گروه طبق مقررات ملاک محاسبه قرار گیرد.

قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری (مصوب ۱۳۶۴/۶/۲۸ مجلس شورای اسلامی و ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام)

ماده ۱- هرکس از راه حيله و تقلب مردم را به وجود شرکتها یا تجارتخانه‌ها یا کارخانه‌ها یا موسسات موهوم یا به داشتن اموال و اختیارات واهی فریب دهد یا به امور غیر واقع امیدوار نماید یا از حوادث و پیش‌آمدهای غیر واقع بترساند و یا اسم و یا عنوان مجعول اختیار کند و به یکی از وسایل مذکور و یا وسایل تقلبی دیگر وجوه و یا اموال یا اسناد یا حوالجات یا قبوض یا مفاصاحساب و امثال آنها تحصیل کرده و از این راه مال دیگری را ببرد کلاهبردار محسوب و علاوه بر رد اصل مال به صاحبش، به حبس از یک تا ۷ سال و پرداخت جزای نقدی معادل مالی که اخذ کرده است محکوم می‌شود.

در صورتی که شخص مرتکب بر خلاف واقع عنوان یا سمت ماموریت از طرف سازمانها و موسسات دولتی یا وابسته به دولت یا شرکت‌های دولتی یا شوراها یا شهرداریها یا نهادهای انقلابی و به طور کلی قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح و نهادهای و موسسات مامور به خدمت عمومی اتخاذ کرده یا اینکه جرم با استفاده از تبلیغ عامه از طریق وسایل ارتباط جمعی از قبیل رادیو، تلویزیون، روزنامه و مجله یا نطق در مجامع و یا انتشار آگهی چاپی یا خطی صورت گرفته باشد یا مرتکب از کارکنان دولت یا موسسات و سازمانهای دولتی یا وابسته به دولت یا شهرداریها یا نهادهای انقلابی و یا به طور کلی از قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح و مامورین به خدمت عمومی باشد علاوه بر رد اصل مال به صاحبش به حبس از ۲ تا ده سال و انفصال ابد از خدمات دولتی و پرداخت جزای نقدی معادل مالی که اخذ کرده است محکوم می‌شود.

تبصره ۱- در کلیه موارد مذکور در این ماده در صورت وجود جهات و کیفیات مخففه دادگاه میتواند با اعمال ضوابط مربوط به تخفیف، مجازات مرتکب را فقط تا حداقل مجازات مقرر در این ماده (حبس) و انفصال ابد از خدمات دولتی تقلیل دهد ولی نمیتواند به تعلیق اجرای کیفر حکم دهد.

تبصره ۲- مجازات شروع به کلاهبرداری حسب مورد حداقل مجازات مقرر در همان مورد خواهد بود و در صورتی که نفس عمل انجام شده نیز جرم باشد، شروع کننده به مجازات آن جرم نیز محکوم می شود.

مستخدمان دولتی علاوه بر مجازات مذکور چنانچه در مرتبه مدیرکل یا بالاتر یا همپراز آنها باشند به انفصال دائم از خدمات دولتی و در صورتی که در مراتب پایین تر باشند به شش ماه تا سه سال انفصال موقت از خدمات دولتی محکوم می شوند.

ماده ۲- هرکس به نحوی از انحاء امتیازاتی را که به اشخاص خاص به جهت داشتن شرایط مخصوص تفویض می گردد نظیر جواز صادرات و واردات و آنچه عرفاً "موافقت اصولی" گفته میشود در معرض خرید و فروش قرار دهد و یا از آن سوء استفاده نماید و یا در توزیع کالاهایی که مقرر بوده طبق ضوابطی توزیع نماید مرتکب تقلب شود و یا به طور کلی مالی یا وجهی تحصیل کند که طریق تحصیل آن فاقد مشروعیت قانونی بوده است مجرم محسوب و علاوه بر رد اصل مال به مجازات سه ماه تا دو سال حبس و یا جریمه نقدی معادل دو برابر مال بدست آمده محکوم خواهد شد.

تبصره- در موارد مذکور در این ماده در صورت وجود جهات تخفیف و تعلیق دادگاه مکلف به رعایت مقررات تبصره ۱ ماده (۱) این قانون خواهد بود.

ماده ۳- هریک از مستخدمین و مامورین دولتی اعم از قضایی و اداری یا شوراها یا شهرداریها یا نهادهای انقلابی و به طور کلی قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح یا شرکتهای دولتی یا سازمانهای دولتی وابسته به دولت و یا مامورین به خدمات عمومی خواه رسمی یا غیر رسمی برای انجام دادن یا انجام ندادن امری که مربوط به سازمانهای مزبور میباشد وجه یا مال یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی را مستقیماً یا غیر مستقیم قبول نماید در حکم مرتشی است اعم از این که امر مذکور مربوط به وظایف آنها بوده و یا آنکه مربوط به مامور دیگری در آن سازمان باشد، خواه آن کار را انجام داده یا ن داده و انجام آن بر طبق حقانیت و وظیفه بوده یا نبوده باشد و یا آن که در انجام یا عدم انجام آن موثر بوده یا نبوده باشد به ترتیب زیر مجازات می شود.

در صورتی که قیمت مال یا وجه ماخوذ بیش از بیست هزار ریال نباشد به انفصال موقت از شش ماه تا سه سال و چنانچه مرتکب در مرتبه مدیر کل یا همپراز مدیرکل یا بالاتر باشد به انفصال دائم از مشاغل دولتی محکوم خواهد شد و بیش از این مبلغ تا دویست هزار ریال از یکسال تا سه سال حبس و جزای نقدی معادل قیمت مال یا وجه ماخوذ و انفصال موقت از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد و چنانچه مرتکب در مرتبه مدیر کل یا همپراز مدیر کل یا بالاتر باشد به جای انفصال موقت به انفصال دائم از مشاغل دولتی محکوم خواهد شد.

در صورتی که قیمت مال یا وجه ماخوذ بیش از دویست هزار ریال تا یک میلیون ریال باشد مجازات مرتکب دو تا پنج سال حبس به علاوه جزای نقدی معادل قیمت مال یا وجه ماخوذ و انفصال دائم از خدمات دولتی و تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود و چنانچه مرتکب در مرتبه پایین تر از مدیرکل یا همپراز آن باشد به جای انفصال دائم به انفصال موقت از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

در صورتی که قیمت مال یا وجه ماخوذ بیش از یک میلیون ریال باشد مجازات مرتکب پنج تا ده سال حبس به علاوه جزای نقدی معادل قیمت مال یا وجه ماخوذ و انفصال دائم از خدمات دولتی و تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود و چنانچه مرتکب در مرتبه پایین تر از مدیر کل یا همپراز آن باشد به جای انفصال دائم به انفصال موقت از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- مبالغ مذکور از حیث تعیین مجازات و یا صلاحیت محاکم اعم از این است که جرم دفعتا" واحده و یا به دفعات واقع شده و جمع مبلغ مآخوذ بالغ بر نصاب مزبور باشد.

تبصره ۲- در تمامی موارد فوق مال ناشی از ارتشاء به عنوان تعزیر رشوه دهنده به نفع دولت ضبط خواهد شد و چنانچه راشی به وسیله رشوه امتیازی تحصیل کرده باشد این امتیاز لغو خواهد شد.

تبصره ۳- مجازات شروع به ارتشاء حسب مورد حداقل مجازات مقرر در آن مورد خواهد بود (در مواردی که در اصل ارتشاء انفصال دائم پیش بینی شده است در شروع به ارتشاء به جای آن سه سال انفصال تعیین میشود) و در صورتی که نفس عمل انجام شده جرم باشد به مجازات این جرم نیز محکوم خواهد شد.

تبصره ۴- هرگاه میزان رشوه بیش از مبلغ دویست هزار ریال باشد ، در صورت وجود دلایل کافی ، صدور قرار بازداشت موقت به مدت یک ماه الزامی است و این قرار در هیچ یک از مراحل رسیدگی قابل تبدیل نخواهد بود . همچنین وزیر دستگاه میتواند پس از پایان مدت بازداشت موقت کارمند را تا پایان رسیدگی و تعیین تکلیف نهایی وی از خدمت تعلیق کند . به ایام تعلیق مذکور در هیچ حالت ، هیچگونه حقوق و مزایایی تعلق نخواهد گرفت.

تبصره ۵- در هر مورد از موارد ارتشاء هرگاه راشی قبل از کشف جرم مأمورین را از وقوع بزه آگاه سازد از تعزیر مالی معاف خواهد شد و در مورد امتیاز طبق مقررات عمل میشود و چنانچه راشی در ضمن تعقیب با اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب مرتشی را فراهم نماید تا نصف مالی که به عنوان رشوه پرداخته است به وی بازگردانده میشود و امتیاز لغو می گردد.

ماده ۴- کسانی که با تشکیل یا رهبری شبکه چند نفری به امر ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مبادرت ورزند علاوه بر ضبط کلیه اموال منقول و غیر منقول که از طریق رشوه کسب کرده اند به نفع دولت و استرداد اموال مذکور در مورد اختلاس و کلاهبرداری و رد آن حسب مورد به دولت یا افراد، به جزای نقدی معادل مجموع آن اموال و انفصال دائم از خدمات دولتی و حبس از پانزده سال تا ابد محکوم میشوند و در صورتی که مصداق مفسد فی الارض باشند مجازات آنها مجازات مفسد فی الارض خواهد بود.

ماده ۵- هریک از کارمندان و کارکنان ادارات و سازمانها یا شوراها و یا شهرداریها و موسسات و شرکتهای دولتی و یا وابسته به دولت و یا نهادهای انقلابی و دیوان محاسبات و موسساتی که به کمک مستمر دولت اداره میشوند و یا دارندگان پایه قضایی و به طور کلی قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح و مأمورین به خدمات عمومی اعم از رسمی یا غیر رسمی وجوه یا مطالبات یا حواله ها یا سهام و اسناد و اوراق بهادار و یا سایر اموال متعلق به هریک از سازمانها و موسسات فوق الذکر و یا اشخاص را که بر حسب وظیفه به آنها سپرده شده است به نفع خود یا دیگری برداشت و تصاحب نماید مختلس محسوب و به ترتیب زیر مجازات خواهد شد.

در صورتی که میزان اختلاس تا پنجاه هزار ریال باشد مرتکب به شش ماه تا سه سال حبس و شش ماه تا سه سال انفصال موقت و هرگاه بیش از این مبلغ باشد به دو تا ده سال حبس و انفصال دائم از خدمات دولتی و در هر مورد علاوه بر رد وجه یا مال مورد اختلاس به جزای نقدی معادل دو برابر آن محکوم می شود.

تبصره ۱- در صورت اتلاف عمدی مرتکب علاوه بر ضمان به مجازات اختلاس محکوم می شود.

تبصره ۲- چنانچه عمل اختلاس توام با جعل سند و نظایر آن باشد در صورتی که میزان اختلاس تا پنجاه هزار ریال باشد مرتکب ۲ تا ۵ سال حبس و یک تا ۵ سال انفصال موقت و هرگاه بیش از این مبلغ باشد به هفت تا ده سال حبس و انفصال دائم از خدمات دولتی و در هر دو مورد علاوه بر رد وجه یا مال مورد اختلاس به جزای نقدی معادل دوبرابر محکوم می‌شود.

تبصره ۳- هرگاه مرتکب اختلاس قبل از صدور کیفرخواست تمام وجه یا مال مورد اختلاس را مسترد نماید دادگاه او را از تمام یا قسمتی از جزای نقدی معاف مینماید و اجرا مجازات حبس را معلق ولی حکم انفصال درباره او اجرا خواهد شد.

تبصره ۴- حداقل نصاب مبالغ مذکور در جرایم اختلاس از حیث تعیین مجازات یا صلاحیت محاکم اعم از این است که جرم دفعتاً واحده یا به دفعات واقع شده و جمع مبلغ مورد اختلاس بالغ بر نصاب مزبور باشد.

تبصره ۵- هرگاه میزان اختلاس زائد بر صدهزار ریال باشد، در صورت وجود دلایل کافی، صدور قرار بازداشت موقت به مدت یک ماه الزامی است و این قرار در هیچ یک از مراحل رسیدگی قابل تبدیل نخواهد بود.

همچنین وزیر دستگاه میتواند پس از پایان مدت بازداشت موقت، کارمند را تا پایان رسیدگی و تعیین تکلیف نهایی وی از خدمت تعلیق کند. به ایام تعلیق مذکور در هیچ حالت هیچگونه حقوق و مزایایی تعلق نخواهد گرفت.

تبصره ۶- در کلیه موارد مذکور در صورت وجود جهات تخفیف دادگاه مکلف به رعایت مقررات تبصره یک ماده یک از لحاظ حداقل حبس و نیز بنا به مورد حداقل انفصال موقت و یا انفصال دائم خواهد بود.

ماده ۶- مجازات شروع به اختلاس حسب مورد حداقل مجازات مقرر در همان مورد خواهد بود و در صورتیکه نفس عمل انجام شده نیز جرم باشد شروع کننده به مجازات آن جرم نیز محکوم میشود.

مستخدمان دولتی علاوه بر مجازات مذکور چنانچه در مرتبه مدیر کل یا بالاتر و یا هم‌مطراز آنها باشند به انفصال دائم از خدمات دولتی و در صورتی که در مراتب پایین تر باشند به شش ماه تا سه سال انفصال موقت از خدمات دولتی محکوم می‌شوند.

ماده ۷- در هر مورد از بزه های مندرج در این قانون که مجازات حبس برای آن مقرر شده در صورتی که مرتکب از مأمورین مذکور در این قانون باشد از تاریخ صدور کیفرخواست از شغل خود معلق خواهد شد و دادرسی مکلف است صدور کیفرخواست را به اداره یا سازمان ذی ربط اعلام دارد. در صورتی که متهم به موجب رای قعطنی براءت حاصل کند ایام تعلیق جزء خدمت او محسوب و حقوق و مزایای مدتی را که به علت تعلیقش نگرفته دریافت خواهد کرد.

ماده ۸- کلیه دستگاههایی که شمول قانون نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است مشمول این قانون خواهند بود همچنین کلیه مقررات مغایر این قانون لغو می‌شود.

آیین‌نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اجرایی (مصوبه شماره ۷۳۳۷۷/ت/۳۰۳۷۴ هـ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۲ هیأت وزیران)

نهاد ریاست جمهوری- وزارت دادگستری- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۳/۹/۱ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۱/۱۱۷۵۰ مورخ ۱۳۸۳/۱/۲۹ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۲۷) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - مصوب ۱۳۷۲- و به منظور تامین اجرای وظایفی که دستگاههای اجرائی به موجب قوانین برای پیشگیری و مبارزه با فساد در نظام اداری بر عهده دارند و همچنین تکمیل آئین نامه اجرائی قانون رسیدگی به تخلفات اداری و پیش بینی ساز و کار اداری مناسب برای تسهیل خدمات رسانی به مردم ، آئین نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاههای اجرائی را به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول - مصادیق رشوه

ماده ۱- کارکنان و مسئولان دستگاههای اجرائی که مطابق بندهای ذیل مبادرت به اخذ وجه و یا مال نمایند یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی را دریافت کنند یا موجبات جلب موافقت و مذاکره و یا وصول و ایصال مال یا سند پرداخت وجه را فراهم نمایند ، با توجه به بند (۱۷) ماده (۸) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - مصوب ۱۳۷۲- پرونده آنان به هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری برای اعمال مجازات مناسب ارجاع خواهد شد.

الف- گرفتن وجوهی به غیر از آنچه در قوانین و مقررات تعیین شده است.

ب- اخذ مالی بلاعوض یا به مقدار فاحش ارزانتر از قیمت معمولی یا ظاهراً به قیمت معمولی و واقعاً به مقدار فاحش کمتر از قیمت.

ج- فروش مالی به مقدار فاحش گرانتر از قیمت به طور مستقیم یا غیرمستقیم به ارباب رجوع بدون رعایت مقررات مربوط.

د- فراهم نمودن موجبات ارتشاء از قبیل مذاکره جلب موافقت یا وصول و ایصال وجه یا مال یا سند پرداخت وجه از ارباب رجوع.

ه- اخذ یا قبول وجه یا مال یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مال از ارباب رجوع به طور مستقیم یا غیرمستقیم برای انجام دادن یا انجام ندادن امری که مربوط به دستگاه اجرائی می باشد.

و- اخذ هرگونه مال دیگری که در عرف رشوه خواری تلقی می شود؛ از جمله هرگونه ابراء یا اعطاء وام بدون رعایت ضوابط یا پذیرفتن تعهد یا مسئولیتی که من غیر حق صورت گرفته باشد و همچنین گرفتن پاداش و قائل شدن تخفیف و مزیت خاص برای ارایه خدمات به اشخاص و اعمال هرگونه موافقت یا حمایتی خارج از ضوابط که موجب بخشودگی یا تخفیف گردد.

فصل دوم - تکالیف و وظایف دستگاههای اجرائی

ماده ۲- کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶) این آئین نامه برای تحقق اهداف این آئین نامه نسبت به انجام موارد ذیل می باید اقدام نمایند :

الف- شفاف سازی مراحل انجام خدمات اطلاع رسانی مناسب به مردم ، اصلاح و کوتاه نمودن روشهای انجام خدماتی که به مردم ارایه می گردد ، توسعه فناوری اداری ، انجام نظرسنجی از مردم و مراجعان بر اساس دستورالعملهایی که از طرف سازمان مدیریت

و برنامه ریزی کشور صادر می گردد ، (طرح تکریم مردم و جلب رضایت ارباب رجوع در نظام اداری و مصوبات مربوط به اصلاح سیستمها و روشهای اداری).

ب- آموزش کارکنان به نحوی که کارکنان ذیربط از مفاد این آئین نامه به طور کامل مطلع شده باشند.

ج- انتخاب بازررس یا بازرسان از طرف وزراء و رؤسای سازمانها ، استانداران ، مدیران عامل شرکتهای ، رؤسای سازمانها ، مدیران کل واحدهای استانی برای انجام نظارتهای لازم به طرق مقتضی و تهیه و ارایه گزارش در حیطه وظایف و ماموریتهای محوله.

د - تشویق اشخاصی که تخلفات موضوع ماده (۱) این آئین نامه را گزارش نموده و گزارش آنان منجر به صدور حکم قطعی بر اساس آئین نامه شده باشد ، مطابق آئین نامه ای که به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیات وزیران می رسد.

ه- پیش بینی حق فسخ برای دستگاه اجرائی در قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور اعمال حق مذکور در مواردی که به تشخیص دستگاه اجرائی طرف قرارداد مرتکب یکی از اعمال بندهای ماده (۱) این آئین نامه شود.

فصل سوم - تکالیف و وظایف کارکنان

ماده ۳- کلیه کارکنان دستگاههای موضوع آئین نامه مکلفند در صورت اطلاع از وقوع اقدامات مندرج در ماده (۱) نسبت به خود یا دیگر کارکنان مراتب را با ذکر مشخصات فرد یا افراد پیشنهادکننده به هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری و مقامات مافوق اطلاع دهند تا مطابق قانون پیگیری شود.

ماده ۴- هر شخصی که در ارتباط با وظایف دستگاههای اجرائی از وی تقاضای رشوه شده و یا رشوه اخذ شده باشد یا تلاش برای گرفتن رشوه از وی شده باشد در اولین فرصت به مسئولان یا بازرسان موضوع بند (ج) ماده (۲) این آئین نامه گزارش کامل موضوع و مشخصات شخص یا اشخاصی را که این رشوه را تقاضا نموده یا به دست آورده یا برای به دست آوردن آن تلاش کرده اند به مسئولان مربوط ارایه دهد.

فصل چهارم - نحوه رسیدگی به تخلفات رشوه گیرندگان و مجازاتهای اداری

ماده ۵ - دستگاههای مشمول این آئین نامه به ترتیب زیر برای پیگیری و رسیدگی به تخلفات موضوع ماده (۱) و اعمال مجازات اقدام خواهند نمود : الف - مقامات مندرج در ماده (۱۲) قانون رسیدگی به تخلفات اداری چنانچه از طریق بازرسان انتصابی به وقوع تخلفات موضوع ماده (۱) این آئین نامه توسط هر یک از کارکنان یا مدیران و مسئولان مربوط اطلاع حاصل نمایند می توانند حسب اهمیت موضوع نسبت به اعمال یکی از مجازاتهای بندهای (الف) و (ب) و (ج) ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری اقدام نمایند.

ب - در صورت تکرار تخلف با گزارش و تایید بازرسان یا مدیران ذیربط ، هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری و با احراز تخلف مکلفند با توجه به میزان تخلف و حساسیت آن کارمندان متخلف را به یکی از مجازاتهای مقرر در ماده (۹) قانون یادشده (به استثنای موارد مذکور در بند فوق) محکوم نمایند.

ج - در صورت تکرار تخلف موضوع ماده (۱) این آیین نامه و با تقاضای اعمال اشد مجازاتهای مندرج در ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری، هیئتهای رسیدگی به تخلفات اداری با احراز تخلف می توانند متخلف را به یکی از مجازاتهای موضوع ماده (۹) از جمله بازخرید خدمت، اخراج یا انفصال دایم از خدمات دولتی محکوم نمایند.

تبصره ۱ - مراحل مذکور در این ماده مانع از اعمال اختیارات هیات های رسیدگی به تخلفات اداری در ماده (۹) بدون طی مراحل فوق الذکر نمی باشد و هیات ها می توانند حسب درجه اهمیت تخلف موضوع مجازاتهای بند (ج) را برای بار اول یا دوم اعمال نمایند.

تبصره ۲ - مقامات ذیربط با توجه به ماده (۱۳) قانون رسیدگی به تخلفات اداری می توانند کارکنانی را که پرونده آنان به هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری ارجاع شده یا می شود حداکثر به مدت سه ماه آماده به خدمت نمایند.

تبصره ۳ - دستگاههای اجرائی که مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری نمی باشند مکلفند بر اساس قوانین و مقررات مربوط به خود با تخلفات مندرج در این مقررات برخورد نمایند.

تبصره ۴ - در صورتی که بازرسان موضوع بند (ج) ماده (۲) این آیین نامه مرتکب تخلفات بندهای ماده (۱) شوند با تقاضای اعمال اشد مجازاتهای مذکور در قانون رسیدگی به تخلفات اداری به هیاتهای مزبور معرفی خواهند شد. چنانچه تخلف ارتكابی بازرس عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین جزایی را نیز داشته باشد پرونده آنان به ترتیب مقرر در ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری به مراجع قضایی صالح ارجاع خواهد شد.

ماده ۶ - در مورد تخلفات موضوع بندهای ماده (۱) این آیین نامه که واجد جنبه جزایی است ، خصوصاً بندهای (ب) ، (ج) ، (د) و (ه-) این ماده ، هیات رسیدگی به تخلفات اداری مکلف است با رعایت ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مراتب را جهت رسیدگی به مراجع قضایی صالح نیز منعکس نماید.

ماده ۷ - در صورتی که اشخاص حقیقی و یا حقوقی طرف قرارداد با دستگاههای اجرائی مرتکب یکی از اعمال بندهای ماده (۱) آیین نامه شوند دستگاه ذیربط مجاز به عقد قرارداد جدید با اشخاص یادشده به مدت پنج سال نمی باشد و این موضوع باید در شرایط معاملات با اشخاص حقیقی و حقوقی درج گردد.

تبصره ۱ - دستگاه اجرائی مربوط موظف است مشخصات اشخاص حقیقی یا حقوقی موضوع این ماده را به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نیز اعلام دارد.

تبصره ۲ - در صورتی که اشخاص یادشده حداقل دو بار مرتکب تخلف مندرج در این ماده گردند سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است ضمن اعلام نام آنها به کلیه دستگاههای اجرائی خودداری از انجام معامله با اشخاص مزبور را جزء شرایط عمومی پیمان لحاظ نماید.

ماده ۸ - شرایط انتخاب بازرسان موضوع بند (ج) ماده (۲) این آیین نامه به شرح زیر می باشد :

الف - بازرسان باید از بین افراد امین ، مطلع با حسن سابقه انتخاب شوند.

- ب - صلاحیت بازرسان می باید به تایید واحدهای ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات هر دستگاه یا واحدهای مشابه برسد.
- ج - هماهنگی ، آموزش و نظارت بر کار بازرسان به عهده دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات دستگاه است.
- د - بازرسان موظفند سوگند نامه مخصوص را که برای همین منظور توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه می گردد ، امضاء نمایند.
- هـ- دستگاهها می توانند حسب توانمندیها و کارایی و حجم مسئولیت محوله و خدمات برجسته ای که توسط بازرسان انجام می گردد به استناد ماده (۶) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در حدی که بار مالی آن از طرف هریک از دستگاههای مربوط قبلاً تأمین و محاسبه شده باشد تا میزان سی درصد (۳۰٪) مجموع حقوق و فوق العاده های مربوط به عنوان فوق العاده ویژه بازرسی به بازرسان پرداخت نمایند.
- فوق العاده یادشده غیرمستمر است و مشمول کسر کسور بازنشستگی نمی باشد و تا زمانی که مستخدم به عنوان بازرس انجام وظیفه می نماید و گزارشهای بازرسی ان واصل می گردد با نظر دستگاه ذیربط قابل پرداخت است.
- و- دستگاهها می توانند در حدی که بار مالی آن از طرف هریک از دستگاههای مربوط قبلاً تأمین و محاسبه شده باشد حداکثر به چهل درصد (۴۰٪) از بازرسانی که خدمات برجسته ای برای پیگیری وکشف موارد تخلف انجام می دهند تا یک ماه حقوق و مزایا علاوه بر پاداش پایان سال در چارچوب ماده (۴۱) قانون استخدام کشوری و احکام مشابه به عنوان پاداش پرداخت نمایند.
- ز- بازرسان با پیشنهاد واحدهای ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات ، موضوع بخشنامه شماره ۱۸۰۱/۳۵۶۶۵ مورخ ۱۳۸۲/۳/۴ و با تایید مقامات مسئول منصوب می شوند. دفتر مذکور می تواند با حفظ پست و مسئولیتهای مربوط و یا با تغییر عنوان پستهای سازمانی به پست بازرس برای انجام وظایف بازرسی استفاده نماید. در هر حالت بازرسان در حدی که بار مالی آن از طرف هریک از دستگاههای مربوط قبلاً تأمین و محاسبه شده باشد از فوق العاده های ویژه بازرسی بهره مند خواهند شد.
- ح- در واحدهای استانی بازرسان با پیشنهاد رؤسای سازمانهای استانی یا مدیران کل استان و تایید واحدهای ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات در مرکز منصوب می شوند.
- ط- بازرسان منصوب از طرف استانداران علاوه بر اجرای مفاد این آئین نامه در استانداریها ، عهده دار بازرسی و انجام این وظایف در سایر واحدهای استانی نیز می باشند.
- ی- تعداد بازرسان هر دستگاه نباید از نیم درصد (۵٪) کل کارکنان تجاوز نماید. برای موارد خاص با تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور این درصد قابل افزایش است.
- ماده ۹- در صورتی که هر یک از کارکنان واحدهای تحت سرپرستی مدیران ، رؤسا و مسئولان سازمانهای موضوع این آئین نامه مرتکب یکی از تخلفات مندرج در ماده (۱) این آئین نامه شوند به مدیران و مسئولان مربوط برای بار اول تذکر داده خواهد شد و برای بار دوم مدت شش ماه از انتصاب به سمتهای یادشده محروم و برای بار سوم تا دو سال از انتصاب به پستهای مزبور ممنوع خواهند شد.

ماده ۱۰- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است بر اساس روشهای نظرسنجی از مردم و ارباب رجوع ، گزارشات بازرسان و سایر منابع ، هر ساله دستگاههای مشمول این آئین نامه را از نظر درجه سلامت اداری و میزان شیوع رشوه ، طبقه بندی ، تجزیه و تحلیل و سطح بندی نماید و نتایج را همراه با راهکارهای اجرایی به رییس جمهور و دیگر مسئولان منعکس نماید. کلیه دستگاههای مشمول این آئین نامه برای انجام مطلوب این ماده مکلف به همکاری با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می باشند.

ماده ۱۱- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است اقدامات لازم را برای توجیه و پیگیری اجرای این آئین نامه به عمل آورد.

ماده ۱۲- دستگاههای اجرایی موظفند برای اجرای دقیق این آئین نامه واحدها و گروههایی از کارکنان خود را که بیشتر در معرض دریافت و پرداخت رشوه می باشند اولویت بندی نمایند و نقاط آسیب پذیر را با جدیت و اولویت اصلاح نمایند.

ماده ۱۳- هرکدام از دستگاههای مشمول این آئین نامه موظفند طی حکمی یکی از معاونان دستگاه را که مسئول اجرای طرح تکریم مردم و جلب رضایت ارباب رجوع ، موضوع تصویب نامه شماره ۲۶۳۹۴/ت/۲۱۶۱۹-هـ مورخ ۱۳۸۱/۶/۱ می باشد مسئول پیگیری ، نظارت و اجرای این آئین نامه نمایند و گزارشهای مربوط را هر شش ماه یکبار به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارائه دهند. سازمان یاد شده پس از جمع بندی ، گزارش دستگاههای اجرایی را تهیه و به رییس جمهور و شورای عالی اداری تقدیم می کند.

تبصره ۱- به منظور ایجاد هماهنگی بین واحدهای ذیربط در هر دستگاه اجرایی ، رفع موانع و مشکلات اجرایی ، دریافت گزارشات و پیگیری مستمر اجرایی این آئین نامه ، کارگروهی با مسئولیت معاون دستگاه اجرایی موضوع ماده (۱۳) این آئین نامه و با عضویت مسئول واحد ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات (دبیر کارگروه) ، مسئول واحد بهبود سیستمها و روشهای اداری ، مسئول واحد حراست ، مسئول هماهنگی هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری یا رییس هیات بدوی (در صورت تشکیل هیات) و یکی از بازرسان تشکیل می گردد.

تبصره ۲- واحدهای حراست موظفند که نتایج بازرسیها و اقدامات قانونی خود را در خصوص این تصویب نامه به کارگروه یاد شده ارائه نمایند. ماده ۱۴- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ، وزارت آموزش و پرورش ، وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری ، وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران مکلفند در جهت افزایش آگاهی عمومی مردم از قوانین و مقررات و فعالیتهای انجام شده در جهت اصلاح روشهای مورد عمل و جلب مشارکت مردم برای رفع معضلات موجود ، برنامه ریزی و اصلاح برنامه های آموزشی معارف اسلامی (فرهنگ سازی) برای دانش آموزان ، دانشجویان ، کارگزاران دولت و کلیه افراد جامعه به منظور افزایش مهارتهای رفتاری و تغییر گرایش و نگرش ذهنی و ایجاد بسترهای مناسب فرهنگ فسادستیزی اقدامات لازم را انجام دهند. دستگاههای یاد شده مکلف به همکاری با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می باشند.

ماده ۱۵- مسئولیت پیگیری این آئین نامه بر عهده دبیرخانه ستاد ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد خواهد بود. دبیر ستاد یادشده گزارشی از پیشرفت کار به رییس جمهور و ستاد ارائه خواهد نمود.

ماده ۱۶- کلیه دستگاههای مذکور در ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران -مصوب ۱۳۸۳- و نیروی انتظامی و کارکنان قوه قضاییه، بانکها و بیمه های دولتی، نهادهای عمومی غیر دولتی و شهرداریها مشمول این آئین نامه می باشند.

تنزل مقام کارکنان متخلف بعنوان مجازات اداری، نافی اختیارات مدیریت در تغییر پست ثابت سازمانی کارمندان بر اساس ضوابط مربوط ومقتضیات اداری نیست (دادنامه شماره ۱۲ مورخ ۱۳۸۱/۱/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری)

تاریخ: ۱۳۸۱/۱/۲۵

شماره دادنامه: ۱۲

کلاس پرونده: ۳۱۰/۷۷

مرجع رسیدگی: هیات عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: بانک رفاه کارگران

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء صادره از شعب اول و بیستم دیوان عدالت اداری

مقدمه:

الف- شعبه بیستم در رسیدگی به پرونده کلاس ۸۰۸/۷۵ موضوع شکایت خانم صدیقه امین زاده پور به طرفیت بانک رفاه کارگران - مدیریت امور شعب به خواسته درخواست حقوق ومزایاو کارانه و عیدی و اضافه کاری معوقه و پست مربوطه بشرح دادنامه شماره ۱۶۸۸ مورخ ۱۳۷۶/۸/۶ چنین رای صادر نموده است، ... در مورد تنزیل پست نیز با عنایت به اینکه تنزیل پست نوعی مجازات اداری است و با وصف مفتوح بودن پرونده نزد هیات تخلفات می یابد مدیریت تا صدور رای قطعی از ناحیه آن مرجع انتظار میکشید، اقدام در این مورد نیز موافق قانون تشخیص نمی گردد. بنابراین حکم به ورد شکایت شاکیه در مورد عدم پرداخت عیدی و تنزل پست و محکومیت خوانده به پرداخت عیدی و برگرداندن پست و در نتیجه پرداخت کسوراتی که از این ناحیه متوجه شاکیه شده است صادر و اعلام می دارد.

ب- شعبه اول در رسیدگی به پرونده کلاس ۵۸/۷۶ موضوع شکایت آقای مصطفی صالح پور به طرفیت بانک رفاه کارگران به خواسته، اعاده شغل بشرح دادنامه شماره ۳۲۱ مورخ ۱۳۷۷/۳/۱۶ چنین رای صادر نموده است، نظر به اینکه حسب بند ۲ ماده ۲۰ اساسنامه بانک، مدیر عامل حق تغییر و تحویل کادر بانک را دارد و بر این اساس اقدام به تغییر رشته شغلی شاکی نموده است. بعلاوه اگر شاکی راضی به این عمل نبود می بایست به حکم دادگاه تخلفات اداری در فرجه قانونی به دیوان شکایت می نمود و عدم اعتراض به منزله قبول حکم بوده و از تبعات رای هیات تخلفات اداری نیز مسئله تغییر و تحول در پس می باشد. با توجه به مراتب رای به ردشکایت صادر می شود.

هیات عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ فوق به ریاست حجت الاسلام والمسلمین دری نجف آبادی و با حضور روسای شعب بدوی و روساء و مستشاران شعب تجدیدنظر تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء بشرح آتی مبادرت به صدور رای می نماید:

رای هیات عمومی دیوان عدالت اداری

حکم مقرر در بند (و) ماده ۹ [قانون رسیدگی به تخلفات اداری](#) مصوب ۱۳۷۲ که تنزل مقام کارکنان متخلف واحدهای دولتی مشمول قانون مذکور را در زمره مجازاتهای اداری قرار داده است، نافذ اختیارات مدیریت در تغییر پست ثابت سازمانی کارمندان واحدهای مذکور بر اساس ضوابط مربوط و مقتضیات اداری نیست. بنابراین دادنامه شماره ۳۲۱ مورخ ۱۳۷۷/۳/۱۶ شعبه اول دیوان عدالت اداری در پرونده ۵۸/۷۶ در حدی که متضمن این معنی می باشد، موافق اصول و موازین قانونی تشخیص داده می شود.

این رای باستناد قسمت اخیر ماده ۲۰ اصلاحی [قانون دیوان عدالت اداری](#) مصوب ۱۳۷۸/۲/۱ برای شعب دیوان و سایر مراجع ذیربط در موارد مشابه لازم الاتباع است.

عدم جواز تنزل شغل کارمندان بدون صدور رأی قطعی از هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری (دادنامه شماره ۳۱ مورخ ۱۳۸۸/۱/۳۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری)

تاریخ دادنامه: ۱۳۸۸/۱/۳۰

شماره دادنامه: ۳۱

کلاس پرونده: ۷۶۵/۸۷

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: آقای ندرت صدری

موضوع شکایت و خواسته: اعلام تعارض آراء صادره از شعب ۱۳، ۱۴ و ۱۶ دیوان عدالت اداری

مقدمه:

الف- شعبه چهاردهم دیوان در رسیدگی به پرونده کلاس ۵۳۷/۸۵ و ۱۱۱۲ موضوع شکایت آقای ندرت صدری به طرفیت بانک صادرات آذربایجان شرقی به خواسته تغییر پست سازمانی از معاون شعبه درجه یک به تحویلدار سیار بدون مجوز و حکم قانونی، نقض تصمیم مأخوذه و اعاده به پست سازمان قبلی با در نظر گرفتن سابقه خدمتی و مطالبه مزایای مختلف به شرح دادنامه شماره ۷۳ و ۷۲ مورخ ۱۳۸۶/۱/۲۵ چنین رأی صادر نموده است، در جلسه کمیسیون انتصابات استان آذربایجان شرقی مورخ ۱۳۶۹/۲/۱۵ پست سازمانی معاون شعبه به علت عدم کارایی در این سمت و عدم رعایت مقررات به سمت تحویلدار سیار تغییر یافت و طبق رأی وحدت رویه شماره ۱۲ مورخ ۱۳۸۱/۱/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر اختیارات مدیریت در تغییر پست سازمانی کارمندان در تغییر و تنزل سمت سازمانی خواهان، احراز نقض قوانین و تخلف از مقررات نگردیده به علاوه تضییع حقی مشهود و مسلم نمی باشد، بنابراین دادخواست اعتراض مطروحه غیر موجه تشخیص و حکم به رد آن صادر و اعلام می شود.

ب- شعبه شانزدهم دیوان در رسیدگی به پرونده کلاس ۱۰۲۴/۸۵ موضوع شکایت آقای رضا دانشجو به طرفیت بانک صادرات استان آذربایجان شرقی به خواسته اعتراض به تقلیل حکم خدمت و تنزیل مقام از معاونت شعبه درجه ۳ به سمت مسئول شعبه

درجه ۵ و تقاضای صدور حکم به واریز کسورات مربوطه از حقوق ماهیانه به شرح دادنامه شماره ۱۸۰ مورخ ۱۳۸۶/۲/۲۲ چنین رأی صادر نموده است، مشتمل‌عنه در پاسخ اعلام داشته بلحاظ نبود پست همتراز در حوزه محل خدمت فعلی شاکی شهرستان اهر و عدم تمایل شاکی به سایر حوزه‌های استان به سمت مسئول شعبه درجه ۵ منصوب شده و نهایتاً بانک در صدد جلب رضایت شاکی می‌باشد. شعبه با توجه به قانون تخلفات اداری که تنزیل مقام را از مجازاتهای اداری شمرده است که فقط در صلاحیت هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری است و بدون صدور حکم به محکومیت کارمند در هیأت‌های مذکور تنزیل مقام منجر به کسر حقوق فاقد وجهت قانونی است و حسب قواعد تبصره ۲ ماده ۳۶ و ماده ۱۱۴ قانون استخدام کشوری فقط با رضایت مستخدم می‌توان پستی در گروه پایین‌تر به او ارجاع کرد و نمی‌توان بدون رضایت مستخدم پست سازمانی وی را تغییر داد و آراء وحدت رویه شماره‌های ۳۲ و ۳۳ مورخ ۱۳۷۷/۲/۱۹ و ۱۲ مورخ ۱۳۸۱/۱/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مشعر بر همین معناست که تنزل مقام مستخدم رسمی دولت در مقام مجازات اداری فاقد مجوز قانونی است علیهذا حکم به ورود شکایت و ابطال حکم شماره ۴۹۵۲/۵ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۰ و صدور حکم معاونت شعبه درجه ۳ با پست همتراز صادر و اعلام می‌گردد.

ج- شعبه سیزدهم دیوان در رسیدگی به پرونده کلاسه ۶۴۷/۸۶ موضوع شکایت آقای عبدالحسین خوش‌فرجام به طرفیت شعبه مرکزی بانک صادرات آذربایجان شرقی به خواسته رسیدگی به تنزل پست سازمانی از معاونت شعبه درجه ۳ به ریاست شعبه درجه ۶ توسط کمیسیون انتصابات استان و اعاده پست سازمانی قبلی با توجه به رأی شماره ۲۰۶ مورخ ۱۳۸۰/۶/۲۵ صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به شرح دادنامه شماره ۱۹۴۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۱ چنین رأی صادر نموده است، چون در مورد تنزل پست سازمانی شاکی از معاونت شعبه درجه ۳ به ریاست شعبه درجه ۶ توسط کمیسیون انتصابات فوق‌الاشعار با توجه به دادنامه شماره ۲۰۶ مورخ ۱۳۸۰/۲/۲۵ صادره از هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و بلحاظ اینکه طبق بند (و) ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، تنزل مقام به عنوان یکی از مجازاتهای اداری مستخدم متخلف تعیین و اعمال آن با رعایت مقررات مربوطه به هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری محول شده و منحصرأعمال یکی از مجازاتهای اداری مقرر در بندهای (الف، ب، ج، د) ماده مذکور به مقامات مذکور در ماده ۱۲ آن قانون محول گردیده است، بنابراین تنزل مقام مستخدم رسمی دولت در مقام اعمال مجازات اداری در مورد او توسط یکی از مقامات فوق‌الذکر مجوز قانونی ندارد. چنانچه در نامه اداره کل امور کارکنان به عنوان بانک صادرات آذربایجان شرقی مندرج در برگ ۳۴۳ سوابق ارسالی به ضمیمه نامه دایره حقوقی بانک خوانده ثبت شده به شماره ۲۰۹۱ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۱ در دفتر این شعبه به تغییر پست مشارالیه از رئیس شعبه درجه ۶ به معاون شعبه درجه ۳ و پست موردنظر وی معترض شده‌است برخلاف ضوابط اعمال شده است و مطالب مندرج در لایحه جوابیه دایره حقوقی بانک ثبت شده به شماره ۱۶۴۱ مورخ ۱۳۸۶/۹/۲۶ از جمله عدم وجود پست مورد نظر نامبرده موجه نبوده است، بنا به مراتب حکم به ورود شکایت مطروحه صادر و لزوم اعاده نامبرده به پست معاونت شعبه درجه ۳ بانک صادرات یا پست همتراز پست مذکور اعلام می‌گردد.

هیأت عمومی دیوان در تاریخ فوق با حضور رؤسا و مستشاران و دادرسان علی‌البدل در تاریخ فوق تشکیل و پس از بحث و بررسی و انجام مشاوره با اکثریت آراء به شرح آتی مبادرت به صدور رأی می‌نماید.

رأی هیأت عمومی

الف- تعارض در مدلول دادنامه‌های فوق‌الذکر محرز بنظر می‌رسد. ب- اعمال مجازات اداری در مورد مستخدمین متخلف دولت و بانکها توسط مقامات مندرج در ماده ۱۲ قانون رسیدگی به تخلفات اداری منحصرأعمال در موارد چهارگانه آن ماده تجویز شده است و

اعمال مجازات تنزل مقام موضوع بند (و) ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری منحصرأ در صلاحیت اختصاصی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری قرار دارد. نظر به مراتب فوق‌الذکر و عنایت به محتویات پرونده‌های شاکیان که مبین ارتکاب تخلفات اداری از سوی آنان و مفهوم اعمال مجازات تغییر و تنزل سمت آنان بر اساس تصمیم کمیسیون انتصابات و بدون صدور رأی قطعی از هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری است، دادنامه‌های شماره ۱۹۴۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۱ و ش-ماره ۱۸۰ مورخ ۱۳۸۶/۲/۲۲ دو شعبه سیزدهم و شانزدهم دیوان مبنی بر عدم جواز تنزل شغل شاکیان به شرح اخیرالذکر موافق اصول و موازین قانونی می‌باشد. این رأی به استناد بند ۲ ماده ۱۹ و ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری برای شعب دیوان و سایر مراجع اداری ذیربط در موارد مشابه لازم‌الاتباع است

عدم وجاهت تعیین حقوق مبنای سال قبل از اجرایی شدن قانون مدیریت خدمات کشوری به منظور پرداخت حقوق اشخاص بازخرید شده در اجرای بند ح ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری (رأی شماره ۱۲۸ مورخ ۱۳۹۱/۳/۸ دیوان عدالت اداری)

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۳/۰۸

کلاس پرونده: ۸۹/۴۴۷

شماره دادنامه: ۱۲۸

موضوع رأی: ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۷/۳۴۰۸۸ - ۱۳۸۸/۴/۱۰ دبیر هیأت عالی نظارت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور مبنی بر تعیین حقوق مبنای سال قبل از اجرایی شدن قانون مدیریت خدمات کشوری به منظور پرداخت حقوق اشخاص بازخرید شده در اجرای بند ح ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری

شاکی: محمدسعید حافدی قزلجی با وکالت خانم سارا مولودزاده

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۷/۳۴۰۸۸ - ۱۳۸۸/۴/۱۰ دبیر هیأت عالی نظارت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور

گردش کار: به موجب بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۷/۳۴۰۸۸ - ۱۳۸۸/۴/۱۰ دبیر هیأت عالی نظارت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور مقرر شده است که:

"تنبیه اداری مندرج در بند (ح):

در موارد محکومیت افراد به این مجازات، حسب مورد برابر با (۳۰) تا (۴۵) (روز حقوق مبنای مربوط در قبال هر سال سابقه خدمت به تشخیص هیأت صادر کننده رأی، بر طبق آخرین حکم کارگزینی قبل از تطبیق با قانون مدیریت خدمات کشوری به آنان پرداخت گردد".

خانم سارا مولودزاده به وکالت از موکل خویش، ابطال بند ۲ بخشنامه مذکور را خواستار شده و توضیح داده است که:

"احتراماً، به وکالت از شاکی به استحضار می‌رساند: ۱- موکل دارای مدرک لیسانس پرستاری به شماره استخدامی ۴۵۷۶۲۶۰۵ به مدت ۱۶ سال و ۷ ماه و ۲۲ روز در استخدام دانشگاه علوم پزشکی کردستان بوده است. ۲- در طول مدت خدمت مرتکب هیچ گونه تخلف نشده و دارای سابقه خدمت بسیار خوبی بوده است. ۳- در سال ۱۳۸۷ دو بار تقاضای بازخرید خدمت از دانشگاه می‌کند اما متأسفانه با تقاضای وی موافقت نمی‌شود. ۴- نهایتاً مجبور به ترک خدمت می‌شود و به موجب رأی شماره ۲۵-۱۳۸۸/۸/۶ به استناد بند ۲۹ ماده ۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات خرید خدمت با پرداخت ۴۵ روز حقوق مبنای مربوط در قبال هر سال خدمت محکوم می‌شود. ۵- در اجرای رأی مذکور با توجه به بند ۲ ماده ب بخشنامه ۲۰۰/۱۷/۳۴۰۸۸ دهم تیر ماه ۱۳۸۸ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور ۴۵ روز حقوق مبنای سال ۱۳۸۷ (قبل از تطبیق با قانون مدیریت خدمات کشوری) مبلغ ۱۳/۳۳۴/۴۳۷ ریال بابت ۱۶ سال و ۷ ماه و ۲۲ روز سنوات خدمت به موکل پرداخت می‌شود.

اولاً: با عنایت به ماده ۶۴ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ مبنای تعیین حقوق و مزایای کارمندان بر اساس ارزشیابی عوامل شغل و شاغل و سایر ویژگی‌هاست و حقوق ثابت جایگزین حقوق مبنا شده است.

ثانیاً: با توجه به احکام کارگزینی سالهای ۱۳۸۷ و ۸۸ کاملاً پیداست که حقوق ثابت شاغل حق شغل و حق شاغل در سال ۱۳۸۸ (قانون مدیریت خدمات کشوری (جایگزین حقوق مبنا در سال ۱۳۸۷ و قبل از اجرای قانون یاد شده گردیده است.

لذا با عنایت به این که موکل در سال ۱۳۸۸ و در زمان اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری بازخرید شده است و با توجه به رأی شماره ۲۵ هیأت رسیدگی به تخلفات اداری باید ۴۵ روز حقوق مبنای سال ۱۳۸۸ به موکل پرداخت شود و پرداخت آن بر اساس سال ۱۳۸۸ موجبات تضییع حق موکل به میزان قابل توجهی را فراهم آورده است. بدو تقاضای ابطال بند ۲ ماده ب بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۷/۳۴۰۸۸-۱۳۸۸/۴/۱۰ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور مورد استدعاست."

در پاسخ به شکایت مذکور، رئیس امور حقوقی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور به موجب لایحه شماره ۱۳۸۹/۹/۲۳۱-۲/۳۶۱۴۰ تصویر لایحه شماره ۱۳۸۹/۸/۲۵-۲۳۳/۳۶۱۴۰ دبیر هیأت عالی نظارت معاونت مذکور را ارسال کرده است. لایحه مذکور به قرار زیر است:

"به تصریح ماده ۹۷ قانون مدیریت خدمات کشوری (مصوب سال ۱۳۸۶): «رسیدگی به مواردی که در این قانون ممنوع و یا تکلیف شده است و سایر تخلفات کارمندان دستگاههای اجرایی و تعیین مجازات آنها طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲ می‌باشد...» بر این اساس تعیین و اعمال مجازات (تنبیهات اداری) موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری قانونی است که مورد تأکید بخشنامه معترض عنه می‌باشد، مغایرتی با قانون ندارد.

خواسته شاکی دایر بر پرداخت حقوق ثابت به جای حقوق مبنا و جاهت قانونی ندارد. زیرا اولاً: تنبیه اداری مربوط بازخرید خدمت با پرداخت ۴۵ روز «حقوق مبنا» مربوط (نه حقوق ثابت) در قبال هر سال سابقه خدمت موضوع بند «ح» ماده ۹ (قانون رسیدگی به تخلفات اداری است. ثانیاً: مطابق ماده (۱) قانون نظام هماهنگ کارکنان دولت مصوب سال ۱۳۷۰، حقوق مبنا مستخدمان رسمی برابر با حاصل ضرب ضریب حقوق موضوع ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری در عدد مبنا گروه مربوط تعیین می‌گردید. در حالی که در تعیین حقوق و مزایای کارمندان دستگاههای مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری (مصوب سال ۱۳۸۶)، گروه های بیست گانه موضوع ماده یک قانون نظام هماهنگ کارکنان دولت به شرح بند (۲) از فصل دوم مصوبه ۱۳۸۸/۲/۹ شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی (موضوع بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۴۵۹۳-۱۳۸۸/۲/۲۱ معاونت توسعه مدیریت

و سرمایه انسانی رئیس جمهور) فقط در برخورداری از بخشی از امتیازات حق شغل (طبقات شغلی) جدول شماره یک این مصوبه موثر است و این گروههای بیست گانه حتی در محاسبه امتیاز رتبه شغلی به عنوان جزء دیگر از اجزای تعیین کننده حق شغل (بند ۴ از فصل دوم مصوبه یاد شده معطوف به تبصره یک ماده ۶۵ قانون مدیریت خدمات کشوری (تاثیری ندارد. به علاوه این که نحوه محاسبه امتیازات فوق العاده مدیریت و حق شاغل موضوع بندهای (۵) و (۶) مصوبه مزبور هر یک ملاک جداگانه ای دارد و میزان حقوق مبنای قانون نظام هماهنگ هیچ گونه تاثیری در این زمینه ها ندارد. بنابراین برای تسری حقوق مبنا به حق شغل و حق شاغل و فوق العاده مدیریت که به موجب ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری به عنوان حقوق ثابت تلقی می گردند، امکان قانونی وجود ندارد و لذا بخشنامه معترض عنه که در چارچوب مصوبه ۱۳۸۸/۲/۹ شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و صرفاً در تبیین نحوه اجرای تنبیهات اداری مورد اشاره در آن صادر شده است، مغایرتی با قانون ندارد".

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور رؤسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبادرت می کند.

رأی هیأت عمومی

هر چند در ماده ۹۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، رسیدگی به تخلفات کارکنان دستگاههای اجرایی و تعیین مجازات بر طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب سال ۱۳۷۲ مقرر شده است لیکن از آن جا که در بند (ح) ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، بازخريد خدمت در صورت داشتن کمتر از ۲۰ سال سابقه دولتی درمورد مستخدمان زن و کمتر از ۲۵ سال سابقه خدمت دولتی درمورد مستخدمان مرد با پرداخت ۳۰ تا ۴۵ روز حقوق مبنا مربوط در قبال هر سال خدمت به تشخیص هیأت صادر کننده رأی اعمال می شود و در قانون مدیریت خدمات کشوری، حقوق مبنا جایگاهی ندارد، بنابراین بند ۲ بخشنامه مورد اعتراض از این حیث که به منظور پرداخت حقوق اشخاص بازخريد شده در اجرای بند ح ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری را در زمان لازم الاجرا شدن فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری، حقوق مبنای سال قبل از اجرایی شدن قانون مذکور مقرر کرده است مغایر حکم قانونگذار تشخیص داده می شود و به استناد بند یک ماده ۱۹ و ماده ۴۲ قانون دیوان عدالت اداری ابطال می شود/.

رعایت سلامت اداری در مراکز مالی و اعتباری (بخشنامه ۲۵۰۸۹۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۱ معاون اول رئیس جمهور)

مستفاد از مواد (۲۷) و (۳۲) قانون ارتقای سلامت اداری و به استناد تصمیمات متخذه در یکصد و دومین جلسه ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی وزراء و بالاترین مقامات دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری موظفند تا تهیه، تصویب و ابلاغ آیین نامه های اجرایی قانون مزبور با استفاده حداکثری از ظرفیت واحدها و بخش های نظارتی و با بکارگیری ساز و کارهای مناسب در ارتقاء سلامت اداری کوشش نموده و ترتیبی اتخاذ فرمایند تا ارکان مسئول قبل از اتخاذ تصمیم راجع به تخصیص هر گونه تسهیلات، صدور مجوز و معرفی اشخاص حقیقی و حقوقی به عنوان فعال اقتصادی، تجاری و تولیدی (به مراجع ذی ربط) از وضعیت مالیاتی، بیمه ای و بانکی آنها استعلام نموده و در صورت احراز کامل شرایط قانونی، اقدام لازم معمول دارند. تسامح، تأخیر، اهمال و یا ارایه اطلاعات ناقص و یا برخلاف واقع توسط اشخاص مسئول (استعلامات کننده و یا پاسخ دهنده) جرم محسوب و مطابق قوانین تعقیب می گردد.

قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد (مصوب مورخ ۱۳۹۰/۹/۱۹)

عطف به نامه شماره ۲۸۶۱/۲۱۹۵۲ مورخ ۱۳۸۴/۴/۱۳ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۲/۱۷ کمیسیون اجتماعی که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۹ مجلس با اجرای آزمایشی آن به مدت سه سال موافقت و مطابق اصل یکصد و دوازدهم (۱۱۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود با اصلاح و تأیید آن مجمع در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۷ به پیوست ابلاغ می‌گردد.

فصل اول- تعاریف و اشخاص مشمول

ماده ۱- تعاریف:

الف- فساد در این قانون هرگونه فعل یا ترک فعلی است که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی، جمعی یا سازمانی که عمداً و با هدف کسب هرگونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری، با نقض قوانین و مقررات کشوری انجام پذیرد یا ضرر و زیانی را به اموال، منافع، منابع یا سلامت و امنیت عمومی و یا جمعی از مردم وارد نماید نظیر رشاء، ارتشاء، اختلاس، تبانی، سوءاستفاده از مقام یا موقعیت اداری، سیاسی، امکانات یا اطلاعات، دریافت و پرداختهای غیرقانونی از منابع عمومی و انحراف از این منابع به سمت تخصیصهای غیرقانونی، جعل، تخریب یا اختفاء اسناد و سوابق اداری و مالی

ب- مؤسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار مأموریت عمومی، مؤسسات غیردولتی می‌باشند که مطابق قوانین و مقررات، بخشی از وظایف حاکمیتی را بر عهده دارند نظیر قانون کارشناسان رسمی دادگستری، سازمان نظام پزشکی و سازمان نظام مهندسی

ج - تحصیل مال نامشروع، موضوع ماده (۲) قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام.

ماده ۲- اشخاص مشمول این قانون عبارتند از:

الف- افراد مذکور در مواد (۱) تا (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸

ب- واحدهای زیر نظر مقام رهبری اعم از نظامی و غیرنظامی و تولیت آستانهای مقدس با موافقت ایشان

ج- شوراهای اسلامی شهر و روستا و مؤسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار مأموریت عمومی

د- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی موضوع این قانون

فصل دوم- تکالیف دستگاهها در پیشگیری از مفاسد اداری

ماده ۳- دستگاههای مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون و مدیران و مسؤولان آنها مکلفند:

الف- کلیه قوانین و مقررات اعم از تصویب‌نامه‌ها، دستورالعملها، بخشنامه‌ها، رویه‌ها، تصمیمات مرتبط با حقوق شهروندی نظیر فرآیندهای کاری و زمان‌بندی انجام کارها، استانداردها، معیار و شاخصهای مورد عمل، مأموریتها، شرح وظایف دستگاهها و واحدهای مربوط، همچنین مراحل مختلف اخذ مجوزها، موافقتهای اصولی، مفاسدحسابها، تسهیلات اعطائی، نقشه‌های تفصیلی

شهرها و جداول میزان تراکم و سطح اشغال در پروانه‌های ساختمانی و محاسبات مربوط به مالیاتها، عوارض و حقوق دولت، مراحل مربوط به واردات و صادرات کالا را باید در دیدارگاههای الکترونیک به اطلاع عموم برسانند.

ایجاد دیدارگاههای الکترونیک مانع از بهره‌برداری روشهای مناسب دیگر برای اطلاع‌رسانی به هنگام و ضروری مراجعین نیست.

ب- متن قراردادهای مربوط به معاملات متوسط و بالاتر موضوع قانون برگزاری مناقصات که به روش مناقصه، مزایده، ترک تشریفات و غیره توسط دستگاههای مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون منعقد می‌گردد و همچنین اسناد و ضامنه آنها و هرگونه الحاق، اصلاح، فسخ، ابطال و خاتمه قرارداد پیش از موعد و تغییر آن و نیز کلیه پرداختها، باید به پایگاه اطلاعات قراردادهای وارد گردد.

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور موظف است حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون آیین‌نامه اجرایی آن شامل ضوابط و موارد استثناء، نحوه و میزان دسترسی عموم مردم به اطلاعات قراردادهای را تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند و ظرف یک سال پایگاه اطلاعات قراردادهای را ایجاد نماید.

تبصره ۱- قراردادهایی که ماهیت نظامی یا امنیتی دارد و نیز مواردی که به موجب قوانین، افشاء اطلاعات آنها ممنوع می‌باشد و یا قراردادهای محرمانه از شمول این حکم مستثنی است. تشخیص محرمانه بودن قراردادهای مذکور بر عهده کارگروهی مرکب از معاونین وزراء اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی و معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و معاون دستگاه مربوط حسب مورد است.

تبصره ۲- تأخیر در ورود اطلاعات مذکور در بندهای فوق یا ورود ناقص اطلاعات یا ورود اطلاعات بر خلاف واقع در پایگاههای مذکور تخلف محسوب می‌شود و متخلف به شش ماه تا سه سال انفصال موقت از خدمت در دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون محکوم می‌گردد.

ماده ۴- به منظور پیشگیری از شکل‌گیری فساد طبق تعریف ماده (۱) این قانون، وزارت اطلاعات موظف است نقاط مهم و آسیب‌پذیر در فعالیتهای کلان اقتصادی دولتی و عمومی مانند معاملات و قراردادهای بزرگ خارجی، سرمایه‌گذاریهای بزرگ، طرحهای ملی و نیز مراکز مهم تصمیم‌گیری اقتصادی و پولی کشور در دستگاههای اجرایی را در صورت وجود گزارش موثق و یا قرائن معتبر مبنی بر تخلف یا سوء عملکرد، با کسب مجوز قضائی لازم پوشش اطلاعاتی کافی و مناسب بدهد.

تبصره ۱- وزارت اطلاعات نیز در پرونده‌های فساد مالی کلان ضابطه قوه قضائیه محسوب می‌شود.

تبصره ۲- وزارت اطلاعات موظف به پشتیبانی از بانک اطلاعاتی موجود در دبیرخانه است.

ماده ۵- محرومیت‌های موضوع این قانون و اشخاص مشمول محرومیت، اعم از حقیقی و یا حقوقی به قرار زیر است:

الف - محرومیت‌ها:

۱- شرکت در مناقصه‌ها و مزایده‌ها یا انجام معامله یا انعقاد قرارداد با دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون با نصاب معاملات بزرگ مذکور در قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵

۲- دریافت تسهیلات مالی و اعتباری از دستگاه‌های موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون

۳- تأسیس شرکت تجاری، مؤسسه غیرتجاری و عضویت در هیأت مدیره و مدیریت و بازرسی هر نوع شرکت یا مؤسسه

۴- دریافت و یا استفاده از کارت بازرگانی

۵- اخذ موافقتنامه اصولی و یا مجوز واردات و صادرات

۶- عضویت در ارکان مدیریتی و نظارتی در تشکلهای حرفه‌ای، صنفی و شوراها

۷- عضویت در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری، انتظامی و انتصاب به مشاغل مدیریتی

ب - اشخاص مشمول محرومیت و میزان محرومیت آنان:

۱- اشخاصی که به قصد فرار از پرداخت حقوق عمومی و یا دولتی مرتکب اعمال زیر می‌گردند متناسب با نوع تخلف عمدی به دو تا پنج سال محرومیت به شرح زیر محکوم می‌شوند:

۱-۱- ارائه متقلبانه اسناد، صورت‌های مالی، اظهارنامه‌های مالی و مالیاتی به مراجع رسمی ذی‌ربط، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزءهای (۱)، (۲) و (۳) بند (الف) این ماده و یا هر سه آنها

۱-۲- ثبت نکردن معاملاتی که ثبت آنها در دفاتر قانونی بنگاه اقتصادی، براساس مقررات، الزامی است یا ثبت معاملات غیرواقعی، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزءهای (۱)، (۲) و (۶) بند (الف) این ماده یا جمع دو و یا هر سه آنها

۱-۳- ثبت هزینه‌ها و دیون واهی، یا ثبت هزینه‌ها و دیون با شناسه‌های اشخاص غیرمرتبط یا غیرواقعی در دفاتر قانونی بنگاه، به یکی از محرومیت‌های مذکور در جزءهای (۱)، (۲) و (۵) بند (الف) این ماده و یا جمع دو و یا هر سه آنها

۱-۴- ارائه نکردن اسناد حسابداری به مراجع قانونی یا امحاء آنها قبل از زمان پیش‌بینی شده در مقررات، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزءهای (۳) و (۶) بند (الف) این ماده یا هر دو آنها

۱-۵- استفاده از تسهیلات بانکی و امتیازات دولتی در غیرمحل مجاز مربوط، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزءهای (۱)، (۲)، (۴) و (۶) بند (الف) این ماده یا جمع دو یا بیشتر آنها

۱-۶- استنکاف از پرداخت بدهی معوق مالیاتی یا عوارض قطعی قانونی در صورت تمکن مالی و نداشتن عذر موجه، به یکی از محرومیت‌های مندرج در جزءهای (۱)، (۲)، (۳) و (۴) بند (الف) این ماده یا جمع دو یا بیشتر آنها

تبصره ۱- اگر مرتکب، از کارکنان دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری باشد، به محرومیت مندرج در جزء (۷) بند (الف) نیز محکوم می‌شود.

تبصره ۲- حدنصاب مالی موارد مذکور برای اعمال محرومیت به تنهایی یا مجموعاً، معادل ده برابر نصاب معاملات بزرگ یا بیشتر موضوع قانون برگزاری مناقصات در هر سال مالی است.

۲- محکومان به مجازاتهای قطعی زیر، در جرائم مالی عمدی تصریح شده در این قانون، به مدت سه سال از تاریخ قطعیت رأی، مشمول کلیه محرومیت‌های مندرج در بند (الف) این ماده می‌شوند، مشروط بر اینکه در حکم قطعی دادگاه به محرومیت‌های موضوع این قانون محکوم نشده باشند:

۲-۱- دو سال حبس و بیشتر

۲-۲- جزای نقدی به میزان ده برابر نصاب معاملات بزرگ و یا بیشتر، موضوع قانون برگزاری مناقصات

۲-۳- محکومان به مجازات قطعی دو بار یا بیشتر که مجموع مجازات آنان از جزءهای (۲-۱) و یا (۲-۲) بیشتر باشد.

ماده ۶- هیأتی مرکب از یک نفر قاضی به انتخاب رئیس قوه قضائیه، نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت اطلاعات، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون ایران تشکیل می‌شود تا پس از رسیدگی و تشخیص موارد مطروحه درباره افراد مشمول ماده (۵) این قانون، گزارش مستدل و مستند خود را از طریق دبیرخانه برای رسیدگی به قوه قضائیه پیشنهاد و در غیر این صورت پرونده را مختومه نماید. قوه قضائیه موظف است در شعبه‌ای مرکب از سه نفر قاضی که توسط رئیس قوه قضائیه انتخاب می‌شوند با رعایت اصول آیین دادرسی به گزارش‌های هیأت مذکور رسیدگی کند. حکم صادره از این دادگاه قطعی است.

تبصره ۱- اگر متخلف برای تأمین حقوق دولتی یا عمومی یا حسن جریان امور، اقدامات مؤثری کرده باشد، دادگاه چه درباره موضوع تصمیم‌گیری کرده باشد و یا پرونده مفتوح باشد، می‌تواند مدت محرومیت را به حداقل یک سال کاهش دهد. اگر متهم از مراجع قضائی حکم برائت یا منع تعقیب دریافت کند، دبیرخانه برای رفع محرومیت اقدام می‌کند.

تبصره ۲- اگر شخص، مرتکب چند مورد از تخلفات موضوع ماده (۵) شده باشد، با توجه به نوع تخلفات، شخصیت مرتکب و اوضاع و احوال قضیه، به دو یا چند مجازات مذکور در بند (الف) ماده (۵) محکوم می‌شود و در هر صورت، مجازات، بیش از پنج سال محرومیت نیست.

تبصره ۳- دستگاههای نظارتی، بازرسان قانونی شرکتها و مؤسسات و وزارت امور اقتصادی و دارایی، موظفند تخلفات را به هیأت مذکور در صدر ماده اعلام کنند.

تبصره ۴- هیأت می‌تواند شعب متعدد با ترکیب مشابه صدر این ماده داشته باشد، تعداد، محل تشکیل هیأت، طرز تشکیل، اجرای تصمیمات مربوط به درج نام اشخاص در فهرست محرومیت و یا خروج نام آنان و نیز نحوه دسترسی و سایر امور اجرایی، به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف سه ماه توسط سازمان بازرسی کل کشور با همکاری سایر دستگاههای مذکور در این ماده تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

تبصره ۵- اعمال محرومیت‌های مذکور در ماده (۵) این قانون مانع رسیدگی به تخلفات اداری و جرائم ارتكابی مرتکبین در مراجع ذی‌صلاح نیست و دستگاههای ذی‌ربط نیز موظفند طبق مقررات، موضوعات مربوط به تأمین حقوق دستگاه خود را به نحو مؤثر و بدون وقفه پیگیری کنند.

تبصره ۶- دبیرخانه و بانک اطلاعات مربوط، موضوع پایگاه اطلاعاتی فهرست محرومیت در محل سازمان بازرسی کل کشور تشکیل می‌شود.

ماده ۷- دولت موظف است با همکاری سایر قوا به منظور فرهنگ‌سازی و ارتقاء سلامت نظام اداری براساس منابع اسلامی و متناسب با توسعه علوم و تجربیات روز دنیا ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون «منشور اخلاق حرفه‌ای کارگزاران نظام» را تدوین نماید.

تبصره - کلیه دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون مکلفند براساس وظایف و مأموریت‌های خود در چهارچوب «منشور اخلاق حرفه‌ای کارگزاران نظام» به تدوین «رفتار حرفه‌ای و اخلاقی مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر مدیران و کارکنان» خود اقدام نمایند.

ماده ۸- به منظور پیشگیری از شکل‌گیری فساد، تکالیف ذیل حسب مورد بر عهده معاونت‌های برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور است:

الف- به تدوین سیاستها و راهکارهای شفاف‌سازی اطلاعات و استقرار و تقویت نظامهای اطلاعاتی و استانداردهای امور و مستند نمودن فعالیتهای دستگاههای اجرائی برای ثبت و ضبط شفاف و جامع کلیه عملیات، اطلاع‌رسانی لازم به عموم مردم و همچنین تأمین نیازهای اطلاعاتی دستگاههای نظارتی و اطلاعاتی کشور اقدام نماید.

ب- درباره آن دسته از فرآیندهای اداری از جمله نقل و انتقال اموال غیرمنقول، ثبت شرکتها و واحدهای تولیدی، اخذ مجوز مراحل مختلف صادرات و واردات و امور مربوط به اتباع بیگانه که انجام آن به چند سازمان مربوط می‌گردد، به ایجاد و راه‌اندازی فرآیندهای مرتبط و مکانیزه به گونه‌ای که نیاز به مراجعه اشخاص به ادارات مزبور به حداقل کاهش یابد، اقدام نماید.

ج- ترتیباتی را اتخاذ نماید که ظرف یک سال پس از تصویب این قانون کلیه معاملات بزرگ مندرج در قانون مناقصات اشخاص مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) تنها با گشایش اعتبار ریالی از طریق نظام بانکی صورت گیرد.

ماده ۹- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است:

الف- در اجرای وظایف قانونی خود به اعمال نظارت بر فعالیتهای اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی اقدام و هرگونه سوء جریان را به همراه پیشنهادهای اصلاحی به مراجع ذی‌ربط منعکس نماید.

ب- ظرف حداکثر دو سال پس از تصویب این قانون نظام جامع اطلاعات مالیاتی و پایگاه اطلاعات چکهای بلامحل و سفته‌های و اخواستی و بدهیهای معوق به اشخاص مذکور در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون را راه‌اندازی نماید.

ج- پایگاه اطلاعاتی رتبه‌بندی اعتباری اشخاص حقوقی و نیز تجار مذکور در قانون تجارت را راه‌اندازی نماید و آن را در دسترس مؤسسات اعتباری و اشخاص قرار دهد.

تبصره- آیین‌نامه مربوط به نحوه رتبه‌بندی حدود دسترسی اشخاص و مؤسسات اعتباری و نحوه همکاری دستگاهها برای تحلیل اطلاعات پایگاه مذکور در بندهای (ب) و (ج) توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون ایران تهیه می‌شود و به تصویب هیأت‌وزیران می‌رسد.

د- ظرف یک سال پس از تصویب این قانون برنامه راهبردی مشخص در مورد بازارچه‌های مرزی، مناطق آزاد و ویژه تجاری و اقتصادی و اسکله‌های خاص تدوین نماید و به تصویب هیأت‌وزیران برساند.

ه- ظرف سه سال از تصویب این قانون قراردادهای تبادل اطلاعات مالیاتی، گمرکی و بورس را از طریق سازمان مالیاتی، گمرک جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس اوراق بهادار با سازمانهای متناظر در کشورهای دیگر منعقد نماید و اقدامات قانونی لازم را برای تصویب در مجلس شورای اسلامی به‌عمل آورد.

ماده ۱۰- وزارت کشور موظف است تمهیدات لازم را درباره توسعه و تقویت سازمانهای مردم‌نهاد در زمینه پیشگیری و مبارزه با فساد و سنجش شاخصهای فساد با رعایت مصالح نظام و در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط فراهم آورد و گزارش سالانه آن را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۱- قوه قضائیه موظف است:

الف- ظرف یک سال ضمن بازنگری قوانین جزائی مرتبط با جرائم موضوع این قانون و بررسی خلأهای موجود، لایحه‌ای جامع با هدف پیشگیری مؤثر از وقوع جرم از طریق تناسب مجازاتها با جرائم، تدوین نماید و در اختیار دولت قرار دهد تا دولت با رعایت ترتیبات قانونی اقدام لازم را به‌عمل آورد.

ب- ظرف یک سال لایحه جامعی به منظور رسیدگی به جرائم مربوط به مفسد اقتصادی و مالی مدیران و کارکنان دستگاههای دولتی و عمومی که به سبب شغل و یا وظیفه مرتکب می‌شوند شامل تشکیلات، صلاحیتها، آیین‌دادرسی و سایر موضوعات مربوط تهیه کند و به دولت ارائه دهد تا اقدامات قانونی را معمول دارد.

تبصره ۱- تا زمان ایجاد تشکیلات مذکور در هر حوزه قضائی با توجه به حجم جرائم اقتصادی و مالی موضوع این قانون، شعبه یا شعبی در دادسراها و دادگاهها با رعایت صلاحیتهای قانونی برای رسیدگی به جرائم مذکور اختصاص دهد. قضات این شعب باید دوره‌های مصوب آموزشهای تخصصی را گذرانده باشند.

تبصره ۲- شرایط قضات دادسرا و دادگاه و همچنین دوره‌های آموزشی تخصصی به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف سه ماه توسط وزیر دادگستری تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ج- پایگاه اطلاعات مدیریت پرونده‌های مطروحه در دستگاه قضائی را ظرف دو سال راه‌اندازی نماید به گونه‌ای که:

۱- نسخه الکترونیکی از اطلاعات، اسناد و پرونده‌های مطروحه حداکثر بیست و چهار ساعت پس از تولید یا دریافت در سامانه (سیستم) ثبت گردد.

۲- نوبت‌دهی رسیدگی به پرونده‌ها توسط سامانه تولید شود و فرآیند رسیدگی به پرونده‌ها قابل ردیابی و پیگیری باشد.

۳- ثبت کلیه نامه‌های وارده و لوایح ارسالی به مراجع قضائی با احراز هویت اشخاص به صورت متمرکز در هر واحد قضائی امکان‌پذیر گردد.

۴- امکان ارسال یا تحویل نسخه الکترونیک کلیه اوراق پرونده که مطالعه آن برای اصحاب دعوا مطابق قوانین، مجاز شناخته شده است میسر گردد.

۵- پایگاه اطلاعات آراء صادره قضائی را راه‌اندازی نماید.

۶- خلاصه اطلاعات کلیه پرونده‌های مطروحه در محلی مشخص در قوه قضائیه متمرکز و سرویس‌دهی اطلاعات لازم به کلیه دستگاههای نظارتی امکان‌پذیر گردد.

تبصره- آیین‌نامه این سامانه و زمان‌بندی اجرای آن و نیز موارد استثناء شامل موارد امنیتی، مصادیق خلاف اخلاق، عفت و نظم عمومی و اختلافات خانوادگی و نحوه دسترسی اشخاص و دستگاههای نظارتی و سایر موضوعات مرتبط، حداکثر ظرف سه ماه توسط وزیر دادگستری تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

د- ظرف سه سال لوایح معاضدت قضائی با اولویت کشورهای مهم طرف قرارداد تجاری با جمهوری اسلامی ایران را تهیه و جهت اقدام لازم قانونی به دولت ارسال نماید. قراردادهای دو جانبه باید حسب مورد حداقل یکی از موارد زیر را دربرگیرد:

۱- استرداد متهمان و مجرمان مفاسد مالی

۲- استرداد اموال و دارایی‌های نامشروع و حاصل از اقدامات مجرمانه

۳- تبادل اطلاعات درباره موارد اثبات شده یا در حال پیگیری در مورد مفاسد مالی

ماده ۱۲- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است:

الف- ظرف دو سال نسبت به تکمیل و اجرای طرح حدنگاری (کاداستر) و سایر ترتیبات قانونی لازم اقدام و اطلاعات لازم را در پایگاه اطلاعاتی مربوط وارد نماید. حدود دسترسی اشخاص به این پایگاه را آیین‌نامه اجرائی مشخص می‌کند.

آیین‌نامه اجرائی توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارتخانه‌های اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.

ب- ظرف یک سال پایگاه اطلاعات اشخاص حقوقی را ایجاد نماید.

تبصره ۱- ورود اطلاعات پایگاه اطلاعاتی مذکور در بند (ب) راجع به آن دسته از اشخاص حقوقی که در سایر مراجع به ثبت رسیده یا می‌رسند حسب مورد بر عهده دستگاه ثبت‌کننده است.

تبصره ۲- آیین‌نامه اجرائی بند (ب) و تبصره (۱) آن توسط وزارت دادگستری و با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت کشور تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ج - ظرف یک سال شبکه و پایگاه اطلاعاتی مشترک بین دفاتر اسناد رسمی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را راه‌اندازی نماید، به نحوی که ثبت و تبادل کلیه وقایع دفاتر اسناد رسمی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور از طریق نظام متمرکز مذکور تسهیل گردد.

فصل سوم - تکالیف عمومی

ماده ۱۳- کلیه مسؤولان دستگاههای مشمول این قانون موظفند بدون فوت وقت از شروع یا وقوع جرائم مربوط به ارتشاء، اختلاس، کلاهبرداری، تبانی در معاملات دولتی، اخذ درصد (پورسانت) در معاملات داخلی یا خارجی، اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی، دخالت در معاملات دولتی در مواردی که ممنوعیت قانونی دارد، تحصیل مال نامشروع، استفاده غیرمجاز یا تصرف غیرقانونی در وجوه یا اموال دولتی یا عمومی و یا تضییع آنها، تدلیس در معاملات دولتی، اخذ وجه یا مال غیرقانونی یا امر به اخذ آن، منظور نمودن نفعی برای خود یا دیگری تحت هر عنوان اعم از کمیسیون، پاداش، حق الزحمه یا حق العمل در معامله یا مزایده یا مناقصه و سایر جرائم مرتبط با مفاسد اقتصادی در حوزه مأموریت خود بلافاصله باید مراتب را به مقامات قضائی و اداری رسیدگی کننده به جرائم و تخلفات گزارش نمایند، در غیر این صورت مشمول مجازات مقرر در ماده (۶۰۶) قانون مجازات اسلامی می‌شوند.

تبصره- هر یک از کارکنان دستگاههای موضوع این قانون که در حیطه وظایف خود از وقوع جرائم مذکور در دستگاه متبوع خود مطلع شود مکلف است بدون اطلاع سایرین مراتب را به صورت مکتوب و فوری به مسؤول بالاتر خود و یا واحد نظارتی گزارش نماید در غیر این صورت مشمول مجازات فوق می‌شود.

ماده ۱۴- بازرسان، کارشناسان رسمی، حساب‌رسان و حسابداران، ممیزین، ذی‌حسابها، ناظرین و سایر اشخاصی که مسؤول ثبت یا رسیدگی به اسناد، دفاتر و فعالیت‌های اشخاص حقیقی و حقوقی در حیطه وظایف خود می‌باشند موظفند در صورت مشاهده هرگونه فساد موضوع این قانون، چنانچه ترتیباتی در قوانین دیگر نباشد، مراتب را به مرجع نظارتی یا قضائی ذی‌صلاح اعلام نمایند. متخلفین به سه سال محرومیت یا انفصال از خدمت در دستگاههای مشمول این قانون و یا جزای نقدی به میزان دو تا ده برابر مبلغ معاملات بزرگ مذکور در قانون برگزاری مناقصات و نیز لغو عضویت در انجمنها، مؤسسات و اتحادیه‌های صنفی و حرفه‌ای و یا هر دو مجازات محکوم می‌شوند.

ماده ۱۵- مقامات، مدیران و سرپرستان مستقیم هر واحد در سازمانهای دولتی بند (الف) ماده (۲) این قانون به تناسب مسؤولیت و سرپرستی خود موظف به نظارت بر واحدهای تحت سرپرستی، پیشگیری و مقابله با فساد اداری، شناسایی موارد آن و اعلام مراتب حسب مورد به مراجع ذی‌صلاح می‌باشند. واحدهای حقوقی، بازرسی و حراست و حفاظت پرسنل دستگاههای مربوط موظف به پیگیری موضوع تا حصول نتیجه می‌باشند.

ماده ۱۶- پس از راه‌اندازی هر یک از پایگاههای اطلاعات مذکور در این قانون چنانچه افرادی که مسؤول ارائه و ثبت اطلاعات می‌باشند در انجام وظایف خود قصور نمایند با آنان طبق قوانین و مقررات مربوط رفتار می‌شود.

ماده ۱۷- دولت مکلف است طبق مقررات این قانون نسبت به حمایت قانونی و تأمین امنیت و جبران خسارت اشخاصی که تحت عنوان مخبر یا گزارش‌دهنده، اطلاعات خود را برای پیشگیری، کشف یا اثبات جرم و همچنین شناسایی مرتکب، در اختیار مراجع

ذی‌صلاح قرار می‌دهند و به این دلیل در معرض تهدید و اقدامات انتقام‌جویانه قرار می‌گیرند، اقدام نماید. اقدامات حمایتی عبارتند از:

الف- عدم افشاء اطلاعات مربوط به هویت و مشخصات خانوادگی و محل سکونت یا فعالیت اشخاص مذکور، مگر در مواردی که قاضی رسیدگی‌کننده به لحاظ ضرورت شرعی یا محاکمه عادلانه و تأمین حق دفاع متهم افشاء هویت آنان را لازم بداند. چگونگی عدم افشاء هویت اشخاص یاد شده و همچنین دسترسی اشخاص ذی‌نفع، در آیین‌نامه اجرائی این قانون مشخص می‌شود.

ب- فراهم آوردن موجبات انتقال افراد مذکور با درخواست آنان به محل مناسب دیگر در صورتی که در دستگاههای اجرائی موضوع بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون شاغل باشند، دستگاه مربوط موظف به انجام این امر است و این انتقال نباید به هیچ وجه موجب تقلیل حقوق، مزایا، گروه شغلی و حقوق مکتسبه مستخدم گردد.

ج- جبران صدمات و خسارات جسمی یا مالی در مواردی که امکان جبران فوری آن از ناحیه واردکننده صدمه یا خسارت ممکن نباشد. در این صورت دولت جانشین زیان‌دیده محسوب می‌شود و می‌تواند خسارت پرداخت شده را مطالبه نماید.

د- هرگونه رفتار تبعیض‌آمیز از جمله اخراج، بازخرید کردن، بازنشسته نمودن پیش از موعد، تغییر وضعیت، جابه‌جایی، ارزشیابی غیرمنصفانه، لغو قرارداد، قطع یا کاهش حقوق و مزایای مخبر، گزارش‌دهنده و منبعی که اطلاعات صحیحی را به مقامات ذی‌صلاح قانونی منعکس می‌نمایند ممنوع است.

تبصره- اشخاص فوق در صورتی مشمول مقررات این قانون می‌شوند که اطلاعات آنها صحیح و اقدامات آنان مورد تأیید مراجع ذی‌صلاح باشد.

نحوه اقدامات حمایتی، نوع آن و میزان جبران خسارت آنان، طبق مقرراتی است که توسط وزارت اطلاعات و با همکاری وزارت دادگستری و معاونت‌های برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور تهیه می‌شود و اقدامات قانونی لازم برای تصویب در مجلس شورای اسلامی به عمل می‌آید.

ماده ۱۸- هر نوع فعالیت اقتصادی به صورت مستقیم و غیرمستقیم برای کلیه دستگاههای مندرج در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون که در وظایف و اختیارات قانونی آنها فعالیتهای اقتصادی پیش‌بینی نشده، ممنوع است.

ماده ۱۹- نسخه‌ای از پژوهشها و تحقیقات غیرمحرمانه که کلاً از محل بودجه عمومی تأمین اعتبار شده است باید به نحو مناسب در دسترس اشخاص قرار گیرد.

ماده ۲۰- کلیه اشخاص مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون مکلفند ظرف دو سال پس از تصویب این قانون فرآیند امور مالی و مکاتبات اداری خود را مکانیزه نمایند.

ماده ۲۱- کلیه اشخاص مشمول بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون موظفند فقط از نرم‌افزارهای مالی و اداری که در شورای عالی انفورماتیک به ثبت رسیده است استفاده نمایند.

تبصره ۱- خرید نرم‌افزارهای خارجی اعلامی از سوی شورای مزبور از شمول این ماده مستثنی است.

تبصره ۲- شورای عالی انفورماتیک باید قبل از ثبت هر نرم‌افزار از رعایت معیارها و استانداردهای مصوب اطمینان حاصل نماید.

تبصره ۳- کلیه اشخاص مشمول موظفند ظرف یک سال از تصویب این قانون نرم‌افزارهای مورد استفاده فعلی خود را با شرایط مزبور سازگار نمایند.

ماده ۲۲- کلیه ذی‌حسابها، حسابداران و بازرسان قانونی اعم از اشخاص مذکور بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون و یا بخش خصوصی باید براساس نظر شورای عالی انفورماتیک از اصالت نرم‌افزارهای مورد استفاده در مجموعه خود اطمینان حاصل نمایند.

ماده ۲۳- در صورتی که شرکتهای تولیدکننده نرم‌افزار برخلاف استانداردهای مصوب به تغییر در نرم‌افزار اقدام نمایند رتبه‌بندی آن شرکت به مدت سه سال لغو می‌شود و کلیه مسئولان ذی‌ربط به مدت پنج سال حق ثبت حقوق مادی و معنوی هیچ نرم‌افزاری را ندارند. هرگونه تغییر برخلاف استانداردها در نرم‌افزارهای مذکور ممنوع و مسئولیت متوجه استفاده‌کننده است.

ماده ۲۴- هرگونه اظهار خلاف واقع و نیز ارائه اسناد و مدارک غیرواقعی به دستگاههای مشمول این قانون که موجب تضییع حقوق قانونی دولت یا شـخص ثالث و یا فرار از پرداخت عوارض یا کسب امتیاز ناروا گردد، جرم محسوب می‌شود. چنانچه برای عمل ارتكابی در سایر قوانین مجازاتی تعیین شده باشد به همان مجازات محکوم می‌شود. در غیر این صورت علاوه بر لغو امتیاز، مرتکب به جزای نقدی معادل حقوق تضییع‌شده و نیز جبران زیان وارده با مطالبه ذی‌نفع محکوم می‌گردد.

هر یک از کارکنان دستگاهها که حسب وظیفه با موارد مذکور مواجه شوند مکلفند موضوع را به مقام بالاتر گزارش نمایند، مقام مسؤول در صورتی که گزارش را مقرون به صحت تشخیص دهد مراتب را به مرجع قضائی اعلام می‌نماید. متخلفین از این تکلیف به مجازات یک تا سه سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی محکوم می‌شوند.

ماده ۲۵- دستگاههای مذکور در بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۲) این قانون موظفند به بازنگری و مهندسی مجدد سامانه پاسخگویی به شکایات و مکانیزه نمودن آن به نحوی اقدام نمایند که دریافت شکایات به طور غیرحضورى توسط واحدهایی که مسئولیت پاسخگویی و رسیدگی به شکایات مردم را دارند به واحد مربوطه در دستگاه منعکس گردد.

واحد مزبور موظف است براساس زمان‌بندی تعیین شده به ارائه پاسخ به متقاضی یا شاکی اقدام نماید و در صورت عدم پاسخگویی در مهلت معین، موضوع در سلسله مراتب اداری تا بالاترین مقام دستگاه منعکس شود. واحدهای مزبور موظفند در صورت وارد نبودن شکایت، موضوع را به صورت مکتوب و با ذکر علت به شاکی اعلام نمایند.

کلیه مراحل فوق باید حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول شکایت خاتمه یابد. عدم رسیدگی به شکایت یا عدم انعکاس موضوع به مراجع ذی‌صلاح یا عدم پاسخ مکتوب به شاکی در مهلت مذکور، تخلف محسوب و با مرتکبین طبق قوانین مربوطه برخورد می‌شود.

تبصره ۱- سازمان بازرسی کل کشور مسؤول نظارت بر حسن اجراء این ماده است.

تبصره ۲- دستگاههای تحت نظر مقام رهبری و نیز دستگاههایی که در قانون اساسی برای آنان حکم خاص وجود دارد از شمول این ماده مستثنی می‌باشند.

ماده ۲۶- در موارد زیر اشخاص تشویق می گردند:

الف- مدیران، سرپرستان، کارکنان و یا اشخاصی که موفق به شناسایی، کشف و معرفی افراد متخلف مذکور در این قانون گردند، مشروط بر آن که تخلف یا جرم در مراجع صالح اثبات شود.

ب- مدیران و کارکنان و اشخاص مشمول این قانون که در راه اندازی کامل پایگاه اطلاعاتی مکانیزه تلاش فوق العاده داشته باشند.

ج- هریک از اشخاص مشمول این قانون که موفق شوند در طول یک سال میزان سلامت اداری را براساس شاخصهای موضوع بند (الف) ماده (۲۸) این قانون واحد تحت سرپرستی خود ارتقاء دهند.

د- آیین نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط معاونت های برنامه ریزی و نظارت راهبردی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره- چنانچه اشخاص مشمول بند (د) ماده (۲) این قانون در جهت تحقق بندهای فوق الذکر اقدام نمایند براساس آئین نامه اجرائی این ماده مشمول تشویقات معنوی و مادی می شوند.

ماده ۲۷- وظایف و تکالیف مقرر در این قانون نافذ فعالیت های ستاد مبارزه با مفاسد مالی که در اجراء فرمان مقام رهبری تشکیل شده است، نمی باشد.

ماده ۲۸- شورای دستگاههای نظارتی موضوع ماده (۲۲۱) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه، موظف به اقدامات زیر است:

الف- تهیه شاخصهای اندازه گیری میزان سلامت اداری در دستگاههای موضوع بندهای (الف)، (ج) و (د) ماده (۲) این قانون و اعلام عمومی آنها.

ب- اندازه گیری میزان سلامت اداری به صورت کلی و موردی و اعلام نتیجه بررسی به مسؤولان و مردم حداکثر تا پایان شهریور ماه سال بعد.

ج- بررسی اقدامات دستگاههای مشمول قانون از راه تهیه گزارش درباره عملکرد و اجرای برنامه های پیشگیرانه و مقابله با فساد، اعلام قوت ها و ضعف ها و ارائه پیشنهاد به دستگاههای مسؤول

تبصره- آیین نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از ابلاغ این قانون توسط شورا تهیه و به تصویب سران قوا می رسد.

ماده ۲۹- دولت موظف است در بودجه سالانه کل کشور، اعتبارات مورد نیاز برای اجراء مقررات این قانون و اعتبارات لازم برای هزینه های قانونی طرح دعاوی جرائم موضوع این قانون و پیگیری آنها از قبیل هزینه دادرسی، کارشناسی و اجراء احکام را در دستگاههای اجرائی پیش بینی نماید. سایر دستگاههایی که از بودجه سالانه کل کشور استفاده نمی نمایند موظفند هزینه مزبور را از محل بودجه خود تأمین نمایند.

ماده ۳۰- شکایات و دعاوی مربوط به مبارزه با فساد مالی باید در مراجع قضائی و اداری خارج از نوبت رسیدگی شود.

ماده ۳۱- سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر نهادهای آموزشی و فرهنگی و تبلیغی موظفند در راستای اجرای برنامه‌های آموزش عمومی و اطلاع‌رسانی این قانون که از طریق ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی ابلاغ می‌گردد، اقدامات لازم را به عمل آورند.

ماده ۳۲- مسئولیت اجرای این قانون و مصوبات ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی در دستگاههای مشمول با وزیر و بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط است و افراد یادشده مکلفند با اتخاذ تدابیر و ساز و کارهای مناسب، از حداکثر ظرفیت واحدها و بخشهای نظارتی و سایر بخشهای مربوط به کنترل اجرای این قانون استفاده نمایند.

ماده ۳۳- آیین‌نامه اجرائی این قانون، در غیر مواردی که تعیین تکلیف شده است، ظرف شش ماه توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور با همکاری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور و وزارتخانه‌های اطلاعات، دادگستری و اموراتصادی و دارایی تهیه می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۴- هرگونه افشاء اطلاعات پایگاههای اطلاعاتی دستگاههای مذکور برخلاف قوانین و مقررات، ممنوع است و متخلف به مجازات مندرج در قانون مجازات انتشار و افشاء اسناد محرمانه و سری دولتی مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۲۹ محکوم می‌گردد.

ماده ۳۵- هرگونه دسترسی غیرمجاز به پایگاههای اطلاعاتی موضوع این قانون ممنوع است و متخلف حسب مورد به مجازات حبس از شش ماه تا یک سال محکوم می‌شود. شروع به جرم مزبور نیز مشمول مجازات حبس از نود و یک روز تا شش ماه است.

قانون فوق مشتمل بر سی و پنج ماده و بیست و هشت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هفت مجلس شورای اسلامی اجرای آزمایشی آن به مدت سه سال تصویب و در تاریخ ۱۳۹۰/۸/۷ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

منوعیت سوءاستفاده کارمندان از مشاغل (بخشنامه شماره ۱۶۲۹۶۶ مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۵ معاون اول رئیس‌جمهور)

با رعایت مفاد قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر قوانین و مقررات موضوعه، کارمندان کلیه وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها، بانک‌ها، مؤسسات و نهادهای عمومی دولتی موظفند وظایف خود را با دقت، سرعت، صداق، امانت، گشاده‌رویی، انصاف و تبعیت از قوانین و مقررات عمومی و اختصاصی دستگاه مربوط انجام دهند و دستگاه‌های اجرایی نیز مکلفند علاوه بر نظارت مستقیم از طریق انجام بازرسی‌های مستمر داخلی توسط بازرسان متعهد و متخصص بر عملکرد ابواب جمعی تحت مسئولیت نظارت نمایند. بدیهی است مدیران و سرپرستان بلافصل، مسؤول نظارت و کنترل و حفظ روابط سالم کارمندان خود در انجام وظایف محوله بوده و در مورد عملکرد آنان باید پاسخگو باشند.

چنانچه کارمندان مزبور با اقدامات خود یا بنا به توصیه و تأکید اشخاص در هر سطح موجب ضرر و زیان دولت شده و یا تخلفاتی نظیر رشوه، اختلاس، و یا سوءاستفاده در حیطه‌ی مسئولیت خود مرتکب شوند، علاوه بر برخورد با آنان، با مدیران و سرپرستان مسؤول نیز که در کشف تخلف یا جرایم اهمال نموده‌اند، مطابق قوانین و مقررات مرتبط رفتار خواهد شد.

مسئولیت حسن اجرا و نظارت کامل موضوع این بخشنامه بعهدہ بالاترین مقام دستگاه‌های اجرایی بوده و لازم است مفاد آنرا در اولین فرصت در کلیه سطوح به واحدهای تابعه و کارکنان مربوط ابلاغ نمایند.

محمدرضا رحیمی - معاون اول رئیس‌جمهور

قانون مجازات استفاده غیرمجاز از عناوین علمی (مصوب مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی)

ماده واحده - استفاده از عناوین علمی دکتر، مهندس و مانند اینها که شرایط اخذ آن مطابق قوانین و مقررات مربوط تعیین می‌گردد توسط هر فرد برای خود مستلزم داشتن مدرک معتبر از مراکز علمی و دانشگاهی داخلی و یا خارجی مورد تأیید رسمی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد. مرتکبین استفاده غیر مجاز از عناوین علمی مذکور به مجازات ماده (۵۵۶) فصل هشتم کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی محکوم خواهند شد.

تبصره - استفاده غیرمجاز از عناوین فوق شامل استفاده در مکاتبات اداری یا در تبلیغ عمومی از طریق وسایل ارتباط جمعی مانند رادیو، تلویزیون، روزنامه، مجله، تارنما (سایت) یا نطق در مجامع و یا انتشار اوراق چاپی یا خطی خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۵ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

قانون مجازات اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی مصوب ۲۹/۰۹/۱۳۱۵

ماده ۱ هرکس به دعوی اعتبارات و نفوذی در نزد یکی از مستخدمین دولتی یا شهرداری یا کشوری یا مامورین به خدمات عمومی وجه نقد یا فائده دیگری برای خود یا شخص ثالثی در ازای اعمال نفوذ نزد مامورین مزبور از کسی تحصیل کند و یا وعده و یا تعهدی از او بگیرد علاوه بر رد وجه یا مال مورد استفاده یا قیمت آن به حبس تادیبی از شش ماه تا دو سال و به جزای نقدی از یک هزار ریال تا ده هزار ریال محکوم خواهد شد.

هرگاه وجه نقد یا فائده یا تعهد را به اسم مامورین مزبور و به عنوان اینکه برای جلب موافقت آنها باید پرداخته شود گرفته باشد علاوه بر رد وجه یا مال مورد استفاده یا قیمت آن به حبس تادیبی از یک سال تا سه سال و به جزای نقدی از دو هزار ریال الی پانزده هزار ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۲ هرکس از روابط خصوصی که با مامورین یا مستخدمین مذکوره در ماده یک دارد سوء استفاده نموده و در کارهای اداری که نزد آنها است به نفع یا ضرر کسی برخلاف حق و مقررات قانونی اعمال نفوذ کند از یک ماه الی یک سال حبس تادیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۳ مستخدمین دولتی یا شهرداری یا کشوری یا مامورین به خدمات عمومی که نفوذ اشخاص را در اقدامات یا تصمیمات اداری خود تاثیر دهند به محرومیت از شغل دولتی از دو الی پنج سال محکوم می شوند و در صورتی که اقدام یا تصمیم مزبور مستلزم تفویت حقی از اشخاص یا دولت باشد محکوم به انفصال ابد از خدمات دولتی خواهند شد مگر آن که این عمل مشمول قوانین دیگر جزایی باشد.

ماده ۴ هر وکیل عدلیه که به دعوی داشتن اعتبار و نفوذ در نزد مامورین قضایی یا اداری یا حکم یا شهود و اهل خبره وجه یا مال یا فایده دیگری برای خود یا شخص ثالثی از موکل خود به عنوان اینکه باید به یکی از اشخاص مذکوره بپردازد یا مساعدت آنها را جلب کند تحصیل نماید یا وعده آن را قبول کند علاوه بر رد وجه یا مال مورد استفاده یا قیمت آن به حبس تأدیبی از یک سال الی سه سال محکوم خواهد شد. این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیست و نهم آذر ماه یک هزار و سیصد و پانزده به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیست و نهم آذر ماه یک هزار و سیصد و پانزده به تصویب مجلس شورای ملی رسید. رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون مجازات تبانی در معاملات دولتی مصوب ۱۹/۳/۱۳۴۸

ماده واحده - اشخاصی که در معاملات یا مناقصه ها و مزایده های دولتی یا شرکتها و مؤسسات وابسته بدولت یا مأمور بخدمات عمومی و یا شهرداریها با یکدیگر تبانی کنند و در نتیجه ضرری متوجه دولت و یا شرکتها و مؤسسات مذکور بشود بحبس تأدیبی از یک تا سه سال و جزای نقدی بمیزان آنچه من غیر حق تحصیل کرده اند محکوم میشوند .

هر گاه مستخدمین دولت یا شرکتها و یا مؤسسات مزبور یا شهرداریها و همچنین کسانی که بنحوی از انحاء از طرف دولت یا شرکتها و یا مؤسسات فوق در انجام معامله یا مناقصه یا مزایده دخالت داشته باشند و با علم یا اطلاع از تبانی معامله را انجام دهند یا بنحوی در تبانی شرکت یا معاونت کنند بحد اکثر مجازات حبس و انفصال ابد از خدمات دولتی و شرکتها و مؤسسات وابسته بدولت و شهرداریها محکوم خواهند شد. در کلیه موارد مذکور در صورتیکه عمل مطابق قانون مستوجب کیفر شدیدتر باشد مرتکب بمجازات اشد محکوم خواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر یک ماده که در جلسه روز یکشنبه یازدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت بتصویب مجلس شورای ملی رسیده بود در جلسه روز دوشنبه نوزدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت شمسی بتصویب مجلس سنا رسید .

قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی

قانون مجازات انتشار و افشای اسناد محرمانه و سری دولتی مصوب ۱۳۵۳،۱۱،۲۹

ماده ۱ - اسناد دولتی عبارتند از هر نوع نوشته یا اطلاعات ثبت یا ضبط شده مربوط به وظایف و فعالیتهای وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و وابسته به به دولت و شرکتهای دولتی از قبیل مراسلات - دفاتر - پرونده - عکس ها - نقشه ها - کلیشه ها - نمودارها - فیلم ها - میکرو فیلم ها و نوارهای ضبط صوت که در مراجع مذکور تهیه و یا به آن رسیده باشد. اسناد دولتی سری

اسنادی است که افشای آنها مغایر با مصالح دولت و یا مملکت باشد. اسناد دولتی محرمانه اسنادی است که افشای آنها مغایر با مصالح خاص اداری سازمانهای مذکور در این ماده باشد.

ماده ۲ - هر یک از کارکنان سازمانهای مذکور در ماده یک که حسب وظیفه مأمور حفظ اسناد سری و محرمانه دولتی بوده یا حسب وظیفه اسنادمربور در اختیار او بوده و آنها را انتشار داده یا افشاء نماید یا خارج از حدود وظایف اداری در اختیار دیگران قرار دهد یا به هر نحو، دیگران را از مفاد آنها مطلع سازد در مورد اسناد سری به حبس جنایی درجه ۲ از دو تا ده سال و در مورد اسناد محرمانه به حبس جنحه‌ای از شش ماه تا سه سال محکوم می‌شود همین مجازات حسب مورد مقرر است درباره کسانی که این اسناد را با علم و اطلاع از سری یا محرمانه بودن آن چاپ یا منتشر نموده و یا موجبات چاپ یا انتشار آن را فراهم نمایند. در صورتی که افشای مفاد اسناد مذکور در اثر عدم رعایت نظامات یا در اثر غفلت و مسامحه حفاظت آنها صورت گرفته باشد مجازات او سه ماه تا شش ماه حبس جنحه‌ای خواهد بود.

ماده ۳ - هر یک از کارکنان سازمانهای مذکور در ماده ۱ یا اشخاص دیگر که اطلاعات یا مذاکرات یا تصمیمات سری و محرمانه دولتی را به نحوی از انحاء به کسی که صلاحیت اطلاع بر آن را ندارد به دهد یا موجبات افشاء یا انتشار آنها را فراهم نماید عمل مرتکب در حکم افشا یا انتشار اسناد سری یا محرمانه دولتی محسوب می‌شود. ماده ۴ - تعقیب کیفری هر یک از جرایم مذکور در موارد فوق موکول به تقاضای وزارتخانه یا مؤسسه یا سازمانی است که اسناد آن منتشر یا افشاء شده است.

ماده ۵ - در صورتی که اعمال فوق به موجب قوانین دیگری مستلزم مجازات شدیدتری باشد مرتکب به مجازات اشد محکوم خواهد شد.

ماده ۶ - هرگاه انتشار یا افشای اسناد دولتی مذکور در این قانون متضمن جاسوسی یا جرایم دیگری باشد که رسیدگی به آن در صلاحیت دادگاههای نظامی است در دادگاههای مزبور رسیدگی خواهد شد.

ماده ۷ - نیروهای مسلح شاهنشاهی از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و تابع قوانین خود می‌باشد.

ماده ۸ - آیین‌نامه طرز نگهداری اسناد سری و محرمانه دولتی و طبقه‌بندی و نحوه مشخص نمودن نوع اسناد و اطلاعات توسط وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر هشت ماده پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۳/۹/۱۱ در جلسه روز سه‌شنبه بیست و نهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و سه شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی قانون مجازات افشای سوالات امتحانی

ماده واحده - هر کس سوالات امتحانات نهایی و یا سوالات امتحانات مسابقه ورودی موسسات آموزشی را افشا کند اعم از اینکه مورد استفاده قرار گرفته یا نگرفته باشد به حبس تادیبی از شش ماه تا سه سال محکوم می‌شود و در صورتی که مرتکب از کارکنان دولت باشد علاوه بر مجازات مذکور به انفصال ابد از خدمات دولتی محکوم می‌گردد. قانون فوق مشتمل بر یک ماده پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۳۴۹/۲/۹ در جلسه روز یکشنبه هفدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

فصل اول تشکیلات هیئت ها:

ماده ۲ : هیئت های بازسازی نیروی انسانی هر وزارتخانه و موسسه دولتی و وابسته به دولت و شهرداریها و موسساتیکه شمول قانون مستلزم ذکر نام آنها است عبارتند از :

الف هیئت عالی نظارت بر بازسازی نیروی انسانی •

ب هیئت بدوی • ج هیئت تجدیدنظر •

ماده ۲ : هیئت عالی نظارت بر بازسازی نیروی انسانی برای هر وزارتخانه و یا موسسه دولتی و یا وابسته به دولت و یا موسساتیکه شمول قانون مستلزم ذکر آنها است مرکب از افراد زیر است

۱- دو نفر به معرفی شورایعالی قضائی و توصیب وزیر مربوطه •

۲- یک نفر به معرفی نخست وزیر •

۳- دو نفر به معرفی وزیر و یا بالاترین مقام موسسه دولتی و یا وابسته بدولت مربوطه و یا موسساتیکه شمول قانون مستلزم ذکر نام آنها است که حداقل یک نفر از آنها به مسائل اداری و استخدامی آگاهی داشته باشد •

تبصره ۱ : افراد مذکور در بندهای ۱ و ۲ این ماده میتوانند در پیش از یک هیئت عالینظارت بر بازسازی نیروی انسانی عضویت داشته باشند •

تبصره ۲ : هیئت دارای یک رئیس ، یک نایب رئیس و یک دبیر خواهد بود و کلیه تصمیمات با اکثریت آراء معتبر است •
ماده ۳ : وظایف هیئت عالی نظارت بشرح زیر است

۱- تعیین و نصب و عزل اعضای هیئت های بدوی و تجدیدنظر و شعب آنها با رعایت مفاد ماده ۴ و توصیب وزیر و یا بالاترین مقام موسسه دولتی مربوطه

۲- نظارت عالی بر بازسازی نیروی انسانی وزارتخانه و یا موسسه دولتی مربوطه •

۳- تنظیم آئین نامه داخلی هیئت های بدوی و تجدیدنظر و تسلیم آن به وزیر مربوطه جهت تصویب •

۴- صدور دستورالعملها و بخشنامه ها جهت ایجاد هماهنگی در تصمیمات هیئتها •

۵- آموزش های لازم به هیئت های بدوی و تجدیدنظر قبل از شروع بکار و در حین اشتغال •

۶- تبصره دستورالعملها و بخشنامه های صادر از طرف هیئت عالی نظارت نباید مغایر مقررات این قانون باشد •

ماده ۴ : وزیر هر وزارتخانه در برابر مجلس شورای اسلامی مسئول عملکرد هیئت ها خواهد بود •

ماده ۵ : دخالت هیئت عالی نظارت در امور هیئت های بدوی و تجدید نظر در حد ارشاد و نظارت و ارائه خطوط کلی بشرح مواد این قانون بوده و در صورت مشاهده موارد زیر از سوی هر یک از هیئت های بدوی و یا تجدیدنظر آن را منحل و تمام یا بعضی از تصمیمات آن را با ذکر دلیل ابطال می نماید •

الف : عدم رعایت قوانین بازسازی نیروی انسانی *

ب : اعمال تبعیض در اجرای قوانین بازسازی نیروی انسانی *

ج : ناتمام گذاشتن بازسازی نیروی انسانی در حوزه مأموریت خود *

د کم کاری در امر بازسازی نیروی انسانی بدون عذر موجه

ماده ۶ : یکی از معاونین نخست وزیر بانتخاب شخص نخست وزیر مسئول ارتباط با هیئت های عالینظارت برای تشکیل جلسات مشترک و ایجاد وحدت رویه و هماهنگی و تبادل نظربین هیئت های عالی نظارت خواهد بود *

جلسات مشترک هیئتهای عالی نظارت در صورت لزوم به دعوت همان مهاون نخست وزیر تشکیل میگردد* در این جلسات هر هیئت عالی نظارت یک رای خواهد داشت و تصمیمات متخذه باکثريت آراء لازم الرعايه خواهد بود

تبصره هر هیئت عالی نظارت موظف است حداقل یک نماینده از بین خود برای شرکت در این جلسات معرفی نماید *

ماده ۷ : هیئت های بدوی بازسازی نیروی انسانی مرکب از ۵ نفر عضو اصلی و یک تا سه نفر عضو علی البدل خواهد بود که در مرکز ومراکز استانها به تعیین هیئت عالی نظارت و تصویب وزیر یا بالاترین مقام موسسه دولتی مربوطه یا نمایندهاو منصوب میگردد *

تبصره ۱ : برای سازمانها و واحدهای مستقل نظیر دانشگاهها، شرکتهای بزرگ و کارخانجات بزرگ دولتی و یا وابسته بدولت وبانکها هیئت های بدوی با رعایت مقررات این قانون توسط هیئت عالی نظارت ، وزارت و یا موسسه دولتی مربوط به آنها تشکیل خواهد شد *

تبصره ۲ : هیئت های بدوی در صورت لزوم میتواند دارای شعب متعدد باشد *

ماده ۸ : هیئت تجدیدنظر بازسازی نیروی انسانی مرکب از ۵ نفر عضو اصلی و یک تا سه نفر عضو علی البدل خواهد بود که در مرکز به تعیین هیئت عالی نظارت و توصیب وزیر یا بالاترین مقام موسسه دولتی مربوطه منصوب میگرددند* تبصره هیئت تجدینظر در صورت لزوم میتواند در مراکز استانها دارای شعب متعدد باشد که اعضاء آن به تعیین هیئت عالی نظارت و تصویب وزیر مربوطه انتخاب میشوند

ماده ۹ : اعضاء هیئت های عالی نظارت و بدوی و تجدیدنظر وشعب آنها باید دارای شرایط زیر باشند :

الف : مسلمان وعامل باحکام اسلامی (از گذشته باین صفت شهرت داشته باشد).

ب متعهد و معتقد به انقلاب و جمهوری اسلامی ایران به رهبری امام امت

ج فاقد هر گونه سابقه سوء بوده و وابستگی به رژیم گذشته نداشته باشد(داشتن سوابق مبارزاتی علیه دستگاه ظالم ارجحیت دارد. د متاهل باشد و کمتر از ۲۵ سال تمام سن نداشته باشد *

تبصره ۱ در هر یک از هیئت های بدوی و تجدیدنظر باید یک نفر آشنا به مسائل و مقررات اداری و یک نفر آشنا به مسائل حقوقی و یک نفر آشنا به موازین اسلامی عضوی داشته باشد *

تبصره ۲ اعضا هیئت بدوی نمیتوانند عضو هیئت تجدیدنظر باشند *

ماده ۱۰ : جلسات هیئت های بدوی و تجدیدنظر با حضور پنج نفر رسمیت مییابد و تصمیمات آنها با اکثریت ۳ نفر از ۵ نفر معتبر خواهد بود و در صورت غیبت اعضا اصلی بجای آنها اعضا علی البدل شرکت مینمایند *

ماده ۱۱ : هیئت های بدوی و تجدیدنظر و شعب آنها پس از تشکیل میتوانند یک یا چند گروه رابعنوعان گروههای بررسی و تحقیق تعیین نمایند * افراد گروههای تحقیق و بررسی باید واجد شرایط مذکور بندهای الف و ب و ج و د ماده ۹ باشند * وظایف گروههای بررسی و تحقیق بشرح زیر است

الف جمع آوری مدارک و تشکیل پرونده اتهامی

ب تحقیقات محلی در مورد متهم *

ج مصاحبه با متهم *

د تحقیق در مورد وضعیت متهم قبل و بعد از انقلاب اسلامی در رابطه با انقلاب اسلامی و اظهار نظر درباره آنها *

ه تحقیق درباره وضع مالی و معیشت متهم و افراد تحت تکفل او در صورت لزوم *

و ارسال پرونده اتهامی به هیئت پس از تکمیل تحقیقات همراه با گزارش و خلاصه پرونده با امضاء اکثریت اعضا ومهرگروه *

ز تحقیق و پیگیری در مورد اینکه تصمیمات قطعی اخذ شده از سوی هیئت ها بدرستی توسط مقامات مسئول اجرا شده است یا نه *

ماده ۱۲ : گزارشهای گروههای تحقیق در صورتی معتبر محسوب میشود که مبتنی بر ضوابطی باشد ه شرعا" برای این قبیل تحقیقات لازم میباشد

تبصره ۱ هیئتهای بدوی و تجدیدنظر در مورد رسیدگی یک پرونده نمیتوانند از گروه تحقیق مشترک استفاده نمایند * تبصره ۲ گروههای بررسی و تحقیق تنهادر باره مستخدمینی میتوانند به بررسی و تحقیق پردازند که از طرف هیئت های بدوی و تجدیدنظر بررسی وضع آن افراد بهاین گروهها ارجاع شده است و همچنین بررسی و تحقیق تنها در حدودی انجام خواهد گرفت که هیئتهای بدوی و یا شعب آنها میتوانند یک نفر را بعنوان مسئول روابط عمومی تعیین نمایند * وظایف این مسئول بشرح زیر است

الف ارتباط بین مردم و هیئت

ب دریافت لایحه دفاعیه و مدارک متهم و تحویل آن به هیئت *

ج سرپرستی گروههای تحقیق و دریافت پرونده اتهامی متهم از آنها و تحویل آن به هیئت *

د ارتباط با نماینده وزیر و یا بالاترین مقام موسسه دولتی و یا وابسته به دولت در رابطه با مرکز اسناد انقلاب اسلامی *

فصل دوم انواع جرائم و خطاها

ماده ۱۴ : جرائم و خطاها که در این قانون مطرح است چهارقسم است :

1جرائم سیاسی و نظامی • 2جرائم مالی و اداری • 3تخلفهای انضباطی • 4اعمال خلاف اخلاق عمومی •

ماده ۱۵ : جرائم سیاسی و نظامی به دو دسته تقسیم می شوند :

الف جرائم مربوط به قبل از انقلاب اسلامی ک عبارتند از :

1همکاری با ساواک منحل •

2فعالیت در دواير حفاظت در اجرای برنامه های خاص ساواک •

3فعالیت موثر در تحکیم رژیم گذشته و حزب منحل رستاخیز •

4ارتباط جاسوسی با دول بیگانه با سازمانهای جاسوسی خارجی •

5عضویت در تشکیلات فراماسونری و سازمانهای وابسته ومشابه

آن (به تشخیص هیئت عالی نظارت) •

6نماینده گی مجلس شورای ملی و سنای سابق و موسسات بعد از ۱۵ خرداد۴۲ ونیزداشتن مشاغل وزارت ومعاونت وزارت وسفارت

واستانداری در رژیم سابق پس از خرداد۴۲تا۲۲ بهمن ۵۷

ب جرائم مربوط به بعد از انقلاب اسلامی •

1قیام علیه جمهوری اسلامی به هر نحو •

2همکاری با قوای نظامی بیگانه علیه نظام جمهوری اسلامی ایران •

3عضویت در سازمانهای جاسوسی علیه نظام جمهوری اسلامی و یا جاسوسی و کسب اطلاعات محرمانه بنفع دول بیگانه با

گروههای داخلی که فعالیت آنها ممنوع اعلام گردیده •

4فعالیت بنفع گروههایی که فعالیت آنها ممنوع اعلام گردیده است در محیط اداره •

5ارتکاب اعمال مغایر با مصالح نظام جمهوری اسلامی از قبیل شایعه پراکنی ، کارشکنی ، کم کاری و همچنین موارد غیرقانونی

اعتصاب و تحصن و تظاهرات •

6اعمال زور مسلحانه برای بدست آوردن امتیازات فردی و یا گروهی در محیط اداره •

7اعمال فشارهای گروهی و یا فردی برای تحمیل مقاصد نامشروع و یا بدست آوردن امتیازات غیرقانونی •

9افشای اسناد و اسرار نظامی •

10از بین بردن و یا اختفای غیر مجاز مدارک و اسناد دولتی اعم از محرمانه و غیر آن مربوط به قبل و یا بعد ازانقلاب اسلامی •

11بکار بردن قلم و بیان و هرگونه تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی بصورتیکه در قوانین جمهوری اسلامی ممنوع اعلام شده

است •

ماده ۱۶ : جرائم مالی و اداری عبارتست از :

1ارتشاء • 2اختلاس • 3سرقت اموال دولتی و یا سوءاستفاده از آنها • 4حیف و میل اموال عمومی • 5گرفتن وجوهی غیراز

آنچه در قوانین ومقررات تعیین شده است • 6جعل عناوین رسمی و سوءاستفاده از آنها • 7جعل اسناد رسمی و یا دولتی و یا

استفاده از آنها با علم و آگاهی • 8افشای اسناد محرمانه اداری • 9دادن گزارش خلاف واقع در امور اداری با علم وآگاهی

یاصدور گواهی خلاف واقع • 10خودداری از تسلیم مدارک به اشخاصی که حق دریافت آنها را دارند یا تسلیم مدارک به

اشخاصی که حق دریافت آنها را ندارند • 11تهمت و افترا و شهادت کذب نسبت به سایر مستخدمین • ماده ۱۷ : تخلفهای

انضباطی عبارتنداز: تقصیر، قصور • الف تقصیر عبارتست از نقض عمدی قوانین و مقررات راجع به وظایف اداری • ب قصور

عبارتست از کوتاهی غیرعمدی در اجرای وظایف اداری •

تبصره رؤوس خطاهای انضباطی بشرح زیر است :

1 تبعیض در اجرای قوانین و مقررات •

2 ترک خدمت •

3 اعمال غرض یا طفدرای در امور اداری نسبت به ارباب رجوع یا همکاران و انجام دادن امری بر خلاف وظیفه به علل مذکور •

4 غفلت و تسامح در حفظ اموال و اسناد و وجوه دولتی •

5 سهل انگاری یا تاخیر در اجرای وظایف •

6 تمرد از اجرای دستورات قانونی مقامات مافوق •

7 تعطیل خدمات عمومی خارج از روزهای تعطیل یا اوقات و موارد مقرر •

8 افشاء سئوالات امتحانی یا تعویض برگهای امتحانی با دستبردن در آنها •

ماده ۱۸ : اعمال خلاف اخلاق عمومی عبارتست از :

1 اعمال منافی عفت عمومی •

2 تجاهر به فسق و فجور •

3 استعمال مشروبات الکلی مواد مخدر •

4 اعمال و رفتار خلاف حیثیت و شرافت و شئون شغلی •

5 عدم رعایت حجاب اسلامی •

6 نشر و توزیع نوارهای مبتذل و یاعکسهای مستهجن و صورقبیحه •

ماده ۱۹ : علاوه بر جرائم مقرر در مواد قبل موارد زیر نیز مشمول قانون بازسازی نیروی انسانی خواهد شد :

1 عضویت فرق ضاله که به اجماع مسلمین خارج از اسلام شناخته شده اند و یا عضویت در سازمانهایی که مرامنامه و اساسنامه

آنها بر نفی ادیان الهی مبتنی باشد •

2 قاچاق ارز و مواد مخدر و کالاهای ممنوعه •

3 روحانیونی که از ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تا بهمن ۱۳۵۷ با همکاری در سازمان اوقاف و حج موجب تقویت رژیم و گمراه شد مردم بوده

اند از خدمت در دستگاههای دولتی محروم خواهند بود •

4 اشتغال به شغل دولتی دیگر باستثنای سمتهای آموزشی •

فصل سوم مجازاتها

ماده ۲۰ : انواع مجازاتها به ترتیب اهمیت و درجه بقرار زیر است :

1 توبیخ کتبی با درج در پرونده •

2 کسر حقوق و مزایا تا یک سوم از یک ماه تا یکسال •

3 تنزل مقام و یا تغییر رسته های شغلی

4 انفصال موقت از سه ماه تا یکسال •

5 تنزل گروه (رتبه یا هر عنوان دیگر) یا پایه و یا هردو آنها حداکثر تا دو گروه و دو پایه •

6 تغییر محل خدمت برای مدت حداقل یکسال و حداکثر پنج سال •

7 بازنشستگی با ارفاق حداکثر پنج سال برای افراد مابین پانزده

8 افشاء سئوالات امتحانی یا تعویض برگه‌های امتحانی یا دستبردن در آنها •

ماده ۱۸ : اعمال خلاف اخلاق عمومی عبارتست از :

1 اعمال منافی عفت عمومی • 2 تجاهر به فسق و فجور • 3 استعمال مشروبات الکلی و مواد مخدر • 4 اعمال و رفتار خلاف حیثیت و شرافت و شئون شغلی • 5 عدم رعایت حجاب اسلامی • 6 نشر و توزیع نوارهای مبتذل و باعکسهای مستهجن و صور قبیحه •

ماده ۱۹ : علاوه بر جرائم مقرر در مواد قبل موارد زیر نیز مشمول قانون بازسازی نیروی انسانی خواهد شد :

1 عضویت فرق ضاله که به اجماع مسلمین خارج از اسلام شناخته شده اند و یا عضویت در سازمانهایی که مرامنامه و اساسنامه آنها بر نفی ادیان الهی مبنی باشد •

2 قاچاق ارز و مواد مخدر و کالاهای ممنوعه •

3 روحانیونی که از ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ تا ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ با همکاری در سازمان اوقاف و حج موجب تقویت رژیم و گمراه شدن مردم بوده اند از خدمت در دستگاههای دولتی محروم خواهند بود •

4 اشتغال به شغل دولتی دیگر باستثنای سمتهای آموزشی •

فصل سوم مجازاتها

ماده ۲۰ : انواع مجازاتها به ترتیب اهمیت و درجه بقرار زیر است :

1 توبیخ کتبی با درج در پرونده • 2 کسر حقوق و مزایا تا یک سوم از یک ماه تا یکسال • 3 تنزل مقام و یا تغییر رسته های شغلی • 4 انفصال موقت از سه ماه تا یکسال • 5 تنزل گروه (رتبه یا هر عنوان دیگر) یا پایه و یا هر دو آنها • 6 تغییر محل خدمت برای مدت حداقل یکسال و حداکثر پنج سال •

7 بازنشستگی با ارفاق حداکثر پنج سال برای افراد مابین پانزده تا بیست سال سابقه خدمت مشروط بر اینکه با این ارفاق مجمع سنوات خدمت آنها از بیست سال تجاوز نکند •

8 بازخرید افراد با کمتر از پانزده سال خدمت و بازنشستگی افراد با بیش از پانزده سال سابقه خدمت بر حسب آخرین پست سازمانی با توجه به سنوات خدمت •

9 بازنشستگی با تقلیل گروه با رعایت حداکثر مذکور در بند ۵ این ماده •

10 اخراج از وزارتخانه یا موسسه دولتی متبوع بعد از پرداخت کسور بازنشستگی شخص اخراج شده به خانواده وی •

11 انصال دائم از خدمات دولتی و موسسات وابسته به دولت •

فصل چهارم ضابط حاکم در بازسازی نیروی انسانی

ماده ۲۱ : وزراء رژیم سابق بعد از خرداد ۱۳۴۲ و نمایندگان مجلس مشمول بند ۶ از قسمت الف ماده ۱۵ از خدمات دولتی و موسسات وابسته به دولت بصورت دائم منصل میگردند و معاونان وزراء و سفرا و استانداران رژیم سابق بعد از خرداد ۱۳۴۲ مذکور در بند الف ماده ۱۵ محکوم به بازنشستگی خواهند شد و در صورت ارتکاب یکی از جرائم مصرحه در این قانون در صورتیک مجازات آن جرم بیش از بازنشستگی باشد به آن مجازات طبق این قانون محکوم خواهند شد •

ماده ۲۲ : مدیران کل حفاظت و روسای دواير آن محکوم به انفصال دائم از خدمات دولتی و موسسات وابسته به دولت میباشند

مگر اینکه ثابت شود عفالیت ضد مردمی نداشته اند که در این صورت حداقل باز نشسته خواهند شد *

ماده ۲۳ : مامورین و منابع ساواک که گزارش علیه مردم داده اندو یا در فعالیتهای ضد مردمی شرکت داشته اند بصورت دائم از خدمات دولتی و موسسات وابسته به دولت منفصل میگردند و بقیه مامورین و منابع ساواک بر حسب مدارک و تشخیص هیئتها به مجازاهای مندرج در ماده ۲۰ تا بند ۸ محکوم میشوند *

تبصره کسانی که در لباس مقدس دوحانیت تشیع از ساواک منحل پول گرفته اند و یا با شرکت در جشنها و میتینگهای رژیم شاهنشاهی و سخنرانی و مداحی نظام منحوس گذشته را تقویت کرده اند از خدمات دولتی و موسسات وابسته به ولت منفصل و محروم میشوند *

ماده ۲۴ : دبیران حزب منحل رستاخیز در سطح استان ومقامات بالاتر از آن بصورت دائم از خدمات دولتی و موسسات وابسته به دولت منفصل و مسئولین حزب مذکور در سطح شهرستان بخش حداقل محکوم به بازنشستگی خواهند شد *

تبصره ۱ تعیین مجازات روسا و نواب رئیس و منشیان کانونهای حزبی به نسبت فعالیتشان در حدود اختیارات قانونی هیئتها بعهدہ آنان میباشد *

تبصره ۲ عضویت در حزب رستاخیز به تنهایی موجب مجازات نخواهد بود *

ماده ۲۵ : عضویت در تشکیلات فراماسونری موجب انصال دائم میباشد *

ماده ۲۶ : در کلیه مواردی که بعنوان داشتن شغلی مجازات انفصال پیش بینی شده در صورتیکه متهم بتواند اثبات کند که قصد خیانت به اسلام و کشور را نداشته و عمل او نیز حاکی از عدم خیانت باشد فرد شاغل بازنشسته خواهد شد *

ماده ۲۷ : در تمام مواردی که مجازات انفصال تعیین شده است کسور بازنشستگی مشاغل دولتی مشروع به منفصل شده پرداخت خواهد شد *

ماده ۲۸ : در مورد فعالیت های موثر در جهت تحکیم مبانی رژیم گذشته غیر از آنچه در سایر مواد مجازات آنها تعیین شده است مرتکب با توجه به نکات زیر به یکی از مجازاتهای بند ۱ تا ماده ۲۰ محکوم میگردد *

۱ عملکرد مستخدم در جریان انقلاب و بعد از آن باید موردتوجه قرار گیرد *

۲ فعالیت مستخدم در حوزه اشتغال بیش از حد وظایف قانونی و بخشنامه های اداری در جهت تحکمی مبانی رژیم سابق *

۳ تشویق نامه ها، مدالها و عکسها چنانچه نشانگر فعالیت موثر مستخدم در تحکیم مبانی رژیم گذشته بوده باشد *

ماده ۲۹ : ارتکاب جرائم زیر موجب انفصال دائم از خدمات دولتی خواهد بود :

۱ قیام علیه جمهوری اسلامی و یا فعالیت موثر بنفع گروههایی که قیام علیه جمهوری اسلامی نمایند *

۲ عضویت در سازمانهای جاسوسی علیه نظام جمهوری اسلامی و یا فعالیت بنفع آنها و یا جاسوسی و کسب اطالع و فعالیت بنفع دول بیگانه قبل یا بعد از انقلاب و یا جاسوسی و کسب اطلاعات محرمانه و یا فعالیت بنفع گروه های غیرقانونی داخلی *

۳ همکاری با قوای نظامی بیگانه علیه نظام جمهوری اسلامی ایران *

۴ افشای اسرار و اسناد سری نظامی و یا سیاسی دولت جمهوری اسلامی وابسته به هریک از وزارتخانه ها و موسسات دولتی *

۵ نگهداری مدارک محرمانه و اموال و وجوه و اوراق بهادار مسروقه در دوران انقلاب و خودداری از تحویل آنها به مراجع صالحه *

۶ استفاده از امکانات دولتی برای پیشبرد اهداف گروه های ضد انقلاب و یا گروه هایی که فعالیت آنها از طرف مقامات ممنوع

اعلام شده است *

۷ قاچاق اسلحه و مهمات و مواد مخدر و ارز و کالاهای ممنوعه *

8 عضویت فرق ضاله که به اجماع مسلمین خارج از اسلام شناخته شده اند و یا عضویت در سازمانهایی که مرامنامه و اساسنامه آنها بر نفی ادیان الهی مبتنی باشد.

9 اعمال زور مسلحانه برای بدست آوردن امتیازات فردی و یا گروهی و تحمیل مقاصد.

10 نقش موثر داشتن در انعقاد قراردادهای غارتگرانه یا اسارت آور داخلی یا خارجی، نظامی یا غیرنظامی در رژیم گذشته بصورت پیشنهاد یا بصورت قیمتهای جدید غیرعادلانه، تنظیم و یا تصویب صورت وضعیت های غیرواقعی، دخالت، مباشرت، پاراف و امضاء و مانند اینها.

11 اقدام به تشکیل گروههای غیر قانونی و ضد نظام جمهوری اسلامی.

ماده ۳۰: غیر از موارد مذکور در مواد ۲۹ و ۳۰ و ۳۲ هر نوع فعالیت دیگر بنفع گروههای ضد انقلاب و یا گروههایی که فعالیت آنها از طرف مقامات صالحه ممنوع اعلام شده و یا مسلكهای ضداسلام موجب کیفرهای بند ۱ تا ۹ ماده ۲۰ خواهد بود.

تبصره مستخدمینی که در محیط های آموزشی بنفع سلطه و نفوذ دول بیگانه بر علیه میهن اسلامی و یا به نفع مکاتب ضد اسلامی و یا گروههای ضد انقلاب و یا گروههایی که فعالیت آنها از طرف مقامات صالحه ممنوع اعلام شده اصرار به تبلیغ نمایند مشمول کیفرهای بند ۸ تا ۱۱ ماده این قانون خواهند شد.

ماده ۳۱: مستخدمینی که نقش اصلی محرک را در ایجاد موارد غیر قانونی تحصن ها و اعتصابات و تظاهرات و تشویق و یا وادار ساختن دیگران به کارشکنی و کم کاری و ایراد خسارات به اموال دولتی را دارند محکوم به کیفرهای بند ۵ تا ۱۱ ماده ۲۰ میباشند.

ماده ۳۲: کارشکنی، کم کاری، شایعه پراکنی و شرکت در موارد غیر قانونی تحصن ها و اعتصابات و تظاهرات و اعمال فشارهای گروهی و یا فردی برای تحمیل مقاصد و یا بدست آوردن امتیازات غیر قانونی مشمول کیفرهای بند ۱ تا ۶ ماده ۲۰ این قانون میباشد.

ماده ۳۳: غیبت غیر موجه بیش از دو ماه در سال اعم از متناوب یا متوالی موجب اخراج از وزارتخانه یا موسسه دولتی متبوعه خواهد بود.

ماده ۳۴: مستخدمینی که بموجب ماده ۶۵ قانون استخدام کشوری به وسیله مقامات اجرائی اخراج شده اند و مدعی داشتن عذر موجه هستند میتوانند از تصمیمات مقامات مذکور به هیئتهای بدوی شکایت نموده و هیئت بدون رعایت مقررات مذکور در ماده ۶۵ مذکور و تبصره آن به شکایت نامبرده رسیدگی و در صورتی که عذر آنها را موجه تشخیص دهد حکماخراج را لغو والا حکم مذکور را تأیید مینماید. رای هیئت بدوی در این باره قطعی و لازم الاجراء خواهد بود.

ماده ۳۵: مجازات تقصیر عبارتست از کسر حقوق و مزایای مستخدم تا یک سوم از سه ماه تا شش ماه یا انفصال موقت از سه ماه تا یکسال یا اخراج از خدمت وزارتخانه یا موسسه دولتی متبوع یا انفصال دائم از خدمت دولت بر اساس آئین نامه های تنظیمی از طرف هیئت عالی نظارت. مجازات قصور عبارتست از توبیخ کتبی با درج در پرونده خدمت یا کسر حقوق و مزایای مستخدم تا یک سوم از یک ماه تا سه ماه.

ماده ۳۶: مرتکبین جرائم مذکور در مواد ۱۶ و ۱۸ و همچنین سایر جرائم و خطاهای پیش بینی شده در این قانون که کیفر آنها در مواد قبلی این فصل تعیین نگردیده بر حسب مورد و اهمیت آن و محتویات پرونده با رعایت دستورالعملها و بخشنامه های صادره از هیئت عالی نظارت به یکی از مجازاتهای مذکور بند ۱ تا ۱۱ ماده ۲۰ محکوم میگردد.

تبصره هیئتهای بدوی و تجدیدنظر نمیتوانند غیر از مجازاتهای پیش بینی شده در ماداین قانون مجازاتهای دیگری تعیین نمایند.

فصل پنجم در رسیدگی و اختیارات هیئتهای بدوی و تجدیدنظر

ماده ۳۷: رسیدگی ابتدائی به جرائم و خطاهای اداری منتسب به مستخدم با هیئت بدوی و رسیدگی ثانوی در صورت تقاضای متهم با هیئت تجدیدنظر خواهد بود.

ماده ۳۸: در صورتیکه یک یا چند نفر از اعضاء هیئت بدوی و یا تجدیدنظر با متهم قرابت و یا اختلاف مالی و یادعوی جزائی داشته باشند از رسیدگی ممنوع و به جای آنها از عضو علی البدل استفاده خواهد شد.

ماده ۳۹: هیئتهای بدوی و تجدیدنظر موظفند قبل از اخذ تصمیم قطعی مدافعات کتبی و یا شفاهی متهم را مورد توجه قرار دهند مگر در مورد متهمین فراری و یا غائب غیر موجه •

ماده ۴۰: مجازاتهای اداری جرائم بندب ماده ۱۵ بااستثناءشماره های ۴و۵و۶ آن بند و جرائم ماده ۱۶ بااستثناء شماره های ۵و۶و۹و۱۰ آن ماده و جرائم ماده ۱۹ بااستثناء شماره ۴ آن ماده و همچنین جرائم بند ۱ و ۳و۵و۶و۷و۹و۱۰ و ۱۱ ماده ۲۹ و جرائم ماده ۳۱ تنهادر صورتی قابل اجرا خواهد بود که جرائم قبلا" در دادگاه صالحه به اثبات رسیده باشد.

تصبره ۱ هستتها میتوانند مدارک علیه متهم را جمع آوری و پیرونده تشکیل و آن را به مراجع ذیصلاح و قانونی ارجاع کنند.

تصوه ۲ دادرها و دادگاههای عمومی باید خارج از نوبت به این پرونده ها رسیدگی کرده و حکم صادر نمایند.

ماده ۴۱: در صورتی که رای هیئتها نیاز به صدور حکم ازدادگاهها و مراجع ذیصلاح داشته باشد هیئتها میتوانند حکم آماده به خدمت مستخدم را تا صدور رای قطعی صادر نمایند و رای دادگاهها و مراجع ذیصلاح از حیث مجرمیت و یا برائت عمل انتسابی برای هیئتها لازم الاتباع خواهد بود.

ماده ۴۲: هرگاه رسیدگی به اتهام مستخدم مستلزم جلب نظر کارشناسی باشد هیئت بدوی ویا تجدیدنظرمورد را به کارشناسی ارجاع خواهد نمود.

ماده ۴۳: میزان مجازات باید متناسب با اهمیت مشاغل باشد بدین معنی که هرچندشغل مرتکب مهم تر باشد میزان مجازات شدیدتر خواهد بود

ماده ۴۴: تشدید مجازات مرتکب در صورت تکرار و یا ادامه جرم و یا ارتکاب جرائم دیگر مذکور در این قانون با توجه به کیفی‌های تعیین شده در این قانون بعهدہ هیئتہای بدوی و تجدیدنظر خواہد بود

ماده ۴۵ : رای هیئتهای بدوی و تجدیدنظر باید مدلل وموجه ومستند به مواد این قانون بوده و حاوی جرائم و خطاهای منتسب به مستخدم باشد .

ماده ۴۶: تصمیمات اخذ شده از طرف هیئت‌های بدوی تا بند ۷ ماده ۲۰ قطعی است و بندهای ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ ماده ۲۰ قابل پژوهش در هیئت تجدید نظر می‌باشد.

ماده ۴۷: مهلت درخواست تجدیدنظر ۱۵ روز از تاریخ ابلاغ واقعی یا قانونی تصمیم هیئت بدوی به متهم خواهد بود و در صورت عدم درخواست پژوهش در مهلت مذکور رای هیئت بدوی قطعی و لازم الاجرا می باشد.

ماده ۴۸: تصمیم قطعی هیئت‌های بدوی و تجدیدنظر از تاریخ صدور قابل اجراء خواهد بود.

ماده ۴۹: مسئول اجرای تصمیمات قطعی هیئتهای بدوی و تجدیدنظرو نیز ابلاغ آنها کارگزینی ها و یا ویر مشابه خواهند بود.

تبصره در ابلاغ قانونی، رای به متهم محل اداره و سازمان متبوع متهم بعنوان اقامتگاه قانونی وی تلقی خواهد شد.

ماده ۵۰: استخدام مجدد مستخدمی که بنا به تصمیم هیئتهای بدوی و تجدیدنظر اخراج و یا باز خرید شده است در همان

وزارتخانه و یا همان موسسه دولتی ممنوع می باشد و نیز استخدام مجدد مستخدمی که به تصمیم هیئتهای مذکور بطور دایم از خدمات دولتی منفصل و یا بازنشسته شده است در تمام وزارتخانه ها و موسسات دولتی ممنوع است

تبصره ۱۱: افراد متخصص که بازنشسته ، اخراج یا ممنوع الاستخدام شده یا میشوند در صورت نیاز جامعه به پیشنهاد وزیر مربوطه و تصویب هیئت وزیران احکام صادره در مورد آنها لغو گردیده به کار گمارده میشوند مشروط بر اینکه منع قانونی دیگری نداشته باشند . پزشکان ، داروسازان و دندانپزشکان دارای درجه دکترا و درجات بالاتر مشمول این تبصره خواهند بود .

تبصره ۲: وزیر مربوطه موظف است به ماه یکبار عملکرد این نوع افراد را مورد مطالعه و بررسی قرار داده در صورت مشاهده خلاف طبق قانون بازسازی با احتساب سوابق قبلی با آنها عمل کند .

ماده ۵۱: در مورد مجازات انتقال مستخدم تعیین محل بعهد وزارت خانه و یا موسسه دولتی مربوطه خواهد بود .

ماده ۵۲: مستخدمین دولت موظفند کلیه اطلاعات لازم خود رادرمورد مستخدمی که پرونده او تحت رسیدگی قرار دارد در صورت مراجعه ویا درخواست هیئتهای بازسازی نیروی انسانی و یا گروههای تحقیق و بررسی مشروح در ماده ۱۱و ۱۲ در اختیار ایشان قرار دهند .

تبصره مستخدمین دولت موظفند کلیه دلائل له و علیه را در اختیار هیئتها قرار دهند .

ماده ۵۳: ورسای ادارات و موسسات دولتی در صورت لزوم میتوانند با تأیید وزیر یا بالاترین مقام اجرائی موسسه مربوطه حکم آماده بخدمت مستخدم را تا تعیین تکلیف قطعی وی صادر نمایند . همچنین حکم آماده بخدمت مستخدم را تا تعیین تکلیف قطعی وی صادر نمایند . همچنین هیئتهای بازسازی نیروی انسانی نیز در صورت لزوم میتوانند درخواست صدور حکم آماده به خدمت مستخدم را تا صدور تصمیم قطعی از واحد مربوطه بنمایند .

ماده ۵۴: هر وزارتخانه یا موسسه دولتی و یا وابسته بدولت موظف است مکانهائی را در مرکز استان مربوطه و مرکز با لوازم و امکانات مربوطه برای استقرار هیئتهای بدوی تجدیدنظرونیزبایگانی پرونده های رسیدگی شده توسط هیئتها در نظر بگیرد و هیئتها بایستی پس از روشن شدن رای قطعی پرونده را به مکانهای تعیین شده در مرکز و یا مراکز استان ارسال و رونوشت از خلاصه پرونده را به وزارتخانه یا موسسه دولتی مربوطه در مرکز بفرستند تا زیر نظر وزیر یا بالاترین مقام موسسه دولتی مربوطه نگهداری شود .

ماده ۵۵: افراد بازنشسته وزارتخانه ها و موسسات دولتی ووابسته به دولت نیز از حیث جرائم و خطاهای مذکور در این قانون که در زمان اشتغال مرتکب شده اند مشمول این قانون میباشند .

تبصره کسانی که حقوق بازنشستگی میگیرند چنانچه مرتکب هر یک از جرائم ماده ۲۹و ۳۰و ۳۱ این قانون شوند و در دادگاههای صالح جرم آنها ثابت شود حقوق بازنشستگی آنها پس از پرداخت باقیمانده کسور بازنشستگی شان قطع میگردد .

ماده ۵۶: تصمیمات گرفته شده توسط هیئتهای پاکسازی قبل از تصویب این قانون بشرطی که متهم درخواست نماید در صورتیکه مشمول یکی از بندهای ۱ تا ۷ ماده ۲۰ قان قانون باشد بوسیله هیئتهای بدوی و در صورتی که مشمول بندهای ۸ تا ۱۱ ماده ۲۰ این قانون باشد بوسیله هیئت تجدیدنظر وزارتخانه یاموسسه دولتی مربوطه مجدداً" و فقط برای یکبار تحت رسیدگی قرار میگیرد و تصمیم اتخاذ شده قطعی و لازم الاجراء خواهد بود .

تبصره ۱ مهلت درخواست رسیدگی برای موارد مشمول این ماده یکماه از تاریخ تشکیل هیئت بدوی استان مربوطه و یا هیئت تجدیدنظر وزارتخانه یا موسسه دولتی مربوطه بنابه موردواعلام آنها خواهدبود

تبصره ۲ در صورتی که حکم هیئتها مبنی بر برائت افراد مذکور باشد از آنها اعاده حیثیت شده و حقوق قانونی تضییع شده آنان

پرداخت می‌گردد، هزینه لازم از محل صرفه جوییهای دستگاه مربوطه تامین خواهد شد.

ماده ۵۷: در صورتی که مستخدم دارای پرونده ای در دادگاه اداری و نیز در هیئتهای پاکسازی و سالم سازی باشد پرونده دادگاه اداری او به هیئت بازسازی نیروی انسانی ارجاع خواهد شد.

ماده ۵۸: در مورد شهرداریها وزارت کشور و در مورد کارخانجات و بانکها و دانشگاهها پاکسازی و سالم سازی باشد پرونده دادگاه اداری او به هیئت بازسازی نیروی انسانی ارجاع خواهد شد.

ماده ۵۸: در مورد شهرداریها وزارت کشور و در مورد کارخانجات و بانکها و موسسات آموزش عالی و شرکتهای و موسسات مشابه دولتی یا وابسته به دولت وزارتخانه یا بالاترین موسسه دولتی یا وابسته به دولت وزارتخانه یا بالاترین موسسه دولتی مربوطه مسئول اجرای این قانون میباشد.

ماده ۵۹: کلیه قوانین پاکسازی و سالم سازی وقوانین دادگاههای اداری گذشته و مقررات مغایر این قانون لغو و نیز کلیه ارگانهای بازسازی نیروی انسانی که بر اساس این قانون تشکیل نشده اند منحل میباشند.

ماده ۶۰: نیروهای نظامی و انتظامی و قضات دادگستری مشمول این قانون نخواهند بود.

ماده ۶۱: مدت اعتبار این قانون از تاریخ تصویب دوسال و در صورت لزوم قابل تمدید است.

ماده ۶۲: دولت موظف است ظرف یکسال از تاریخ تصویب این قانون لایحه دادگاههای اداری را مناسب با نظام جمهوری اسلامی تدوین و برای تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده ۶۳: آن عده از اعضاء هیئتهای بدوی که بدون توجه به مدارک مستند آرائی صادر کنند که به تشخیص هیئتهای تجدیدنظر و هیئتهای عالیناظر حاکمی از اعمال غرض یا سهل انگاری باشد به یکی از مجازاتهای بند ۱ تا ۱۱ ماده ۲۰ محکوم میشوند.

قانون فوق مشتمل بر شصت و سه ماده و بیست و شش تبصره در جلسه روز یکشنبه پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و شصت با حضور شورای محترم نگهبان بتصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی اکبر هاشمی

مأموریت، اهداف و وظایف اساسی و محوری دیوان عدالت اداری

در اصل ۱۷۳ قانون اساسی آمده است: «به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین یا واحدها یا آئین نامه های دولتی و احقاق حقوق آنها، دیوانی به نام دیوان عدالت اداری زیر نظر رئیس قوه قضائیه تأسیس می گردد. حدود اختیارات و نحوه عمل این دیوان را قانون تعیین می کند».

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳/ ۸/ ۱۳۸۶ بنا به پیشنهاد شماره ۱۴۵۱۴/ ۰۲/ ۱۱۱ مورخ ۲۵/ ۷/ ۱۳۸۵ وزارت دادگستری و به استناد ماده (۱۸۹) تنفیذی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، موضوع ماده (۱۳۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۳- آیین نامه اجرایی شوراهای حل اختلاف تخصصی دیوان عدالت اداری را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی شوراهای حل اختلاف تخصصی دیوان عدالت اداری

مصوب ۱۳۸۶، ۰۸، ۱۳

ماده ۱- به منظور ارتقای جایگاه صلح و سازش و تسهیل و تسریع در حل و فصل پرونده‌های در صلاحیت دیوان عدالت اداری، «شوراهای حل اختلاف تخصصی دیوان عدالت اداری» که در این آیین نامه به اختصار «شوراهای حل اختلاف تخصصی» نامیده می‌شوند، تشکیل می‌گردد.

ماده ۲- حدود صلاحیت شوراهای حل اختلاف تخصصی، رسیدگی به پرونده‌های مربوط به اقدامات دستگاه‌های موضوع ماده (۱۳) قانون دیوان عدالت اداری - مصوب ۱۳۸۵- می‌باشد که قابلیت طرح در شعب دیوان عدالت اداری را دارند و دارای ماهیت قضایی نبوده یا ماهیت قضایی آن از پیچیدگی کمتری برخوردار است.

ماده ۳- شوراهای حل اختلاف تخصصی با رعایت مفاد ماده (۶) این آیین نامه، در مراکز زیر تأسیس شده و به ترتیب زیر رسیدگی می‌نمایند:

الف - در محل دیوان عدالت اداری؛ برای رسیدگی به پرونده‌های موضوع این آیین نامه در مواردی که به تشخیص معاون ارجاع یا رییس شعب دیوان با مصالح قابل حل می‌باشد؛

ب - در دستگاه‌های مستقر در تهران؛ با هماهنگی وزیر یا بالاترین مقام مسئول، برای رسیدگی به پرونده‌های موضوع این آیین نامه در حوزه آن دستگاه؛

ج - در دستگاه‌های مستقر در مراکز استان‌ها؛ با هماهنگی استاندار و رییس کل دادگستری استان، برای رسیدگی به پرونده‌های موضوع این آیین نامه در حوزه آن استان.

ماده ۴- شوراهای حل اختلاف تخصصی دارای سه عضو اصلی به شرح زیر می‌باشند:

الف - یک نفر قاضی از میان رؤسای شعب یا مستشاران یا دادرسان دیوان عدالت اداری برای عضویت در شوراهای حل اختلاف تخصصی موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۳) (این آیین نامه و یک نفر از قضات شاغل در مراکز استان‌ها که دارای حداقل ده سال سابقه قضایی باشد، برای عضویت در شوراهای حل اختلاف تخصصی موضوع بند (ج) ماده (۳) یاد شده؛ قاضی عضو شوراهای حل اختلاف تخصصی موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۳)، از سوی رییس دیوان عدالت اداری پیشنهاد و با ابلاغ رییس قوه قضاییه منصوب می‌شود. قاضی عضو شوراهای حل اختلاف تخصصی مستقر در مراکز استان‌ها با پیشنهاد رییس دیوان عدالت اداری و رییس کل دادگستری استان مربوط، انتخاب و از سوی رییس قوه قضاییه منصوب می‌شود.

ب - یک نفر از مدیران دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این آیین نامه، دارای وثاقت و حداقل ده (۱۰) سال سابقه کاری؛ مدیران مذکور، بر حسب مورد در هر یک از شوراهای حل اختلاف تخصصی موضوع ماده (۳) آیین نامه به ترتیب با معرفی معاون حقوقی و امور مجلس رییس جمهور یا وزیر و یا بالاترین مقام مسئول مربوط یا استاندار و با ابلاغ رییس دیوان عدالت اداری تعیین خواهند شد.

ج - یک نفر عضو معتمد از میان وکلاء، کارشناسان، قضات بازنشسته و سایر افراد صاحب‌نظر در موضوعات تخصصی، با ابلاغ رییس دیوان عدالت اداری.

تبصره ۱- هر شورای حل اختلاف تخصصی می‌تواند دو عضو علی‌البدل با شرایط مندرج در بندهای (ب) و (ج) داشته باشد.

تبصره ۲- مسئول دبیرخانه شورای حل اختلاف تخصصی، توسط دیوان عدالت اداری معرفی شده و برابر ضوابط جاری شوراهای مذکور فعالیت خواهد نمود.

ماده ۵- مطرح شدن پرونده در شوراهای حل اختلاف تخصصی به یکی از سه طریق زیر می‌باشد :

الف - مراجعه مستقیم شاکی و طرح شکایت در شورا؛

ب - ارجاع پرونده از سوی واحد ارجاع دیوان عدالت اداری قبل از ثبت در دیوان؛

ج - ارجاع پرونده‌های مطروحه در شعب دیوان با پیشنهاد رییس شعبه رسیدگی کننده و موافقت مقام ارجاع کننده.

ماده ۶- یکی از معاونین دیوان عدالت اداری با هماهنگی اداره کل پیگیری امور استان‌های قوه قضاییه و معاون حقوقی و امور مجلس رییس جمهور یا وزیر و بالاترین مقام مسئول مربوط یا استاندار (بر حسب مورد)، نسبت به تشکیل شوراهای حل اختلاف تخصصی و تأمین و گزینش نیروی انسانی و اداره آن اقدام می‌نماید. سازمان و تشکیلات این شوراها از سوی معاونت مزبور تدوین و با پیشنهاد رییس دیوان عدالت اداری و تصویب رییس قوه قضاییه به مرحله اجراء در می‌آید.

ماده ۷- پرونده‌های مطرح شده در شوراهای حل اختلاف تخصصی به طریق زیر مورد رسیدگی قرار می‌گیرد :

الف - موضوع بدو از طریق راهنمایی شاکی و مأمور یا اداره طرف شکایت و ضمن تلاش در حل آن از طریق مصالح، مورد پیگیری قرار گرفته و در صورت حصول توافق طرفین، اتخاذ تصمیم شده و ضمن تنظیم گزارش اصلاحی، پرونده مختومه می‌گردد .

ب - در صورتی که مطابق نظر اکثریت اعضای شورای حل اختلاف تخصصی، پرونده غیرقابل رسیدگی در آن شورا باشد، با صدور قرار عدم صلاحیت، پرونده به دیوان عدالت اداری ارسال تا مطابق قانون دیوان عدالت اداری جهت رسیدگی به یکی از شعب آن ارجاع گردد .

ج - چنانچه موضوع از طریق مصالحه حل و فصل نشود، پرونده طبق قوانین و مقررات مورد رسیدگی قرار می‌گیرد و بر اساس رأی اکثریتی که قاضی عضو شورا در آن قرار دارد، حکم مقتضی صادر می‌شود. این رأی به طرفین ابلاغ گردیده و در فرصت قانونی قابل تجدید نظر در شعب دیوان خواهد بود. در صورتی که رأی اکثریت مشتمل بر رأی قاضی عضو شورا نباشد، طبق بند (ب) این ماده عمل خواهد شد.

ماده ۸- رسیدگی در شوراهای حل اختلاف تخصصی تابع تشریفات آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.

ماده ۹- محل استقرار و تجهیزات مورد نیاز شوراهای حل اختلاف تخصصی، به نحو زیر تأمین خواهد شد :

الف - شوراهای موضوع بند (الف) ماده (۳)، از سوی قوه قضاییه و دیوان عدالت اداری؛

ب - شوراهای موضوع بند (ب) ماده (۳)، از سوی دستگاه محل استقرار شعب شوراهای تخصصی .

ج - شوراهای موضوع بند (ج) ماده (۳)، از سوی استانداری یا دادگستری استان مربوط بر حسب توافق دیوان عدالت اداری و دو مرجع مزبور.

ماده ۱۰- حق الزحمه اعضای شوراهای حل اختلاف تخصصی بر اساس دستورالعملی که از سوی رییس دیوان عدالت اداری و اداره کل پیگیری امور استان‌ها و سازمان‌های وابسته قوه قضاییه تدوین و به تصویب رییس قوه قضاییه می‌رسد، از محل اعتبارات دیوان عدالت اداری تأمین می‌گردد.

ماده ۱۱- اعتبارات لازم برای اجرای این آیین نامه، همه ساله در بودجه سنواتی دستگاه‌های مربوط پیش‌بینی خواهد شد.

ماده ۱۲- رییس دیوان عدالت اداری موظف است تمهیدات لازم جهت نظارت بر انجام کار شوراهای حل اختلاف تخصصی را فراهم

این آیین نامه به عنوان الحاقیه به آیین نامه موضوع ماده (۱۸۹) تنفیذی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، موضوع ماده (۱۳۴) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، موضوع تصویب نامه شماره ۲۷۹۴۹/ت/۳۳۴۱۶ هـ مورخ ۸/۵/۱۳۸۴ اضافه می‌شود.

آیین‌نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اجرایی (مصوبه شماره ۷۳۳۷۷/ت/۳۰۳۷۴ هـ مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۲۲ هیأت وزیران)

نهاد ریاست جمهوری- وزارت دادگستری- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۳/۹/۱ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۱/۱۱۷۵۰ مورخ ۱۳۸۳/۱/۲۹ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۲۷) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - مصوب ۱۳۷۲- و به منظور تأمین اجرای وظایفی که دستگاه‌های اجرایی به موجب قوانین برای پیشگیری و مبارزه با فساد در نظام اداری بر عهده دارند و همچنین تکمیل آئین نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری و پیش بینی ساز و کار اداری مناسب برای تسهیل خدمات رسانی به مردم ، آئین نامه پیشگیری و مبارزه با رشوه در دستگاه‌های اجرایی را به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول - مصادیق رشوه

ماده ۱- کارکنان و مسئولان دستگاه‌های اجرایی که مطابق بندهای ذیل مبادرت به اخذ وجه و یا مال نمایند یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی را دریافت کنند یا موجبات جلب موافقت و مذاکره و یا وصول و ایصال مال یا سند پرداخت وجه را فراهم نمایند ، با توجه به بند (۱۷) ماده (۸) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - مصوب ۱۳۷۲- پرونده آنان به هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری برای اعمال مجازات مناسب ارجاع خواهد شد.

الف- گرفتن وجوهی به غیر از آنچه در قوانین و مقررات تعیین شده است.

ب- اخذ مالی بلاعوض یا به مقدار فاحش ارزانتر از قیمت معمولی یا ظاهراً به قیمت معمولی و واقعا به مقدار فاحش کمتر از قیمت.

ج- فروش مالی به مقدار فاحش گرانتر از قیمت به طور مستقیم یا غیرمستقیم به ارباب رجوع بدون رعایت مقررات مربوط.

د- فراهم نمودن موجبات ارتشاء از قبیل مذاکره جلب موافقت یا وصول و ایصال وجه یا مال یا سند پرداخت وجه از ارباب رجوع.

ه- اخذ یا قبول وجه یا مال یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مال از ارباب رجوع به طور مستقیم یا غیرمستقیم برای انجام دادن یا انجام ندادن امری که مربوط به دستگاه اجرائی می باشد.

و- اخذ هرگونه مال دیگری که در عرف رشوه خواری تلقی می شود؛ از جمله هرگونه ابراء یا اعطاء وام بدون رعایت ضوابط یا پذیرفتن تعهد یا مسئولیتی که من غیر حق صورت گرفته باشد و همچنین گرفتن پاداش و قائل شدن تخفیف و مزیت خاص برای ارایه خدمات به اشخاص و اعمال هرگونه موافقت یا حمایتی خارج از ضوابط که موجب بخشودگی یا تخفیف گردد.

فصل دوم - تکالیف و وظایف دستگاههای اجرائی

ماده ۲- کلیه دستگاههای موضوع ماده (۱۶) این آئین نامه برای تحقق اهداف این آئین نامه نسبت به انجام موارد ذیل می باید اقدام نمایند :

الف- شفاف سازی مراحل انجام خدمات اطلاع رسانی مناسب به مردم ، اصلاح و کوتاه نمودن روشهای انجام خدماتی که به مردم ارایه می گردد ، توسعه فناوری اداری ، انجام نظرسنجی از مردم و مراجعان بر اساس دستورالعملهایی که از طرف سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور صادر می گردد ، (طرح تکریم مردم و جلب رضایت ارباب رجوع در نظام اداری و مصوبات مربوط به اصلاح سیستمها و روشهای اداری).

ب- آموزش کارکنان به نحوی که کارکنان ذیربط از مفاد این آئین نامه به طور کامل مطلع شده باشند.

ج- انتخاب بازررس یا بازرسان از طرف وزراء و رؤسای سازمانها ، استانداران ، مدیران عامل شرکتها ، رؤسای سازمانها ، مدیران کل واحدهای استانی برای انجام نظارتهای لازم به طرق مقتضی و تهیه و ارایه گزارش در حیطه وظایف و ماموریتهای محوله.

د - تشویق اشخاصی که تخلفات موضوع ماده (۱) این آئین نامه را گزارش نموده و گزارش آنان منجر به صدور حکم قطعی بر اساس آئین نامه شده باشد ، مطابق آئین نامه ای که به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیات وزیران می رسد.

ه- پیش بینی حق فسخ برای دستگاه اجرائی در قرارداد با اشخاص حقیقی و حقوقی به منظور اعمال حق مذکور در مواردی که به تشخیص دستگاه اجرائی طرف قرارداد مرتکب یکی از اعمال بندهای ماده (۱) این آئین نامه شود.

فصل سوم - تکالیف و وظایف کارکنان

ماده ۳- کلیه کارکنان دستگاههای موضوع آئین نامه مکلفند در صورت اطلاع از وقوع اقدامات مندرج در ماده (۱) نسبت به خود یا دیگر کارکنان مراتب را با ذکر مشخصات فرد یا افراد پیشنهادکننده به هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری و مقامات مافوق اطلاع دهند تا مطابق قانون پیگیری شود.

ماده ۴- هر شخصی که در ارتباط با وظایف دستگاههای اجرائی از وی تقاضای رشوه شده و یا رشوه اخذ شده باشد یا تلاش برای گرفتن رشوه از وی شده باشد در اولین فرصت به مسئولان یا بازرسان موضوع بند (ج) ماده (۲) این آئین نامه گزارش کامل

موضوع و مشخصات شخص یا اشخاصی را که این رشوه را تقاضا نموده یا به دست آورده یا برای به دست آوردن آن تلاش کرده اند به مسئولان مربوط ارایه دهد.

فصل چهارم - نحوه رسیدگی به تخلفات رشوه گیرندگان و مجازاتهای اداری

ماده ۵ - دستگاههای مشمول این آئین نامه به ترتیب زیر برای پیگیری و رسیدگی به تخلفات موضوع ماده (۱) و اعمال مجازات اقدام خواهند نمود : الف - مقامات مندرج در ماده (۱۲) قانون رسیدگی به تخلفات اداری چنانچه از طریق بازرسان انتصابی به وقوع تخلفات موضوع ماده (۱) این آئین نامه توسط هر یک از کارکنان یا مدیران و مسئولان مربوط اطلاع حاصل نمایند می توانند حسب اهمیت موضوع نسبت به اعمال یکی از مجازاتهای بندهای (الف) و (ب) و (ج) ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری اقدام نمایند.

ب - در صورت تکرار تخلف با گزارش و تایید بازرسان یا مدیران ذیربط ، هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری و با احراز تخلف مکلفند با توجه به میزان تخلف و حساسیت آن کارمندان متخلف را به یکی از مجازاتهای مقرر در ماده (۹) قانون یادشده (به استثنای موارد مذکور در بند فوق) محکوم نمایند.

ج - در صورت تکرار تخلف موضوع ماده (۱) این آیین نامه و با تقاضای اعمال اشد مجازاتهای مندرج در ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری، هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری با احراز تخلف می توانند متخلف را به یکی از مجازاتهای موضوع ماده (۹) از جمله بازخرید خدمت، اخراج یا انفصال دایم از خدمات دولتی محکوم نمایند.

تبصره ۱ - مراحل مذکور در این ماده مانع از اعمال اختیارات هیات های رسیدگی به تخلفات اداری در ماده (۹) بدون طی مراحل فوق الذکر نمی باشد و هیات ها می توانند حسب درجه اهمیت تخلف موضوع مجازاتهای بند (ج) را برای بار اول یا دوم اعمال نمایند.

تبصره ۲- مقامات ذیربط با توجه به ماده (۱۳) قانون رسیدگی به تخلفات اداری می توانند کارکنانی را که پرونده آنان به هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری ارجاع شده یا می شود حداکثر به مدت سه ماه اماده به خدمت نمایند.

تبصره ۳- دستگاههای اجرایی که مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری نمی باشند مکلفند بر اساس قوانین و مقررات مربوط به خود با تخلفات مندرج در این مقررات برخورد نمایند.

تبصره ۴- در صورتی که بازرسان موضوع بند (ج) ماده (۲) این آئین نامه مرتکب تخلفات بندهای ماده (۱) شوند با تقاضای اعمال اشد مجازاتهای مذکور در قانون رسیدگی به تخلفات اداری به هیاتهای مزبور معرفی خواهند شد. چنانچه تخلف ارتكابی بازرس عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین جزایی را نیز داشته باشد پرونده آنان به ترتیب مقرر در ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری به مراجع قضایی صالح ارجاع خواهد شد.

ماده ۶ - در مورد تخلفات موضوع بندهای ماده (۱) این آئین نامه که واجد جنبه جزایی است ، خصوصاً بندهای (ب) ، (ج) ، (د) و (ه-) این ماده ، هیات رسیدگی به تخلفات اداری مکلف است با رعایت ماده (۱۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مراتب را جهت رسیدگی به مراجع قضایی صالح نیز منعکس نماید.

ماده ۷- در صورتی که اشخاص حقیقی و یا حقوقی طرف قرارداد با دستگاههای اجرائی مرتکب یکی از اعمال بندهای ماده (۱) آئین نامه شوند دستگاه ذیربط مجاز به عقد قرارداد جدید با اشخاص یادشده به مدت پنج سال نمی باشد و این موضوع باید در شرایط معاملات با اشخاص حقیقی و حقوقی درج گردد.

تبصره ۱- دستگاه اجرائی مربوط موظف است مشخصات اشخاص حقیقی یا حقوقی موضوع این ماده را به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نیز اعلام دارد.

تبصره ۲- در صورتی که اشخاص یادشده حداقل دو بار مرتکب تخلف مندرج در این ماده گردند سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است ضمن اعلام نام آنها به کلیه دستگاههای اجرائی خودداری از انجام معامله با اشخاص مزبور را جزء شرایط عمومی پیمان لحاظ نماید.

ماده ۸ - شرایط انتخاب بازرسان موضوع بند (ج) ماده (۲) این آئین نامه به شرح زیر می باشد :

الف - بازرسان باید از بین افراد امین ، مطلع با حسن سابقه انتخاب شوند.

ب - صلاحیت بازرسان می باید به تایید واحدهای ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات هر دستگاه یا واحدهای مشابه برسد.

ج - هماهنگی ، آموزش و نظارت بر کار بازرسان به عهده دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات دستگاه است.

د - بازرسان موظفند سوگند نامه مخصوص را که برای همین منظور توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه می گردد ، امضاء نمایند.

هـ- دستگاهها می توانند حسب توانمندیها و کارایی و حجم مسئولیت محوله و خدمات برجسته ای که توسط بازرسان انجام می گردد به استناد ماده (۶) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در حدی که بار مالی آن از طرف هریک از دستگاههای مربوط قبلاً تأمین و محاسبه شده باشد تا میزان سی درصد (۳۰٪) مجموع حقوق و فوق العاده های مربوط به عنوان فوق العاده ویژه بازرسی به بازرسان پرداخت نمایند.

فوق العاده یادشده غیرمستمر است و مشمول کسر کسور بازنشستگی نمی باشد و تا زمانی که مستخدم به عنوان بازرس انجام وظیفه می نماید و گزارشهای بازرسی آن واصل می گردد با نظر دستگاه ذیربط قابل پرداخت است.

و- دستگاهها می توانند در حدی که بار مالی آن از طرف هریک از دستگاههای مربوط قبلاً تأمین و محاسبه شده باشد حداکثر به چهل درصد (۴۰٪) از بازرسانی که خدمات برجسته ای برای پیگیری وکشف موارد تخلف انجام می دهند تا یک ماه حقوق و مزایا علاوه بر پاداش پایان سال در چارچوب ماده (۴۱) قانون استخدام کشوری و احکام مشابه به عنوان پاداش پرداخت نمایند.

ز- بازرسان با پیشنهاد واحدهای ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات ، موضوع بخشنامه شماره ۱۸۰۱/۳۵۶۶۵ مورخ ۱۳۸۲/۳/۴ و با تایید مقامات مسئول منصوب می شوند. دفتر مذکور می تواند با حفظ پست و مسئولیتهای مربوط و یا با تغییر عنوان پستهای سازمانی به پست بازرس برای انجام وظایف بازرسی استفاده نماید. در هر حالت بازرسان در حدی که بار مالی آن از طرف هریک از دستگاههای مربوط قبلاً تأمین و محاسبه شده باشد از فوق العاده های ویژه بازرسی بهره مند خواهند شد.

ح- در واحدهای استانی بازرسان با پیشنهاد رؤسای سازمانهای استانی یا مدیران کل استان و تایید واحدهای ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات در مرکز منصوب می شوند.

ط- بازرسان منصوب از طرف استانداران علاوه بر اجرای مفاد این آئین نامه در استانداریها ، عهده دار بازرسی و انجام این وظایف در سایر واحدهای استانی نیز می باشند.

ی- تعداد بازرسان هر دستگاه نباید از نیم درصد (۵/۰٪) کل کارکنان تجاوز نماید. برای موارد خاص با تایید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور این درصد قابل افزایش است.

ماده ۹- در صورتی که هر یک از کارکنان واحدهای تحت سرپرستی مدیران ، رؤسا و مسئولان سازمانهای موضوع این آئین نامه مرتکب یکی از تخلفات مندرج در ماده (۱) این آئین نامه شوند به مدیران و مسئولان مربوط برای بار اول تذکر داده خواهد شد و برای بار دوم مدت شش ماه از انتصاب به سمتهای یادشده محروم و برای بار سوم تا دو سال از انتصاب به پستهای مزبور ممنوع خواهند شد.

ماده ۱۰- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مکلف است بر اساس روشهای نظرسنجی از مردم و ارباب رجوع ، گزارشات بازرسان و سایر منابع ، هر ساله دستگاههای مشمول این آئین نامه را از نظر درجه سلامت اداری و میزان شیوع رشوه ، طبقه بندی ، تجزیه و تحلیل و سطح بندی نماید و نتایج را همراه با راهکارهای اجرایی به رئیس جمهور و دیگر مسئولان منعکس نماید. کلیه دستگاههای مشمول این آئین نامه برای انجام مطلوب این ماده مکلف به همکاری با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می باشند.

ماده ۱۱- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است اقدامات لازم را برای توجیه و پیگیری اجرای این آئین نامه به عمل آورد.

ماده ۱۲- دستگاههای اجرایی موظفند برای اجرای دقیق این آئین نامه واحدها و گروههایی از کارکنان خود را که بیشتر در معرض دریافت و پرداخت رشوه می باشند اولویت بندی نمایند و نقاط آسیب پذیر را با جدیت و اولویت اصلاح نمایند.

ماده ۱۳- هرکدام از دستگاههای مشمول این آئین نامه موظفند طی حکمی یکی از معاونان دستگاه را که مسئول اجرای طرح تکریم مردم و جلب رضایت ارباب رجوع ، موضوع تصویب نامه شماره ۲۶۳۹۴/ت/۲۱۶۱۹-هـ مورخ ۱۳۸۱/۶/۱ می باشد مسئول پیگیری ، نظارت و اجرای این آئین نامه نمایند و گزارشهای مربوط را هر شش ماه یکبار به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارائه دهند. سازمان یاد شده پس از جمع بندی ، گزارش دستگاههای اجرایی را تهیه و به رئیس جمهور و شورای عالی اداری تقدیم می کند.

تبصره ۱- به منظور ایجاد هماهنگی بین واحدهای ذیربط در هر دستگاه اجرایی ، رفع موانع و مشکلات اجرایی، دریافت گزارشات و پیگیری مستمر اجرایی این آئین نامه ، کارگروهی با مسئولیت معاون دستگاه اجرایی موضوع ماده (۱۳) این آئین نامه و با عضویت مسئول واحد ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات (دبیر کارگروه) ، مسئول واحد بهبود سیستمها و روشهای اداری ، مسئول واحد حراست ، مسئول هماهنگی هیاتهای رسیدگی به تخلفات اداری یا رئیس هیات بدوی (در صورت تشکیل هیات) و یکی از بازرسان تشکیل می گردد.

تبصره ۲- واحدهای حراست موظفند که نتایج بازرسیها و اقدامات قانونی خود را در خصوص این تصویب نامه به کارگروه یاد شده ارایه نمایند. ماده ۱۴- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلفند در جهت افزایش آگاهی عمومی مردم از قوانین و مقررات و فعالیتهای انجام شده در جهت اصلاح روشهای مورد عمل و جلب مشارکت مردم برای رفع معضلات موجود، برنامه ریزی و اصلاح برنامه های آموزشی معارف اسلامی (فرهنگ سازی) برای دانش آموزان، دانشجویان، کارگزاران دولت و کلیه افراد جامعه به منظور افزایش مهارتهای رفتاری و تغییر گرایش و نگرش ذهنی و ایجاد بسترهای مناسب فرهنگ فسادستیزی اقدامات لازم را انجام دهند. دستگاههای یاد شده مکلف به همکاری با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور می باشند.

ماده ۱۵- مسئولیت پیگیری این آئین نامه بر عهده دبیرخانه ستاد ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد خواهد بود. دبیر ستاد یادشده گزارشی از پیشرفت کار به رییس جمهور و ستاد ارایه خواهد نمود.

ماده ۱۶- کلیه دستگاههای مذکور در ماده (۱۶۰) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران -مصوب ۱۳۸۳- و نیروی انتظامی و کارکنان قوه قضاییه، بانکها و بیمه های دولتی، نهادهای عمومی غیر دولتی و شهرداریها مشمول این آئین نامه می باشند.

از قانون مدیریت خدمات کشوری:

ماده ۹۰- کارمندان دستگاههای اجرایی موظف می باشند که وظایف خود را با دقت، سرعت، صداقت، امانت، گشاده رویی، انصاف و تبعیت از قوانین و مقررات عمومی و اختصاصی دستگاه مربوطه انجام دهند و در مقابل عموم مراجعین به طور یکسان و دستگاه ذی ربط پاسخگو باشند.

هرگونه بی اعتنایی به امور مراجعین و تخلف از قوانین و مقررات عمومی ممنوع می باشد. ارباب رجوع می توانند در برابر برخورد نامناسب کارمندان با آنها و کوتاهی در انجام وظایف به دستگاه اجرایی ذی ربط و یا مراجع قانونی شکایت نمایند.

ماده ۹۱- اخذ رشوه و سواستفاده از مقام اداری ممنوع می باشد. استفاده از هرگونه امتیاز، تسهیلات، حق مشاوره، هدیه و موارد مشابه در مقابل انجام وظایف اداری و وظایف مرتبط با شغل توسط کارمندان دستگاههای اجرایی در تمام سطوح از افراد حقیقی و حقوقی به جز دستگاه ذی ربط خود تخلف محسوب می شود.

تبصره ۱- دستگاههای اجرایی موظفند علاوه بر نظارت مستقیم مدیران از طریق انجام بازرسیهای مستمر داخلی توسط بازرسان معتمد و متخصص در اجرای این ماده نظارت مستقیم نمایند. چنانچه تخلف هر یک از کارمندان مستند به گزارش حداقل یک بازرس معتمد به تأیید مدیر مربوطه برسد بالاترین مقام دستگاه اجرایی یا مقامات و مدیران مجاز، می توانند دستوراعمال کسر یک سوم از حقوق، مزایا و عناوین مشابه و یا انفصال از خدمات دولتی برای مدت یک ماه تا یک سال را برای فرد متخلف صادر نمایند.

تبصره ۲- در صورت تکرار این تخلف به استناد گزارشهایی که به تأیید بازرس معتمد و مدیر مربوطه برسد پرونده فرد خاطی به هیئت های رسیدگی به تخلفات اداری ارجاع و یکی از مجازاتهای بازخريد، اخراج و انفصال دائم از خدمات دولتی اعمال خواهد شد.

تبصره ۳- دستگاههای اجرایی موظف است اسامی افراد حقیقی و حقوقی رشوه دهنده به کارمندان دستگاههای اجرایی را جهت ممنوعیت عقد قرارداد به کلیه دستگاههای اجرایی اعلام نماید.

تبصره ۴- سازمان موظف است اسامی افراد حقیقی و حقوقی رشوه دهنده به کارمندان دستگاههای اجرایی را جهت ممنوعیت عقد قرارداد به کلیه دستگاههای اجرایی اعلام نماید .

ماده ۹۲- مدیران و سرپرستان بلافصل، مسئول نظارت و کنترل و حفظ روابط سالم کارمندان خود در انجام وظایف محوله می باشند و در مورد عملکرد آنان باید پاسخگو باشند. در صورتی که کارمندان مزبور با اقدامات خود موجب ضرر و زیان دولت گردند و یا تخلفاتی نظیر رشوه و یا سواستفاده در حیطه مدیریت مسئولان مزبور مشاهده و اثبات گردد، علاوه بر برخورد با کارمندان خاطی با مدیران و سرپرستان کارمندان (حسب مورد) نیز که در کشف تخلف یا جرایم اهمال نموده باشند مطابق قوانین مربوط، با آنان رفتار خواهد شد .

ماده ۹۳- کلیه کارمندان دستگاههای اجرائی موظفند در ساعات تعیین شده موضوع ماده (۸۷) به انجام وظایف مربوط بپردازند و در صورتی که در مواقع ضروری خارج از وقت اداری مقرر و یا ایام تعطیل به خدمات آنان نیاز باشد براساس اعلام نیاز دستگاه مکلف به حضور در محل کار و انجام وظایف محوله در قبال حق الزحمه یا اضافه کاری برابر مقررات مربوط خواهند بود .

ماده ۹۴- تصدی بیش از یک پست سازمانی برای کلیه کارمندان دولت ممنوع می باشد. در موارد ضروری با تشخیص مصام مسئول مافوق تصدی موقت پست سازمان مدیریتی یا حساس به صورت سرپرستی بدون دریافت حقوق و مزایا برای حداکثر چهار ماه مجاز می باشد .

تبصره - عدم رعایت مفاد ماده فوق الذکر توسط هر یک از کارمندان دولت اعم از قبول کننده پست دوم یا مقام صادرکننده حکم متخلف محسوب و در هیئت رسیدگی به تخلفات اداری رسیدگی و اتخاذ تصمیم خواهد شد .

ماده ۹۵- به کارگیری بازنشستگان متخصص (با مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر) در موارد خاص به عنوان اعضای کمیته ها، کمیسیون ها، شوراهای، مجامع و خدمات مشاوره ای غیر مستمر، تدریس و مشاوره های حقوقی مشروط بر این که مجموع ساعت اشتغال آنها در دستگاههای اجرایی از یک سوم ساعت اداری کارمندان موظف تجاوز نکند بلامانع می باشد .

حق الزحمه این افراد متناسب با ساعات کار هفتگی معادل کارمندان شاغل مشابه تعیین و پرداخت می گردد .

ماده ۹۶- کارمندان دستگاههای اجرایی مکلف می باشند در حدود قوانین و مقررات، احکام و اوامر رؤسای مافوق خود را در امور اداری اطاعت نمایند، اگر کارمندان حکم یا امر مقام مافوق را برخلاف قوانین و مقررات اداری تشخیص دهند، مکلفند کتباً مغایرت دستور را با قوانین و مقررات با مقام مافوق اطلاع دهند. در صورتی که بعد از این اطلاع، مقام مافوق کتباً اجرای دستور خود را تأیید کرد، کارمندان مکلف به اجرای دستور صادره خواهند بود و از این حیث مسئولیتی متوجه کارمندان نخواهد بود و پاسخگویی با مقام دستوردهنده می باشد .

ماده ۹۷- رسیدگی به مواردی که در این قانون ممنوع و یا تکلیف شده است و سایر تخلفات کارمندان دستگاههای اجرایی و تعیین مجازات آنها طبق قانون رسیدگی به تخلفات اداری - مصوب ۱۳۷۲- می باشد. «به استثناء ماده (۹۱) (که ترتیب آن در این ماده مشخص شده است)».

ماده ۹۸- خروج از تابعیت ایران و یا قبول تابعیت کشور بیگانه به شریط گواهی وزارت امور خارجه موجب انفصال از خدمات دولت خواهد بود .

ماده ۹۹- پرداخت اضافه کاری تنها در قبال انجام کار اضافی در ساعات غیراداری مجاز می باشد و هرگونه پرداخت تحت این عنوان بدون انجام کار اضافی در حکم تصرف غیرقانونی وجوه و اموال عمومی است .

ماده ۱۰۰- آئین نامه های اجرایی این فصل با پیشنهاد سازمان به تصویب هیئت وزیران می رسد.